

«ЧУДОВО... ПРОСТО НЕМОЖЛИВО ВІДІРВАТИСЯ!»

ТАМСИН
МЮРРЕЙ

ІНСТРУКЦІЯ

ДО
ЗАПАСНОГО

СЕРЦЯ

КОЛИ ЖИТТЯ ТРИЩИТЬ ПО ШВАХ,
НА ПОРЯТУНОК ПРИХОДИТЬ КОХАННЯ

ІНСТРУКЦІЯ

ДО

ЗАПАСНОГО

СЕРЦЯ

ТАМСИН
МЮРРЕЙ

ІНСТРУКЦІЯ

ДО
ЗАПАСНОГО

СЕРЦЯ

АРТБУК

ДЛЯ ЛІЗ, КОТРА ПРИЙНЯЛА МАЛУ
НЕЧУПАРУ Й ПОЛЮБИЛА ЇЇ

Мене звати Джонні Вебб, і я робот.

Минулого літа моє серце зупинилося на три з половиною хвилини.

Коли його запустили знов, серцевий м'яз виявився пошкодженим і вже не міг працювати як слід, тож у мене помістили пристрій, завдяки якому я ще не врізав дуба. Ця фіговина називається «берлінським серцем», і в ньому буквально видно, як кров прокачується через трубки до двох круглих штукенцій, а потім знову повертається в тіло. Виглядає трохи огидно, але все одно круто. Часом, коли мені не спиться, я уявляю себе Залізною Людиною з «берлінським серцем» замість дугового реактора в грудях. Звучить капець як

трагічно, ге? Мені п'ятнадцять, і я найстарший пацієнт у лікарні — усі решта тут геть дітвора, є навіть немовлята.

Коли в мене хороший настрій, я, бува, малюю їх бруральними персонажами з «Людей Ікс». А коли мені паскудно, ця малеча просто нагадує, що я вмираю.

Жити зі смертним вироком — повне лайно, скажу я вам. Якийсь розумака може тут вставити недолугу ремарочку, що, мовляв, усі ми рано чи пізно підемо на корм хробакам, однак, повірте мені на слово, я один із перших у списку. Більшу частину свого життя я провалявся у лікарнях, і кожен день наближає мене до рандеву з кістлявою каргою в чорному балахоні і косою в руках.

Урятувати мене може тільки нове серце, але тут не все так просто: серця на вулиці не валяються і в інтернет-магазинах їх не купиш. Треба лише дочекатися, доки помре хтось, чий «моторчик» тобі підходить, а тоді молитися всім богам, щоб ця людина була в реєстрі донорів. Якщо ж вона туди не внесена, то вже її рідня буде вирішувати, віддавати робочі органи бідолахи чи ні. На таке погоджуються не всі, тому черга на донорські органи просто величезна. От саме через це я думаю, що скоро таки помру, хоча близьким нічого не кажу. Глибоко в душі ми всі сприймаємо це як доконаний факт — на додачу до

всього в мене ще й рідкісна група крові, котра ще більше ускладнює пошук донора. Але ми вдаємо, що це не так.

Мою найкращу подружку в лікарні звать Емілі — власне, вона останнім часом єдина моя подружка, бо не надто багато здорових друзів можуть цілими днями тусити з хворим. З часом про тебе забувають. У Ем гостра мієлоїдна лейкемія, і, здається, вона теж довго не протягне. Наші лікарняні психологи, до яких треба ходити щотижня, порадили скласти список того, що нам хотілося б зробити після одужання. Це своєрідна противага передсмертному списку бажань, тут вважають, що це допоможе залишатися на позитиві.

Ми з Ем складали цей список разом. Там, звичайно, купа всілякої фігні, наприклад, пункт «Зустрітися з актором Семом Клафліном» (це Ем хоче, а не я — у неї всі стіни плакатами з цим чуваком завішані), або «Зустрітися з легендою коміксів Крісом Клермонтом на лондонському СуперКомікКоні». Ну а що, якщо вже мріяти, то на всю катушку. Але є в тому списку і менш фантастичні речі, які більшість підлітків сприйняли б як щось банальне і само собою зрозуміле, наприклад, «Сходити в кіно» або «Потусити на концерті». Я б хотів пройти з Ем увесь кіношний ритуал — затаритися смаколиками, біситися через глядачів, що

базікають у залі, захоплено залипати на великий екран. Але це, звичайно, не було б побачення; я ніколи їй не думав підкотити до Ем. З нею я просто можу потріщати, коли мені кепсько. Вона шарить, як це — жити зі смертним вироком. Ніхто цього не розуміє так, як хвора дитина в лікарні. От я і подумав, що було б непогано розділити з Ем ще якісь приємні моменти.

Отак я їй живу — вбиваю час і чекаю, коли підходяща людина помре підходящим способом. Іноді мені хочеться, щоб хірурги вийняли моє серце і остаточно замінили його на штучне, бо так хоч не доведеться чекати, поки з якимось незнайомцем трапиться біда. Я тоді став би в буквальному сенсі безсердечним, а не просто почувався б таким.

Чесно кажучи, я зовсім не Залізна Людина. Я просто хлопак без майбутнього.

— [айда наввипередки до скель!
Лео стоїть наготові. Під ногами в нього шурхотить галька, тулуб подано в напрямку вапнякових стрімчаків, що видніються на іншому краю пляжу. Лео хоче позмагатися зі мною, а я суплюся і вирішую його ігнорувати. Він міг би бути моїм близнюком, але ми кардинально різні, всередині і зовні. Лео — життєрадісний баламут, чимось схожий на щеня лабрадора своїми великими карими очима, світлим волоссям і негасним ентузіазмом. Поводиться так, наче йому не п'ятнадцять, а п'ять, тьху... Він у нас суперзірка, його люблять усі, особливо тупенькі дівчата зі школи. Коли

люди дізнавалися, що ми двійнята, вони спочатку не вірили, наче в голові ніяк не вкладалося, що ми взагалі рідня. У мене буває відчуття, ніби Лео забрав усе хороше, поки ми були в утробі матері, а мені дістались якісь перебірки.

Брат кидає на мене глузливий погляд:

— Ну що, сеструнько? Боїшся, що я знову виграю?

Сеструнька. Лео часто мене так називає, бо, бачте, народився на три хвилини раніше — можна подумати, він від того став мудрим старцем типу Гендальфа з «Володаря перснів». Аж ось мама піднімає на лоба окуляри, відкинувши з обличчя пасмо каштанового волосся, і дивиться на нас, переводячи погляд то на брата, то на мене. Вона усміхається, але в її очах я бачу тривогу — мама ніби відчуває, як у мене від гніву закипає кров у жилах. Цікаво, чи вона може читати мої думки. Їй же краще, якби не могла, бо останнім часом вони в мене темні, як ніч.

Мама хмуриє чоло, і мені стає не по собі. Вона влаштувала цей відпочинок, щоб спробувати налагодити між нами стосунки: нагадати про залитий сонцем пляж, де ми, малі, гасали цілими днями, граючи в піратів і бабляючись у калюжках, що залишалися після припливу. Награвшись донесхочу, вночі ми тулилися одне до одного на вузьких ліжках нашого фургона — ну прямо нерозлучна парочка. Але

ми старшали і потроху віддалялися... Лео став «золотим хлопчиком» нашої сім'ї — талановитий футболіст, відмінник та найкращий друг для всіх і кожного. Як би я не старалася, а зрівнятися з ним не могла. Одного разу втрапивши в його тінь, я з неї так і не вибралася і згодом перестала навіть пробувати.

Я стою і дивлюсь на море, що виблискує у спекотній післяобідній імлі, на чоловіка з псом, які йдуть уздовж краю води, а вона знай вихоплюється на берег бурунцями. Докладаю неабияких зусиль, вдаючи, ніби я не суцільний киплячий згусток образи й роздратування.

Поки я обдумувала варіанти, у мене аж у животі забурчало. Грати чесно чи схитрувати? Мама вже переживала, і тепер я фігово почуваюсь — так, мовби щастя всіх довкола залежить тільки від того, що я зараз зроблю. «Бий або біжи» — так науковці називають цей тип реакції організму на стрес, а Лео зараз саме довів мене до стресу. Не те щоб я його ненавиділа, просто в нас «усе складно», якщо висловлюватися термінами популярної соцмережі. Хоча й сказати, що я прихильно до нього ставлюся, я теж не можу.

— Лео, ти завжди будеш так вимахуватися? — питаю я, повертаючись до нього спиною.

— Нів!

Мама вигукує моє ім'я, реагуючи на грубощі, і по голосу я чую, що вона розчарована. Краєм ока помічаю, як з братових губ зникає усмішка. Саме в цю частку секунди, коли його плечі переможено опускаються, я різко стартую і з-під ніг навсібіч порскає галька. Коли я пробігаю повз, Лео здивовано скрикує, і я чую, що він погнався за мною.

Ось він уже близько, важко дихає в спину і заледве не зривається на сміх. Хоч би як він випендюрався, ми були майже рівня: він — здоровань, а я — прудка, тому тієї дорогоцінної пари секунд форми мені вистачить, щоб лишити Лео позаду. Бриз відкидає волосся і лоскоче обличчя, м'язи витягуються і аж співають. А взагалі я спортом не займаюсь. Я, власне, нічим не займаюсь, тому сама дивуюся, звідки моє тіло знає, як реагувати. Набравши у груди повітря і подавшись уперед, я змушую ноги рухатися швидше й концентруюся на своїй меті. Я повинна прибігти першою. Повинна.

Скелі вже близько, вони мокрі й наполовину зарослі водоростями. Аж ось я відчуваю, як пальці Лео ковзнули по спині, по вицвілій футболці з гуртом The Smiths. Ну а що, братик у нас хоч і «Містер Ідеал», але теж не проти трохи змухлювати, щоб отримати бажане. Але цього разу нічого не вийде. Чергова хвиля рішучості дає мені сили на останній ривок,

і, надсадно видихнувши від напруження, я витягую руку й ляскаю долонею по каменюці, що дістає мені до пупа.

— Я перша!

Ззаду налітає Лео, і я розпластуюся на брилі — у легенях і так повітря майже не лишилося, а тут ще й дух забило. Солоня вода заливається в кеди, а гострі краї каменя впиваються під ребра так, що я охкаю від болю.

Брат піднімає з мене свою тушку і дає мені підвестись. Звівшись на рівні, я сердито зиркаю на нього.

— Сорян, — видихає він, відходячи крок назад з усміщечкою, у якій не видно й тіні розкаяння. — Я просто не міг зупинитись.

— Та все ти міг, — я виливаю воду зі своїх «конверсів». — Лузер.

Лео злегка киває головою, визнаючи поразку.

— Добре, ти перемогла. Але б'юсь об заклад, що я перший вилізу нагору!

Боже, ну йому реально наче п'ять років. Він хоче дертися на стрімчаки, які біля підніжжя здаються вищими, ніж з іншого краю пляжу, здіймаючись у височінь як справжні невеликі гори. Ці вапнякові громадини позросталися між собою, і їхні краї, гострі як бритва, поросли слизькими водоростями. Я вагаюсь.

— Ну, якщо ти не боїшся, звичайно ж...

Решта слів зависають у спекотному повітрі: ми обоє знаємо, що йому навіть не треба закінчувати фразу.

У густому клубку образи і гніву причаїлася маленька, ледве відчутна іскорка спортивного інтересу, бажання позмагатися і щось довести. Іноді в мені борються різні почуття, наприклад, коли я змагаюся з Лео за останнє печивко поп-тарт. Сьогодні я відчуваю те саме, і по обличчю брата бачу, що він думає, ніби вже виграв.

— Давай зробимо цікавіше, — пропоную я, щосили намагаючись придумати, як підвищити ставки. — Якщо я виграю, то забираю твою гітару.

Мені вона й задурно не здалася, просто хотілося, щоб він ризикнув чимось цінним. Лео корчить із себе захибеного музиканта і мріє стати віртуозом, тому нікому не можна навіть дихати на його улюблену гітару фірми «Фендер». Я реально думаю, що він її любить більше, ніж свою дівчину. Моя погроза діє — Лео примружується і відповідає:

— Обломися, Нів. Ти хоч знаєш, як її тримати?

Порив вітру розтріпує мені волосся, кинувши пасма на лице. Облизавши губи, відчуваю на язиці піщинки.

— Ну, і хто тепер злякався?

Ми дивимось одне на одного, і між нами пробігає

іскорка — чи то гордості, чи то розуміння? Проте вона зникає ще до того, як я встигаю розібрати, що то було. І я знаю, що Лео не дасть задню.

— Добре. Але якщо я виграю, тобі доведеться стати на коліна й визнати, що я класний.

Усвідомлення того, що в мене нема нічого такого, чого брат хотів би, лише додало солі на рану. На щокхах заграв палючий рум'янець приниження.

— Цього не буде. Але я згодна.

Лео кидає мені глумливу посмішку.

— Готова програти?

М'язи ніг знову напружуються і цього разу аж пощипують. Я киваю.

— На старт, увага, руш!

Лео зривається з місця, і його білі кроси мелькають на слизькій поверхні, коли він видирається на валуни перед нами. Я ж дивлюся трохи вбік і помічаю легший, менш прямовисний маршрут. Пробігши кілька метрів праворуч, починаю лізти.

Спершу я було подумала, що протупила. Лео набагато вищий, ніж я, і мені здалося, що я лізу не вгору, а кудись убік. Аж ось він зупиняється і оглядає каміня над собою. Я ж, стиснувши губи, зосереджуюсь на власному маршруті. З-за спини долинає приглушений вигук; оглянувшись, бачу, що до нас ідуть батьки. Мати махає нам рукою, і я лише здогадуюсь, який

у неї зараз стурбований вираз обличчя. Це ще більше стимулює пришвидшитись, бо якщо мама підійде ближче, то стопудово змусить нас злізти. Лео дивиться на мене і шкіриться — мабуть, подумав про те саме. Ми обоє починаємо дертися хутчіш.

Коли ми порівнюємось, Лео знову зупиняється. Моя стратегія виявилася виграшною — верхній валун уже поряд і я запросто вилізу на нього по камінню, що лежить за кілька кроків попереду. Лео стрьомно балансує на небезпечних краях стрімчака. Я розумію, чому він спинився: між ним та наступним каменем виявився проліт, тому якщо він хоче наздогнати мене, доведеться стрибати.

Лео позирає вниз і, здається, роздумує, чи не спуститися. Мене накриває хвиля тріумфу — якщо він це зробить, то однозначно програє.

— Облажався ти, Лео, — гукаю я, видираючись на камінь так спритно, що Людина-Павук позаздрила б. — Як думаєш, скільки за твою гітарку відвалить на eBay?

Брат хмуриться і ще уважніше оглядає каміння. Сміючись, я долаю останню перешкоду і досягаю вершини. Знизу почулось, як Лео хекнув — поглянувши туди, я бачу, як він перестрибує проліт і хапається за виступ над головою. Але щось іде не так. Я помічаю на братовому обличчі паніку. Його паль-

ці ковзають по напівсухих водоростях, а ноги шкребуть по каменю, щоб утримати вагу тіла. Лео на мить буквально зависає в повітрі. Ні секунди не вагаючись, кидаюсь долі й простягаю руку, щоб його втримати, але братові пальці вислизують з моєї долоні і я вже просто хапаю повітря. Лео починає падати. Я з жахом дивлюсь у його перелякані очі — все відбувається наче у сповільненій зйомці. А потім я чую огидний звук, з яким кістки ламаються об камінь, і бачу, як стуляються братові повіки.

Ось він лежить непорушно, а довкола голови на чорно-сірому вапняку розпускається багряна квітка. Звідкись долинає крик.

— Сонечко, тобі принести щось?
Це мама. Вона, як завжди, пурхає біля мене, і я помічаю, як вона втопилася та змарніла. Їй усього тридцять п'ять, але виглядає вона вже значно старшою, і за це треба «дякувати» мені — майже все своє життя я був головною причиною її переживань і тривоги. До того часу як я з'явився на світ, батьки вже майже змирилися з думкою, що ніколи не матимуть дітей. І це тупо несправедливо, що я був таким довгожданим, а родився калічним. Батько теж виглядає старим, хоч вони з мамою і намагаються тримати форму. Тато раніше взагалі на марафонах ганяв. Зараз уже не бігає.

— Ні, дякую, — заперечно хитаю головою.

Мама тягнеться до пакета на моєму столі і дістає звідти виноград.

— Ну смачний же. Будеш?

— Ні, — відповідаю я і цього разу аж відвертаюся.

Іноді мама мене бісить. Тата я бачу менше, тож він мене ще не так дістає. Якщо по правді, то вони зазвичай розуміють, коли я хочу побути сам, і звальюють до їдальні. Але сьогодні в мами, мабуть, загнув детектор мого роздратування. Цілодобове перебування в лікарні найбільше допікає тим, що чимось схоже на реаліті-шоу «Старший брат», лише без списків ігнору та шопінгу — тут усі по стонадцять разів на день хочуть до тебе «на хвилинку зазирнути», тицяють на тебе пальцями і штрикають, ніби ти лабораторна миша. Кожен, хто лежить у палаті, знає про тебе все — навіть малеча, — тож про якусь приватність чи усамітнення не може бути й мови. Над ліжками у нас встановлені світлофори, за якими можна дізнатися, чи хочемо ми спілкуватися: зелений колір означає, що ми в гуморі, жовтий — що треба проявити обережність, а червоний — що нас не можна турбувати. Схема проста, як двері, але мама чогось її ігнорить і суне до мене на «червоний». А ось Ем часто блює після хіміотерапії, тому червоне світло в неї горить частенько. Хоч іноді

для мене вона робить виняток — коли я розказую їй свої фірмові анекдоти. Ну а що, сміх, як то кажуть, найкращі ліки. А ще я знаю, що коли чую сміх Ем, то мені самому стає краще.

— Бачу, Манеша вже виписали, — озивається мама з неприхованим наміром розговорити мене. — Така родина в них чудова. Рада, що все склалося.

Манеш — це дев'ятирічний хлопчик, який до сьогоднішнього ранку займав ліжко навпроти мого. Лікарняна палата добре гуртує людей, сім'ї підтримують одна одну й на успішне лікування реагують так само сильно, як і горюють над невдачами. Манеш був уже однією ногою в могилі, тому я не заздрив його щасливому одужанню; він не перший у палаті, кому трансплантат дістали швидше, ніж мені. У нього звичайна група крові, а таким донора знайти значно легше, хоч і доводиться підбирати серце потрібного розміру. Але навіть враховуючи вищесказане, я у відповідь лише невдоволено фиркаю.

— Нік каже, що ти перший у списку на пересадку, — не вгаває мама. — Далі вже твоя черга.

Нік — це мій куратор трансплантації, і він уже стільки торочить про те, що я скоро отримаю нове серце, що я давно перестав йому вірити. Моя імунна система сенсibilізована, це означає, що тіло атакуватиме певні види тканин, і лікарі нічого не зможуть

удіяти, доки не з'явиться підходящий донор. Кожен день з «берлінським серцем» підвищує ризик розвитку інфекції або інсульту. Кров, виявляється, доволі розумна, вона шарить, коли перебуває за межами тіла, і їй це не подобається. Тому в моєму «берлінському серці» вона хоче згорнутися. Якщо це станеться, то камеру цього пристрою доведеться міняти. Одного дня інсульт може бути настільки тяжким, що в мене не залишиться жодних шансів вижити.

— Нік це не вирішує, — відповідаю я, повернувшись і зиркнувши на маму. — Він же не Бог.

Мама усміхається, як завжди не зважаючи на моє бурчання.

— Ти будеш наступним. Я точно знаю.

Тут мені хочеться кричати, бо насправді вона ні фіга не знає. Таке враження, ніби в неї науковий ступінь із життєрадісності й бадьорості, чесне слово. Мені, здебільшого, ненапряжно з нею спілкуватися, але іноді, хоч і нечасто, хочеться, щоб вона перестала повторювати ідіотську мантру «Все буде добре» й визнала правду: їй уже не доведеться морочитись, щоб підібрати мені подарунок на Різдво. Але коли я дивлюсь мамі в очі й бачу, як їй важливо вірити хоча б у щось, уся моя злість враз вивітряється.

— А знаєш, я все ж одну виноградинку з'їм... — кажу я, тягнучись до пакета.

Десь після п'ятої до мене заходить Ем.

— Що це з тобою сьогодні? — запитує вона, сідаючи біля мого ліжка й налаштовуючи свою крапельницю. — Прогулюєш?

Ем усміхається, показуючи, що не жартує, а я дивлюся на її вкриті виразками губи. Якщо ви думаєте, що хвороба тут може бути відмазкою від навчання, то помиляєтесь — у лікарні є власна школа, хоч ми й не зобов'язані туди ходити щодня. Іноді вчителі взагалі самі приходять у палату, якщо комусь зле. Насправді це не так і лажово, як може здатися на перший погляд, бо більшість тутешніх працівників доволі класні. Мого улюбленого медбрата звать Фемі, він приносить мені комікси манга. Я показував йому власні малюнки, і він каже, що я малюю достатньо добре, щоб колись мене взяли на роботу ілюстратором. Я промовчав, щоб не нагадувати, що це «колись» може не настати.

— Ну, ти ж у курсі, — дивлюсь я на Ем. — Я не зубрило.

Я змовчав про те, що мені весь день було зле, я почувався розбитим, сонним і бачити нікого не хотілося. Мені навіть малювання не йшло, альбом так і пролежав закритим на ліжку. Ми з Ем якось домовилися, що завжди говоритимемо одне одному

правду, однак здебільшого їй було фіговіше, ніж мені, тому я вирішив не розпускати нюні.

Але це дівча надто добре мене знає, мушу я сказати.

— Що, знов якась інфекція?

Оскільки мені під'єднали «берлінське серце», це означає, що в мене в грудях є відкриті рани, через які трубки заходять і виходять з тіла, — з таким не треба особливо старатися, щоб підхопити інфекцію. Але цього разу навряд чи причина в ній, бо в мене не було таких стопудових ознак зараження, як жар та озноб. Я просто почувався... старим.

— Та ні, це я так, просто, — відповідаю я, щосили намагаючись говорити звичайним тоном. — Що я сьогодні пропустив?

Але Ем не дає зіскочити з теми, її не надуриш.

— Я зараз покличу Фемі, — погрожує вона.

— Ні, — прошу я і випростуюсь на ліжку так різко, що починає крутитися голова. — Не треба.

— Тоді розкажи, що сталося.

— Ти коли-небудь задумувалася, для чого це все? Наше лікування взагалі має сенс? — питаю я, відкинувшись на подушку.

— Ну звичайно має, — Ем витріщається так, ніби в мене виросла ще одна голова.

Зазвичай я з нею погоджуюсь, однак сьогоднішня виписка Манеша добряче зачепила мене, хоч мені

й неприємно це визнати: його удача нагадала про мої мізерні шанси вижити. І я знову почав думати про смерть. Я взагалі про неї багато думаю.

— Мені здається, що мені капець як не щастить, Ем.

— Фігня повна, — швидко озивається мала. — Ти ще мене переживеш.

У її голосі звучить така впевненість, що я через силу усміхаюсь. Ем, звісно ж, несе маячню; після стількох хіміотерапій кожна клітина її тіла так опромінена радіацією, що вона сама вже мала б стати наполовину супергероєм.

— Може й так, — погоджуюсь я.

Ем підводиться і кладе холодну долоню мені на лоба.

— Щось це на тебе не схоже. Ти точно не захворів? За хвилину до нас доходить безглуздість сказаного, і ми обоє вибухаємо реготом.

— Боже, оце я ідіотка, — відсапавшись, видихає Ем. — Вибач.

Ми хихочемо, як гієни, поки Фемі не просовує свою чорняву голову до нас за шторку.

— А чого це ви ржете? — питає він, дивлячись то на мене, то на Ем.

— Ти все одно не допетраєш, треба було бути тут, — відмахується мала.

— Це був хороший жарт, — не здається Фемі, — а ви знаєте правила про хороші жарти.

Фемі може похвалитися розкотистим ухкаючим сміхом, яким він любить тішити всіх навколо, тому в нього є правило: хороші жарти мають висіти на інформаційній дошці. Та наш цей жарт зрозуміли б не всі, Ем правильно сказала, що «треба було бути тут».

— Вибачай, Фемі, але цей жарт особистий. Ніхто не врубиться, — запевняю я.

— Ви — класні друзі, — киває медбрат. — У мене аж душа співає, коли чую, як ви смієтесь.

Тут його погляд падає на мій альбом.

— Ти малював, друже?

— Сьогодні руки не дійшли, — кажу я і тягнуся до манги на своєму столику. — Зате я дочитав комікси, що ти приніс.

— «Хвіст Феї»? Ви серйозно?

Ми з Фемі переглядаємося. Ем не розділяє нашого потягу до манги. Вона взагалі не може второпати, чому я пруся від коміксів. А от Фемі шарить. Ми з ним таємно домовилися, що коли ми з Ем одужаємо і вона не захоче їхати зі мною на лондонський КоміКон, то він поїде замість неї. Якщо вже бути геть чесним, то я навіть сподіваюсь, що Ем туди не захоче — вона, звісно, класна, але ж Фемі майже напам'ять знає сюжет кожного випуску «Людей Ікс».

— Ага, значить, тепер тобі потрібен випуск «Повернення драконів», — каже він, забираючи ко-

мікс. — Там Нацу стикається з небаченою досі загрозою. Коротше, завтра принесу.

— Дякую.

— Та будь ласка, — відповідає мій улюблений медбрат, і лице його розпливається в усмішці. — Відпочинь трохи.

З цими словами він зникає за шторкою. Ем позіхає і встає.

— Я теж, мабуть, піду, — каже вона, штовхаючи поперед себе крапельницю. — Завтра ж іще побачимось? Дивись тільки не здохни вночі.

Я усміхаюсь, бо це теж один із наших з нею особистих жартів.

— Ти теж.

Я погано пам'ятаю, що відбувалося відразу після падіння Лео. Знаю, що якимось спустилася... Ще пам'ятаю, як чоловік із псом прибіг на допомогу зблідлій нажаханій матері, проте не можу сказати, що саме він робив. Я знаю, що батько викликав невідкладну допомогу і набрав номер лише з третього разу, бо руки трусилися, — але мені це відомо лише тому, що пізніше він сам розказував. Пам'ятаю, як на кам'янистий пляж сідав гелікоптер парамедиків і як вони метушилися над Лео. Однак ті кілька секунд, коли я почула, як його голова вдарилась об камінь, ніби щезли.

Вони проводять над ним пів години. Тридцять довгих хвилин стишеного медичного жаргону й нашого безпомічного мовчання. Тато тримає мене за руку й дуже сильно її стискає, та я не скаржусь. Лео так і не розплющує очей. Десь глибоко в душі я чекаю, що ось-ось його повіки затремтять, він очуняє і засміється, побачивши нас, переляканих. Але інша частина мене, та, яка цікавиться, скільки можна втратити крові без тяжких наслідків, хвилюється, що ми ще довго не почуємо його сміху. Я проклинаю себе за наше ідіотське змагання. Якби я не погодила-ся, то ми б зараз спокійно верталися додому. Треба було вибрати інший маршрут на скелях, Лео тоді б не так старався виграти і не ризикнув би життям. Краще б я сама ото лежала зараз бліда й непорушна, хоч мені ніколи не вистачило б духу так стрибнути, аби тільки перемогти.

Мама сідає з Лео в гелікоптер. Думаю, тато теж хоче з ним, але ми всі не помістимось, до того ж ко-мусь треба забрати нашу машину з платної автосто-янки. Тому батько лишається, на прощання тисне руку чоловікові, що вигулював пса, і обіцяє тримати його в курсі щодо стану Лео. До лікарні ми їдемо мовчки. Я бачу, як за вікном проносяться заміські пейзажі, однак роздивитися їх не можу, бо тато дає газу більше, ніж слід. Усе довкола ніби покривається

плівкою нереальності, я дивлюся на світ мов крізь запилюжене скло. Мої руки, що міцно стискають роздовбаний братів телефон, уже наче й не мої, я не відчуваю їх частинами свого тіла. Я вже нічого не відчуваю.

У лікарні нас оголошують по гучному зв'язку, щоб ми знайшли маму. Вона, скуйовджена і бліда, сидить у залі очікування приймального відділення, біля неї — медсестра. Коли ми заходимо, вони розмовляють.

— Поки що нічого не кажуть, — озивається мама, і батько згрібає її в обійми. — Його зараз обстежують.

Медсестра відрекомендувалася: її звати Керрі, і вона може відповісти на наші запитання. У мене в голові крутиться лише одне, але відповідь на нього я вже почула від мами. Батьки сидять укупці на низенькому диванчику, тримаючи одне одного за руки, і я раптом усвідомлюю, як ми з Лео на них не схожі. Він постійно жартував, що нас у пологовому поміняли і що справжні діти подружжя Броуді зараз так само спантеличено дивляться на своїх батьків. Мама невеличкого зросту, має каштанове волосся з сивинками, які помітно, лише якщо знати, куди дивитися. Тато — брюнет з блакитними очима, що є таким собі «привітом» від його ірландських предків. Батьки здаються нижчими, коли сидять отак навпроти Керрі,

змалілі від тягара переживань. Я відводжу погляд, відчайдушно намагаючись відволіктися, і помічаю акваріум. М'яка блакитна підсвітка на задній стінці і постійний рух рибок чомусь заспокоюють. Я не можу відірвати від нього очей, а коли торкаюся скла, то відчуваю тепло. «Тут тримають тропічних рибок», здогадуюсь я, стежачи за однією з чорно-білими смужками і віялоподібним хвостом, — ну чисто тобі зебра з плавниками. Ліпше я позалипаю на неї, ніж розглядатиму білі лікарняні стіни чи втручатимусь у пусту балачку з батьками та Керрі. Це також краще, ніж постійно прокручувати в голові сцену падіння Лео.

— Як йому дався політ у гелікоптері? — питає тато.

Мама поглядом просить мене відійти, ніби не хоче, щоб я чула її слова. Відчуваю спалах роздратування — вона намагається вберегти мене від страшної правди, але вже пізно. Я була там, коли Лео впав, і чула, як ламаються його кістки. Гелікоптер повітряної медичної служби не викликають на синці чи подряпини, я знаю, що все дуже серйозно.

Мама переривчасто видихає і починає говорити — голос її майже сходить на шепіт.

— У нього була зупинка серця, але його запустили знову. Тепер потрібне переливання крові.

Ці слова обухом б'ють у мозок. Чому серце зупи-

нилося, він же вдарився головою, а не грудьми? У вухах починає дзвеніти і, щоб трохи прийти до тями, я кладу обидві руки на скло акваріума. Наскільки тяжкий братів стан?

Змушую себе глибоко дихати. Якийсь час чую тільки шум повітря, яке вдихаю, потім він стихає і я намагаюся перетравити нову інформацію. Його серце зупинилося. Його серце зупинилося.

— Це... добре. Добре, що його запустили, — вичавлює з себе тато, схвильовано ковтнувши слину.

Керрі киває. З одного боку, я розумію, чого він так сказав: це й справді добре, що Лео знову запустили серце. Але чому його взагалі довелося запускати? Хіба що...

— А що як у нього тромб у мозку? — скрикую я. — Я бачила таке по телику, там хтось ударився головою і мало не помер через тромб! Це тому його серце зупинилося?

— Нів! — хрипко зітхає батько.

Я дивлюся на Керрі, відчуваючи, як пришвидшилось моє дихання.

— Так і було, правда?

Мама закриває обличчя руками.

— Ще зарано про щось говорити, — каже Керрі заспокійливо й тихо. — Не треба думати про найгірше на цьому етапі.

Той факт, що вона не заперечила мого припущення, перетворився на приступ паніки, який ризонував по нутрощах. Я хочу, щоб Керрі сказала мені не вірити всьому, що кажуть по телику, бо там вічно перебільшують, граючи на камеру. Замість того вона лише підтверджує мої підозри. Я дивлюсь на зграйку крихітних строкатих рибок, що ганяються одна за одною, і жалкую, що мало знаю про травми голови.

Ми просто сидимо й нічого не робимо, напружена тиша переривається лише поодинокими запитаннями батьків. Годинник на стіні показує п'ятнадцять хвилин на другу — стільки ж він показував, коли ми з татом тільки приїхали. По ходу, в лікарні є важливіші справи, ніж заміна батарейки в годиннику. Мені незручно діставати телефон, а це значить, що я і гадки не маю, скільки ми вже чекаємо тут. Достатньо довго, щоб Лео прокинувся? Достатньо довго, щоб йому встигли підрихтувати забитий мозок? Достатньо довго, щоб його серце знов зупинилося?

Керрі підводиться і йде нам по чай. Я більше не можу сидіти склавши руки і користуюсь моментом, щоб витягти телефон. Руки треба чимось зайняти, однак пальці не слухаються, і я незграбно тицяю в екран, марно намагаючись зосередитися; написане плаває перед очима так, ніби я дивлюсь на нього крізь воду акваріума. Потім я пхаю телефон назад у кишеню і далі вже

сиджу, колупаючи зламаний ніготь. Під ним засохла кров, і я реально не знаю, вона моя чи братова.

Ось відчиняються двері, заходить жінка зі стетоскопом, у червоних штанях, які носить медперсонал. Слідом за нею з гарячим чаєм іде Керрі. Батьки встають і жінка запитує:

— Ви містер і місіс Броуді?

Батьки кивають.

— Доброго дня вам, мене звати Філіппа Росс. Я одна з консультантів відділення травматології і невідкладної допомоги.

— Як він? — питає тато.

Я вдивляюся в обличчя лікарки, намагаючись хоча б щось зрозуміти з його виразу. Але на її покерфейсі взагалі нічого не читається. Мабуть, вона щодня спілкується з людьми у схожій ситуації. Жестом міс Росс запрошує нас сісти, і я теж уможуюсь біля батьків на диванчику. Керрі передає нам паперові стаканчики з чаєм, і я обхоплюю свій обома руками, всотуючи приємне тепло. Тут не холодно, але я все одно постійно тремчу. Сподіваюсь, Керрі насипала мені багатенько цукру.

— Почну з хороших новин — стан вашого сина стабільний, — каже міс Росс, — але нас турбує його травма голови. Ми зупинили кровотечу і скоро зробимо ще кілька аналізів. Результати прояснять картину, однак...

Тут лікарка затнулася і глянула в очі батькам:

— Я мушу попередити, що функція його мозку може бути порушена.

— Що це означає? — питає мама, і паперовий стаканчик у її руках підстрибує.

— Він реагує не так, як мені б хотілося. Попередні показники свідчать про те, що внаслідок падіння мозок міг пошкодитись.

У вухах зашуміло з новою силою. Що це за пошкодження? Мама заплющує очі й хилиться на батька.

— Наскільки це серйозно?

— Зараз рано говорити, — співчутливо відповідає міс Росс і підводиться. — Лео перевели до відділення інтенсивної терапії, де зроблять ще кілька аналізів. Як тільки буде можливість, хтось із медичних консультантів вийде до вас.

Батьки встають і проводжають лікарку до дверей, а я лишаюся сидіти, бо не впевнена, що ноги зараз витримають вагу тіла.

— Мені шкода, що не можу порадувати вас, — каже міс Росс, і по її обличчю видно, що їй справді шкода. — Як вам щось треба, звертайтеся до Керрі — вона лишиться тут, з вами.

Я всідаюся, піднявши коліна до грудей і обійнявши їх.

— Не хвилюйся, він у надійних руках, — торкається мене Керрі.

Тут я уже ледь стримуюся, фуууух, треба відвести очі й подихати... дихати... ні про що не думати, просто дихати.

Двері, охнувши, зачиняються. Ми знову чекаємо, і кожна наступна хвилина просто зводить мене з розуму. Рибки перестали заспокоювати, я їх уже навіть не бачу. Розуміючи, що в мене зірве дах, якщо нічого не робити, знову дістаю телефон і концентрую всю свою увагу, водячи пальцями по екрану. Фейсбук, цей острівець нормальності, таки допомагає — друзі і знайомі, як завжди, вимахуються або навпаки ниють про своє життя. Мені навіть вдається запевнити себе, що все гаразд, але тут на очі трапляється сповіщення про оновлення статусу Лео. Кілька годин тому він написав, що ловитиме хвилі на пляжі, і пам'ять знову повертає мене в часі: я бачу, як брат зривається, на останок заглядаючи мені в очі. Пальці згинаються самі по собі, ніби щоб не дати йому впасти, але я знову воджу ними по екрану. Вісімдесят сім друзів уподобали його статус. Цікаво, як вони сприймуть новину про нещасний випадок? Спершу буде шок, а далі реакція вже залежатиме від того, наскільки тяжким виявиться стан Лео. У голові крутяться слова міс Росс: «Він реагує не так, як мені б хотілося».

Минає кілька довгих годин, двері знову відчиняються. Цього разу до нас виходить чоловік у білій сорочці й сірих штанях. Він не усміхається, і від цього в мене щемить серце. З'являється погане передчуття; здається, що в животі зяє бездонна чорна діра.

— Добрий день, мене звати Джеймс Арчер. Я нейрохірург-консультант, допомагаю лікувати Лео з моменту його надходження сюди.

Мама сидить, заламуючи руки, потім прокашлюється й озивається:

— Дякуємо, що піклуєтесь про нього. Скажіть... чи є новини?

Вони є, інакше цей лікар до нас би не вийшов. Я ловлю себе на думці, що не хочу чути цього неусміхненого чоловіка, хай що він скаже. Я просто не хочу, щоб луснула мильна бульбашка імовірності. Це як із теорією про кота Шредінгера, про яку нам розповідали на фізиці: кота закривають у коробці з отрутою, і доки її не відкриють, невідомо, здох кіт чи ні, тому він одночасно і мертвий, і живий. У цю мить до мене доходить суть теорії — поки коробка не відкрита, обидві імовірності — істинні. Але така невизначеність не може тривати вічно. Хочемо ми того чи ні, а Джеймс Арчер зараз зробить реальним один або другий варіант розвитку подій.

— Новини не дуже хороші, — прямо каже він.

Аж ось голос лікаря м'якшає, і він починає говорити повільніше:

— Перші аналізи вказують на те, що падіння спричинило критичне ушкодження стовбура головного мозку. Мені шкода, але, ймовірно, воно обширне.

Мама глибоко й переривчасто вдихає. Тато, що стояв поряд, знесилено плюхається на диван.

— Що це означає? — питає батько.

— Це означає, що нам треба буде зробити ще кілька аналізів, — відповідає містер Арчер. — Як тільки з'ясуємо масштаб ушкоджень, то обговоримо найкращі варіанти для Лео.

Найкращий варіант для Лео — це щоб його вилікували, але тут я з жахом усвідомлюю, що це неможливо. Очі наповнюються слізьми, і я навіть не помічаю, як вони крапають на телефон, — трохи оговтуюсь лише коли Керрі забирає його з моїх безсилим пальців.

— На проведення подальших аналізів і тестів потрібен час, — провадить лікар. — Цілком можливо, що результатів не буде навіть за кілька годин.

— А нам хоч можна на нього подивитися? — здавленим голосом питає мама.

— Звичайно, — без вагань погоджується містер Арчер. — Але попереджаю, що ви побачите багато дротів і трубок від приладів та крапельниць.

Мене знову накриває: здається, що все навколо нереальне. Крапельниці, дроти, прилади... цього не може бути. Я навіть не впевнена, чи хочу бачити Лео, я не хочу відкривати коробку й дізнаватися правду. Але водночас я мушу його побачити, і добре, що мама попросила про це.

— Я відведу до нього, якщо ви готові, — каже лікар.

Я не готова. Ніколи не буду готова. Проте все одно виходжу з зали очікування і йду за ними.

Прокинувшись, відразу розумію — щось не так. Я не можу поворушити рукою, не можу дістати до кнопки, щоб покликати медсестру. Я хочу закричати, однак слова якісь надто розтягнуті й повільні. Зрештою в мене виходить скинути на підлогу графин з водою, який голосно розбивається на друзки. Насуплена медсестра заглядає до мене, і далі події розвиваються надзвичайно швидко. Мені роблять аналізи раз, потім ще раз — і зрештою виявляється, що з мого «берлінського серця» вийшов тромб. Він потрапив до кровотоку і спричинив мікроінсульт, хоч і небезпечний, проте не такий катастрофічний, як обширний

інсульт. У результаті маємо заміну камери в серці, більше препаратів, введених у мої численні трубки, та ще більше майже нечутних розмов. От чесно, якби в мене зараз було більше сили, я б чимось жбурнув: контейнером для збору сечі, монітором, та абичим — дуже вже кортить влаштувати істерику, щоб вони зрозуміли, що я насамперед людина, а не просто купка м'яса з фіговим серцем.

— Вони переживають за свої інвестиції, — заявила Ем, коли їй через певний час дозволили мене провідати. — Твій «моторчик» — то не просто цяцька, він влітає в добру копійчку.

Це Ем про моє «берлінське серце». Воно служить мені вже рік, а оскільки воно досить дороге в обслуговуванні, мала вважає, що я найбільш витратний пацієнт, який будь-коли лежав у цій клініці. Це припущення мене розсмішило б, якби не легка нотка жалю в її словах. Знаєте, коли лиса дівчинка з повним ротом виразок співчуває тобі, то якось сама собою виникає думка, що ти в добрячій халепі.

Мікроінсульт також означає, що батьки цілий день просидять біля мене, пильно спостерігаючи за його наслідками. Я не знаю, як вони витримують, бо навіть уявити не можу щось нудніше за те, щоб цілий день очищати рани від трубок у мене в грудях і дивитися, як я сплю. Але вони не скаржаться. А ще

я ніяк не второпаю, як батько примудряється брати на роботі стільки відгулів? Хоча, може, його вже давно звільнили, просто він мені не каже. Він щосили намагається лишатись на позитиві, та я помічаю напругу на його обличчі і не дуже старанно приховану тривогу в маминих очах. Власне, я навіть не пригадаю, коли востаннє дивився на них і не бачив страху.

Фемі заходить провідати мене і приносить пару нових коміксів. У розмові ми не надто багато уваги приділяємо мікроінсульту, бо це вже третій відтоді, як мені встановили «берлінське серце», тому я до них трохи звик. Але, як не крути, я завжди ходжу по лезу, бо наступного разу тромб може бути більший і усунути наслідки буде неможливо.

Отак я і живу. Я ніби футболіст, котрий відчайдушно сподівається забити після того, як суддя дав додатковий час. Але біда в тому, що цей час швидко збігає.

У палаті Лео тихо, якщо не зважати на шумний апарат штучної вентиляції легень і сотні моніторів, які щосекунди пікають. Коли містер Арчер заводить нас, ми бачимо медсестру, яка записує щось до планшетки. Лікар швиденько перешіптується з нею, і вона виходить, співчутливо нам усміхнувшись.

Лео застиг на білих бавовняних простирадлах, лише груди рівномірно здіймаються у такт з апаратом — і це єдиний помітний мені рух. Звучить по-дурному, але мене чомусь найбільше тривожить саме оця його непорушність; я ж бо звикла, що він постійно ганяє і на місці не може всидіти, як Тигра

з мультика про Вінні-Пуха. Він навіть уві сні ходив! Я б могла навіяти собі, що Лео просто спить, однак трубка у братовому роті, пікання моніторів та зубчаста кардіограма весь час нагадують, що це не так.

Мама дивиться на містера Арчера, і я помічаю, як у її очах блищать сльози.

— Можна його торкнутися?

— Звичайно.

Мама підходить до ліжка й дивиться на брата. Дивуюся, звідки в неї стільки витримки. Вона простягає руку і гладить його волосся — я знаю, що він це терпіти не може. Пів голови поголено, і там видно невелику, акуратно зашиту рану. Не віриться, як щось таке дрібне, завбільшки з двадцятипенсову монету, може призвести до таких катастрофічних наслідків. Але мені взагалі важко повірити в усе, що відбувається навкрузи.

Батьки схиляються до Лео і якийсь час мовчки так стоять.

— Може, у вас є запитання? — озивається містер Арчер.

Мама повертається; губи в неї стулені в ниточку — гадки не маю, як вона може хоча б слово з себе видобути. Однак вона лише хитає головою, а тато, схоже, взагалі не почув лікаря. А от у мене купа запитань, і мене аж нудить від того, що їх усі треба тримати при собі, бо водночас я боюся почути відповіді на них.

— Тоді я залишу вас на деякий час.

Двері за містером Арчером м'яко зачиняються. Трохи пізніше мама підводить на мене очі, і я дивлюсь на її підпухле обличчя.

— Тобі, певно, зараз так важко, — каже вона, шукаючи мою руку.

Таки важко. Я спустошена від такої страшної несправедливості, усвідомлення якої в тисячний раз накриває мене задушливою хвилею. Проте за мене треба переживати в останню чергу. Я щосили змушую себе усміхнутися: усі м'язи ніби здерев'яніли.

— Я в порядку, ти ж знаєш.

Мама киває, і зараз мені так хочеться, щоб вона притулила мене до себе, щоб усе стало гаразд, точнісінько як у дитинстві. Але тут я помічаю, що думками вона знову тікає до Лео, тому розслаблюю пальці і відпускаю її до нього. Тато йде слідом. Вони знову удвох стоять біля ліжка, мама то гладить братове волосся, то вже поправляє простирадло й лікарняну сорочку з якимось чудернацьким візерунком — так, ніби ці крихітні прояви любові допоможуть його зцілити.

— Він так спокійно лежить, — озивається мати.

Вона несамохіть виділяє останнє слово і зривається на плач. Може, картає себе за цей нещасний випадок і жалкує, що не зупинила нас? З таким же

успіхом вона б гасила сонце. Якщо хтось і міг запо- бігти лиху — то це я, бо якби ми не змагалися, Лео тут би зараз не лежав.

— З ним усе буде добре, — запевняє тато. — Він сильний, він у нас боєць. Ми пройдемо через це все.

Я дивлюсь на блідого й непорушного Лео, і мені вже слабо віриться, що він буде таким, як колись. Холодний страх підступає до горла, коли я згадую слова містера Арчера: «Як тільки ми з'ясуємо масштаб ушкоджень, то обговоримо найкращі варіанти для Лео».

Не знаю, скільки часу минуло до повернення лікаря, та від стояння в мене заболіли ноги. Поряд з ліжком Лео був стілець, але я просто не могла всидіти на місці. Зараз брат уже не сам, за ним наглядає Керрі і якась старша жінка, мабуть, теж лікарка. Палата раптом стає маленькою і переповненою людьми.

— Ми б хотіли зробити аналізи, — каже містер Арчер, відрекомендувавши нам лікарку. — Як я вже казав, вони заберуть певний час. Ви можете побути в сімейній залі очікування або краще підіть перекусіть і випийте чогось гарячого.

З цими словами він дивиться на годинник.

— Буфет працює допізна, тому, якщо хочете, я попрошу когось вас провести.

Від самої згадки про їжу мене ледь не вивертає, але зненацька я відчуваю страшенну спрагу — відтоді, як Керрі приносила нам чай, минуло декілька годин.

— Я хочу пити.

Керрі виглядає за двері і виходить. За якусь мить вона повертається з іншим медпрацівником.

— Джо відведе вас до буфету.

Мама киває, однак лишається стояти біля Лео, тримаючи його руку в своїй.

— Ви ж повідомите нас, коли будуть новини?

— Так, — запевняє лікар, — я вас знайду.

Тато обіймає маму, щоб забрати її з палати, але вона ніяк не йде, тримаючись за Лео до останнього. Згодом усе ж відпускає і дає підвести себе до дверей.

— Ми скоро повернемося, синку, — каже вона, і голос її надломлюється на останньому звуці.

Годинник у буфеті показує дев'яту. Стільців тут нема, є лише стійка із запакованими в плівку закусками, касовий апарат, блискуча хромована машина для приготування кави і продавець, з виразу обличчя якого можна зрозуміти, що він волів би бути хоч де, аби не тут. Батьки замовляють собі чай, а я беру колу, яка чомусь виявляється занадто солодкою. Далі Джо відводить нас назад до сімейної зали очікування, де годинник показує вже п'ятнадцять хвилин на десяту. Незважаючи на те, що мобільним я майже

не користувалася (а це для мене нехарактерно), його батарейка здохла ще хтозна-коли, тому я не можу сказати, чи справді час тягнеться так повільно, як мені здається. Тато заплющує очі і за кілька хвилин уже дрімає, хоча сон у нього тривожний. Мама за-клякла і просто дивиться в порожнечу згаслими очима. Мені нічого їй сказати, я не можу добрати слів, щоб утішити її. Складається враження, ніби все, що я можу робити, це лише дихати.

Коли наш лікар, містер Арчер, знову виходить до нас, очі від втоми печуть так, наче мені під повіки насипали піску. З ним Керрі та ще якась жінка. Одягнена вона не так, як Керрі, — може, це ще одна лікарка? Коли вони втрюх сідають біля нас, у мене починає крутитися голова.

— Містере та місіс Броуді, Нів, — звертається до нас Арчер. — Дозвольте відрекомендувати Наріндер, медсестру-спеціалістку нашого відділення.

Наріндер стискає губи, ледь помітно всміхається, однак мовчить. А чому вона не в одязі медперсоналу? Цікаво. І що означає оце «медсестра-спеціалістка»? Часу на роздуми в мене не лишається, бо нейрохірург говорить далі.

— Ви вже знаєте, що ми проводили тести з мозком Лео, щоб оцінити масштаб ушкоджень, спричинених падінням.

Тут містер Арчер заговкає і дивиться кожному з нас в очі.

— Мені надзвичайно шкода це казати, але результати цілком однозначні. Ми не зареєстрували жодних проявів активності мозку.

— Що?

Батькове обличчя сірішало на очах.

— Як таке може бути? Він же дихає і зараз просто спить.

Я знаю, що це означає. Відсутність проявів активності мозку — це повний капець.

Містер Арчер набирає в легені повітря і провадить:

— Мені шкода. Мозок Лео мертвий, а без нього він не житиме. На перший погляд може здатися, що він живий, однак це тільки завдяки роботі апаратів. Лео більше немає.

— Він... він коли-небудь прокинеться? — запитує мама надламаним голосом.

Вона вже не плаче, та обличчя в неї хворобливо бліде, а мішки під очима розпливаються сірими синцями.

Лікар-консультант лише хитає головою.

— Він так і не приходив до тями. Наскільки ми можемо судити, смерть мозку була миттєвою, відразу після удару об камінь. Він навіть не зрозумів, що сталося.

Легко йому казати. Він не бачив паніки в очах Лео, не уявляв того крику про допомогу, який на- завжди застряг у нього в горлі. Але мені життєво не- обхідно вірити, що брат не знав, що його чекає, тож я відкидаю цей спогад якнайдалі.

Мама зривається на плач.

— Йому ж не було б-б-боляче, правда?

Тато теж плаче, навіть у Керрі блищать сльози.

— Він не відчув болю, — заспокоює містер Ар- чер. — Дуже вам співчуваю.

Мама втикається тату в плече і схлипує. Він випро- стує руку і підтягує мене з іншого боку. Я взагалі не люблю фізичного контакту і вже, мабуть, кілька років не обіймала нікого з батьків, але зараз мені здається, що обійми — це саме те місце, де мені слід бути.

Керрі тримає в руках коробку серветок. Тато бере одну для мами, одну для себе. Я теж утираюся, однак за кілька секунд щоки знову мокрі від сліз. Джек Ар- чер у цей час мовчки сидить, і мене дико бісить його незворушність.

— Лікарка, що говорила з нами до вас, сказала, що стан Лео стабільний. Може, йому просто потрі- бен час.

— Ми можемо почекати. Але жоден тест не пока- зав реакції мозку. Боюся, що результати тут одно- значні.

Незворушне обличчя лікаря тепер бісить мене ще більше. Як і сумирність батьків, котрі готові з усім змиритися і, вочевидь, не збираються боротися за свого сина.

— Тоді оперуйте його, — випалюю я. — Робіть щось, а не сидіть склавши руки. Виконуйте свою роботу.

Вийшло грубо. Я і сама це розумію, коли мої безпідставні претензії долітають до моїх власних вух, та містер Арчер реагує спокійно.

— Повірте мені, якби був хоч мізерний шанс, що Лео одужає, я б його прооперував. Але ми провели всі можливі аналізи й тести і разом з колегами дійшли висновку, що ушкодження незворотне. Функції його мозку вже ніколи не відновляться.

Я повертаюся до батька і міцно стуляю повіки, з-під яких вириваються гарячі сльози. Я плачу від безсилля і не можу повірити в те, що відбувається, — сьогодні вранці ми з Лео чубилися за сніданком, а зараз я мушу змиритися з його смертю, коли він ще навіть не вмер.

— Він хоча б не страждав, — видушує з себе батько. — Принаймні все сталося швидко.

Мама сидить і все хитає головою вгору-вниз, мовби щосили намагається хоч якось умістити в ній те, що сталося. Ми люди не релігійні, тому ніхто не торочить, що Лео зараз у кращому місці чи десь на небі; за такою

логікою наше життя — це якийсь галіміий пробник або демо-версія, і все найкраще нас чекає лише після смерті. Уявляю, скільки добросердих людей будуть протягом кількох наступних тижнів запевняти нас, що брат зараз із янголами. Хтозна, може, якби ми вірили в янголів, то пережити втрату Лео було б легше.

— Є ще один нюанс, — містер Арчер виважує кожне слово. — З огляду на характер нещасного випадку, більшість органів Лео лишилися неушкодженими, тому слід обміркувати, що буде далі. Я знаю, вам зараз тяжко думати про таке, але мушу запитати: ви коли-небудь говорили з сином про донорство органів?

У мене аж дух перехопило, я стою і тупо хапаю повітря. Це якийсь дебільний жарт? Лео ще дихає, у нього б'ється серце, а вони вже хочуть розібрати його «на запчастини», щоб урятувати когось?

Батьки, схоже, шоковані не менше, ніж я. Тато відкриває рота, і я певна, що зараз він детально розкаже лікарю, куди йому засунути свою ідею з донорством, але тут озивається мама.

— Так, — каже вона, і голос її схожий на далеке відлуння. — Ми справді про це говорили.

У моїй голові зринають спогади: ми сидимо пізно ввечері біля телика, там іде реаліті-шоу про поліцейських, що ломилися в будинки до чуваків з дрібкою трави чи штрафували водіїв за перевищення

швидкості. Аж ось показують якийсь нещасний випадок із розряду тих, де ніхто не виживає, і в нас заходить розмова про донорство органів у разі смерті. Я тоді ввімкнула егоїстку — сказала, що це кошмарна ідея і я б відмовилась. То був би не Лео, якби він тут же не заявив, що, навпаки, погодився б.

«Подумай, скільком людям ти могла б допомогти, — сказав він тоді дуже серйозно. — Ти б урятувала кілька життів. Хіба тобі не хочеться лишити після себе щось хороше?»

І вже коли мені від сорому хотілося провалитися крізь землю, я помітила, що брат шкіриться.

«І взагалі, ти мене бачила? Таким якісним продуктом слід користатись на повну».

Містер Арчер кидає погляд на Наріндер, і я усвідомлюю, навіщо вона тут. Медсестра-спеціалістка, так він її назвав. Бачу, вона в нас спеціалізується на тому, що вмовляє людей віддати органи їхніх близьких.

— Наріндер має великий досвід у цій сфері, — запевняє лікар. — Вона може підібрати для Лео найкращі варіанти.

— Я хочу висловити вам свої щирі співчуття, — каже спеціалістка, злегка опустивши голову. — Ви зараз переживаєте найжахливіший момент у житті, і вам особливо тяжко, бо, дивлячись на Лео, здається, що він живий.

Наріндер на мить замовкає.

— Але ви також повинні розуміти, що він уже не відчуває болю і нічого не усвідомлює. Його не стало.

Мама дивиться на тата і збоку здається, ніби вони перемовляються без слів, самими поглядами. Мені складно повірити, що батьки навіть на секунду задумались про таку альтернативу для Лео, — а раптом лікарі помиляються і ще є ймовірність, що він прокинеться? Чи не зарано ми на ньому хрест поставили? А раптом є шанс? Раптом є шанс? Але ось я дивлюся на містера Арчера, на його похмурі, сумні і водночас рішучі обличчя. Він упевнений у своїх словах. Моє серце потроху наповнюється прийняттям.

— Лео може допомогти нам урятувати багато людей і змінити їхнє життя на краще, — продовжує Наріндер. — Зараз вам треба вирішити, чи він сам хотів би цього.

Мама різко вдихає, видаючи гортанний форкаючий звук розпачу. Тато повертається до неї, його обличчя мокре від сліз. Мама простягає мені руку, своїй уже єдиній дитині, і всупереч моїй волі робить мене співучасницею того, що станеться далі.

Ми сидимо, взявшись за руки. Я подумки повертаюсь у той вечір, коли ми говорили про донорство.

«Уяви, що ти захворіла. Тобі самій не хотілося б, щоб хтось зробив це для тебе? — запитав Лео. — Не хотіла б, щоб хтось дав тобі шанс на життя?»

Я тоді бовкнула щось дурне, бо мені така ситуація видавалася надто чужою і малоймовірною, та й узагалі: брат молод якось маячню. Але зараз я стою перед ним і розумію, що то була не маячня, — він говорив серйозно. Та кому яке діло, що я зараз відчуваю, якщо це вже нічого не змінить.

Набравши повні груди повітря, я стискаю долоні батьків і між нами пробігає хвиля порозуміння. Отак ми й ухвалюємо рішення.

— Ми сьогодні ще можемо побути з ним? — запитує мама. — Хоча б трошки?

— Звичайно, — погоджується містер Арчер.

Мама втуплюється в підлогу й не підводить очі так довго, що я навіть починаю підозрювати, що вона передумала. Зрештою, вона востаннє дивиться на тата, і той опускає голову на знак згоди.

— Беріть, що вам потрібно, — каже мама, голос її звучить рівно і впевнено.

Лікар стискає губи, Наріндер киває.

— Я буду тут. Ви будь-якої хвилини можете розраховувати на мою допомогу й підтримку.

Ну от і все.

Якось дивно, однак серед гніву й шоку від страшної несправедливості я відчуваю, що ми все зробили правильно.

Звісно ж, не обійшлося без заповнення документів і мільярда запитань про життя Лео. Нам кажуть, що пришлють листа, де повідомлять, які органи забрали. Мені це видається відверто кошмарним, але схоже, батькам так буде спокійніше — усвідомлення того, що смерть їхнього сина може зберегти життя іншим людям, стає для них промінцем світла у страшному мороці останніх подій. Лео у своєму стилі — навіть зараз лишається «золотим» хлопчиком.

Зрештою відповіді на всі запитання отримано і згоду на донорство підписано. І ось, коли лікарі мають перейти до справи, мені страшенно хочеться

знову чимось нас зайняти, щоб хоч якось відтермінувати подальші події.

У Лео такий вигляд, мовби нічого й не сталося. Важко повірити, що він уже ніколи не розплющить очі і не всміхнеться. У ногах постелено оранжеву ковдру, акуратно підіткнуту з боків. Знаючи, що все скінчено, хтось усе одно потурбувався, щоб йому було тепло, — від самої цієї думки я ледве стримуюся, щоб знову не зірватися, і закушую щоку. Це одне з моїх неписаних правил — ніколи не тішити Лео виглядом моїх сліз, і хоч зараз усе інакше, звички все ще дають про себе знати.

— Я буду рада відповісти на будь-які ваші запитання, — звертається до нас Наріндер.

Мама спочатку мовчить і лише торкається братового обличчя.

— Він такий теплий.

Ось її рука опускається нижче і затримується на покривалі.

— Я відчуваю його пульс.

У повітрі палати висне німе запитання: як він може бути мертвим, якщо настільки живий? Знову згадую про кота Шредінгера.

Містер Арчер киває.

— Ми можемо досить довго підтримувати роботу серця.

У цих слів є прихований зміст: вони можуть, але не будуть. Скоро ці апарати знадобляться ще комусь, хто матиме шанс одужати. Але це буде не Лео. Незважаючи на те, що ми вже все обговорили і я знаю, що надії нема, якась крихітна частинка мене досі не може в це повірити.

— А звідки ви знаєте, що він зараз не з нами? — не втримуюсь я. — Я чула про таку штуку, як псевдокома, коли людина все чує і бачить, але просто не може говорити й рухатися. Може, це воно?

— Ми ніколи не спішимо поставити такий серйозний діагноз як смерть мозку, — відповідає містер Арчер. — Ми зі старшим лікарем провели всі необхідні тести, і я можу точно сказати, що Лео не стало. Співчуваю.

— Але як ви можете знати напевне?

— Нів, — тихо каже мама. — Вгомонись, прошу тебе.

Біль у маминих словах утихомирює мене. Я постійно хапаю себе за боки — боюся, що зараз знудить. Та ось мама дивиться так, ніби бачить мене вперше після падіння Лео. Вона широко розплющує очі і згортає мене в обійми, стискаючи так сильно, що я ледве дихаю. Я знаю, що мама плаче, — відчуваю, як вона безгучно схлипує. Тато підходить і обіймає нас обох.

— А скільки ми можемо... — починає він, звівши підборіддя над нашими головами, але затинається і болісно ковтає слину.

— Не спішіть, — тихо відповідає Наріндер. — Ми зробимо ще кілька неінвазивних аналізів і процедур, однак ви можете побути з Лео стільки, скільки вам треба.

Наступні кілька годин стають найдовшими і водночас найкоротшими в моєму житті. Мама сидить на ліжку біля Лео, тримаючи його руку в своїй, і говорить з ним здебільшого про наше дитинство. Я намагаюся не слухати — мені важко чути, як у неї зривається голос і сльози знову біжать по щоках. Десь у далеких закутках свідомості зринає маленький кусючий докір — вона завжди любила його більше, ніж мене. Мама ніколи в цьому не зізнавалася, навіть батькові, але що тут такого? Лео не докучав нікому через гормони або перепади настрою, він не сердився і не ридав без причини, його не виключали зі школи за те, що він послав учителя на три веселі букви. До вчорашнього дня брат був утіленням батьківської мрії, тоді як я завжди була суцільним розчаруванням.

Доки стрілки годинника намотували кола, я все думала, чи мама справді сподівається розбудити Лео своїми розмовами. Аж ось до мене доходить, що

вона не просто говорить до нього, — вона згадує, фіксує деталі в пам'яті так, щоб її останні спогади про сина не обмежувалися лікарняною палатою, де він тільки непорушно лежить і ні на що не реагує. Вона потихеньку відпускає його, потроху й не кваплячись.

Батькові виявляється складніше говорити з Лео — голос у нього надламується, і тоді він лише міцно стискає губи та втикається поглядом у стіну. Я ж і слова з себе вичавити не можу, тому просто дивлюсь на брата, глухого до нашого болю, і уявляю, як тіло його дерев'яніє та стає холодним. Від цієї думки мені перехоплює дихання.

Увесь цей час медпрацівники, нахиливши голови, шмигають туди-сюди: міняють крапельниці, перевіряють монітори, беруть кров — усі вони дуже шанобливі і співчутливі. Вони допомагають зробити відбитки долонь Лео, щоб повісити їх біля відбитків, які нам робили ще в пологовому. Мама дякує кожному, хто заходить у палату.

Наріндер теж час від часу навідується, але відчуття, що вона підганяє, нема. Ба більше, мені здається, що вона розуміє, як нам тяжко, і хоче зробити все можливе, аби хоч якось розрадити. Коли медсестра-спеціалістка зайшла востаннє, ми вже сиділи мовчки. Незважаючи на те, що мама досі тримає Лео

за руку, вона вже навіть сидить інакше — в очах видно тиху смиренність, якої не було помітно раніше.

— Що я можу для вас зробити? — питає Наріндер.

Мама кліпає на медсестру так, ніби вперше бачить. Потім переривчасто видихає і зазирає татові в очі. Вони не говорять, проте я і так знаю, що вона питає. По батькових щоках котяться сльози, але він знаходить у собі сили кивнути. Тоді мама переводить погляд на мене, і я дивлюся на Лео, котрий так неприродно тихо й непорушно лежить переді мною. Не знаю як, але я теж киваю.

Мама на якусь мить заплющує очі і потім повертається до Наріндер.

— Думаю... Я думаю, ми готові.

В очах Наріндер світиться співчуття.

— Ви впевнені?

Тато ще раз дивиться на Лео, і мені на секунду здається, що він передумав.

— Так, — зажурено зітхає він.

У наступний момент палата заповнюється людьми; приходять інші медсестри, містер Арчер та ще один лікар, якого я не впізнаю. Наріндер залишається і перемовляється з рештою персоналу, паралельно пояснюючи нам, що відбувається. Але пояснювати нічого не треба — затихаюче пікання кардіомонітора і так скаже все, що слід знати. Ось замість сину-

соїди пульсу на екрані з'являється суцільна рівна лінія, і містер Арчер із сумом позирає на нас.

— Його більше нема. Співчуваю.

Коли ми виходимо від Лео востаннє, мені здається, що я вибухну, намагаючись утримати все в собі. Я не можу відірвати від нього очей, ніяк не можу змиритися з думкою, що більше ніколи його не побачу. Тато цілує Лео в чоло і душиться плачем, не в змозі сказати хоч слово. Мама гладить його волосся, її погляд затримується на блідому умиротвореному обличчі Лео. Тоді вона бере мене за руку й міцно стискає у своїй долоні.

— Ми не прощаємося з ним, — шепоче вона. — Він не покинув нас назовсім.

Тато бере маму за другу руку, і ми виходимо з палати, але це я вже пам'ятаю погано.

Я саме граю з Ем у покер, коли за кілька годин до Лобіду приходять з новинами. Ну, власне, в покер там граю лише я — Ем просто тасує карти і хмуриться. Пощастило їй, що вона мені подобається, бо вже продула б набагато більше за три «снікерси» і диск якоїсь гівняної хлопчачої групи. Аж ось із-за шторки вигулькує містер Бартосінські, а за ним — мої батьки.

— Маю для тебе новини, Джонні.

Ем починає підводитись, і мені стає незручно перед подругою.

— Не йди. Їй же можна лишитися, правда?

— Якщо ти хочеш, то нехай, — киває мій лікар-консультант.

Коли він розказує про нове серце, мені спочатку здається, що в мене глюки. Ну, просто я багато разів це уявляв чи, як каже наш психолог, візуалізував. Візуалізація — це коли ти про щось довго думаєш, і воно потім справджується. Якби ця фігня реально працювала, то хворих дітей узагалі б не було. Але ось я розумію, що це таки не глюки, бо містер Бартосінські не шкіриться і не каже, що він — плід моєї уяви. А просто стоїть і спостерігає за моєю реакцією, тож потихеньку до мене доходить, що все відбувається насправді. Батьки анітрохи не здивовані, мабуть, їм уже заздалегідь сказали, хоча тато все одно трохи затинається, перепитуючи про нове серце. Містер Бартосінські киває: хірурги обстежили новий «моторчик» і раді повідомити, що він мені підходить. Тут я розумію, чому Фемі лишив мене без сніданку, — напевно, уже все знав.

— Особливі вказівки щодо тебе, Джонні, — сказав він, котячи свій візок. — Їсти тобі поки що не можна.

Я подумав, що йшлося про аналізи крові, — їх треба здавати натщесерце.

— Нам зателефонували ще вранці, — містер Бартосінські ніби читає мої думки. — Але перш ніж казати тобі, ми musiли впевнитися, що новий орган задовольняє твої індивідуальні параметри.

Тут лікар зиркає на батьків, підтверджуючи мою підозру про те, що вони все знали задовго до того як опинилися перед моїм ліжком. Стараюсь не думати, чому вони відразу не сказали; виходить, були й інші серця, які мені просто не підійшли? Що вони ще приховують?

— Може, ти хочеш щось запитати? — прокашлюється містер Бартосінскі.

Він жартує? Та в мене мільйон запитань уже роїться в голові. Як довго триватиме пересадка? Що буде, якщо серце не запрацює? Я чув купу історій, що нові серця не запускались, не витримували навантаження, потребували часу для нормальної роботи. А що як мені стане гірше? Хоча, куди вже гірше, — хіба якщо вріжу дуба. Емілі стискає мою долоню, і з виразу її обличчя видно: вона розуміє, що коїться у мене в голові. Батьки ж готові танцювати, вони завжди на позитиві, ще відтоді як зрозуміли, що їхній син не зовсім нормальний. Із присутніх тільки Ем добре знає липкий дотик страху, коли на тебе насуває темрява.

— А я... відчуватиму його якимось інакше? — хриплю я, бо в горлі ніби хтось наждаком пройшовся. — Ну, я про серце. Я відчуватиму, що воно... не моє?

Коли ці слова зриваються з моїх губ, я страшенно ніяковію і мене кидає в жар. Що я мелю? Хіба мені передадуться чийсь почуття? Аж самому смішно стало.

Проте містер Бартосінські не сміється.

— Ні, — серйозно відповідає він, мовби я спитав щось доречне. — Сприймай це як заміну несправного бензонасоса в автомобілі. Машина починає їздити краще, бо пальне добре прокачується по системі, хоч машина й не знає, в чому річ.

— Але ж не все так просто, правда? — питаю я, схиливши голову набік. — У машині решта двигуна не атакуватиме новий бензонасос.

Лікар киває.

— Організм спробує відторгнути пересажене серце, тому тобі все життя доведеться щодня приймати ліки, щоб обдурити власне тіло. Але до цього тебе підготує Нік, твій куратор трансплантації.

Містер Бартосінські зводить брови.

— Тому якщо ти готовий на операцію...

Ну ось, настав той момент, якого я так довго чекав. Я дивлюся на червону рідину, що струмує по трубках на моїх грудях, слухаю тихий шум помпи, що підтримує в мені життя, і ніяк не перестаю думати про нове серце. Воно ще недавно, може, навіть учора, було частиною когось, спокійнісінько качало кров і, б'юся об заклад, його власник навіть не задумувався, що воно в нього є. Від цієї думки мені стає не по собі.

— А чие це серце?

— Джонні, ти ж знаєш, що мені не можна розповідати, — незворушно відповідає містер Бартосінські. — Тобі краще цього не знати. Але на певному етапі ми можемо передати від тебе подяку, коли ти й сім'я донора вирішите, що вам цього хочеться.

— Я хочу знати, — наполягаю я, хоча й не до кінця розумію, нащо воно мені. — Скільки років було цій людині?

Лікар кілька секунд дивиться на мене і, зрештою, здається.

— Це був хлопець, трохи старший за тебе. Це все, що я можу сказати.

Трохи старший за тебе... Від цих слів мені стає фігово. Якийсь хлопчина — не такий, як я, інакше я б не отримав його серця — так і не встиг нормально пожити. Краще б я не питав.

— Не треба зараз про це думати, сонечко, — каже мама, хмуричись через мій кислий вираз обличчя. — Це нормально, що тобі хочеться знати, але все це можна обміркувати потім.

Скільки благання в її очах... Нема нічого дивного в тому, що мама хоче прискорити перебіг подій, — зрештою, це саме те, чого ми так чекали, спостерігаючи, як у нашому кардіологічному відділенні реєструють і виписують дітей, яким щастило більше. І може, це стрьомно, що я думаю про померлого

хлопця, однак я не можу його ігнорити. Чи він знав, що вмирає? Чи це сталося за секунду, й душа просто покинула тіло? Я дивлюсь на Емілі, котра якось дивно зиркає на мене. Я не відразу здогадуюсь, що в її очах заздрість, хоч вона й намагається її приховати. Не можу сказати, що я її звинувачую. Збоку це, певно, скидається на чудесне зцілення, бо якщо операція пройде вдало, я майже напевне видужаю, а от у неї попереду ще довге й нудне лікування, і при цьому ніхто не гарантує, чи буде воно успішним. Тут я розумію, що треба перестати вимахуватися і просто прийняти це серце.

— Починайте, — кажу я, приховуючи хвилювання. — Будь ласка.

— Добре, — відказує містер Бартосінскі. — Тепер усе відбуватиметься дуже швидко: десь через п'ятнадцять хвилин тебе відвезуть в операційну, а за годину хірурги почнуть пересадку. Нік до останнього буде поруч — він відповість на будь-які запитання.

— Скільки треба буде чекати новин від нього? — питає батько, гризучи ніготь.

— Навіть найпростіша пересадка серця забирає від чотирьох до шести годин, — відповідає лікар, і я роблю незадоволену гримасу. — Проте вже на середині операції ми будемо знати, чи все гаразд. І тоді до вас хтось вийде, не переживайте.

Містер Бартосінські дивиться на мене, оцінюючи і підбадьорюючи водночас.

— Довгенько довелося чекати, так, Джонні?

Та не те слово! Чотирнадцять років, якщо бути точним. І весь цей час саме містер Бартосінські був поряд. І ось, коли довгоочікуваний момент настав, я боюся, що серце не підійде. Пацієнти іноді помирають на столі чи вже після операції. Але вибір невеликий — або пересадка, або знову гра в «російську рулетку» з тромбами. Якщо дивитися так, то приймати рішення набагато простіше.

— Еге ж, довгенько, — я важко ковтаю слину і намагаюся зберегти рештки гордості.

Увесь свій картярський виграш я вирішую віддати Ем.

— Схоже, тобі сьогодні пощастило, — кажу я.

— Не мені, а тобі, — відповідає подруга, і я бачу, як блищать її очі.

К оли ми під'їжджаємо до нашого орендованого ко-
теджу, сонце вже показується над обрієм.

Ми майже не говоримо, умовившись лише чимско-
ріше спакувати речі і звалити, — ніхто й думати не хоче
про те, щоб лишатися тут і задихатися під неспинним
потокком думок типу «а раптом...», «а що як...»,
«а якби...». Хоча від усвідомлення того, що додому до-
ведеться їхати без Лео, теж паморочиться в голові.
Мама робить чай і тости, смак яких я все одно не відчу-
ваю; ми так і стоїмо на кухні, втупившись у порожнечу,
виснажені до німоти. За хвилину батько кладе чашку
в раковину і вимучує тіль усмішки.

— Треба рушати.

Я хочу допомогти з речами, правда. Аж тут на очі мені трапляється миска, з якої снідав Лео: вона стоїть на круглому кухонному столі, і на її дні лишилися два пластівці — ніби дивні оченята, які витріщаються на мене. Поряд недопита склянка апельсинового соку, котра нагадує, як братові кортіло швидше піти на пляж, — я ж туди йти не хотіла зовсім.

— Та не сци, Нів, — усміхався Лео, бо я люто на нього зиркала, — свіже повітря невдахам не шкодить.

Я тоді показала йому середній палець, але він і далі шкірився.

Не знаю, на скільки я залипла до появи тата. Я навіть не відразу врубаюсь, що він поряд, — аж ось він обережно виймає склянку з моїх рук і витирає пролитий сік.

— Я приберу. Може, підеш збереш свої речі?

Це чи не вперше я роблю те, що мені кажуть. Опинившись у себе в кімнаті, кидаю дохлий телефон на ліжку. Він ще ні разу не був вимкненим так довго, і мені навіть не хочеться його заряджати й бачити, як друзі та знайомі живуть нормальним життям, роблять щось звичне. Це тупо, однак я навіть не хочу, щоб усі ці люди дізналися про Лео, — вони тоді не вгомоняться. Їхній сум додасться до нашого, і від цього можна буде задихнутися. Зараз цей біль тільки наш, і його ще наче можна... контролювати.

Біля ліжка валяється камінець, який я підбрала на пляжі. Вибілений сонцем, гладенький, майже круглий. Посередині практично ідеальна дірка, продовбана часом та припливами. Пам'ятаю, як тоді мені думалося, що цей камінець — втілення мене, неповноцінної і надламаної. Але тепер я реально знаю, як воно — мати діру в серці. Ми всі тепер це знаємо.

Маму я знаходжу в кімнаті Лео: вона сидить, увіткнувшись носом у його водолазку, і вдихає запах. Від побаченого в мене аж кишки зводять. Мама така нещасна, її серце розбите.

— Тобі допомогти? — питаю, не придумавши нічого кращого.

Мама переривчасто видихає і киває, опускаючи водолазку.

— Можеш скласти його гітару й віднести в машину?

Спогад лупить мене ніби молотом — Лео стоїть біля скелі, без жодних умов пристаючи на мою пропозицію забрати його гітару, якщо я виграю. Брат ні на йоту не сумнівався у своїй перемозі, а мені нерально хотілося хоча б раз показати, що він теж може програвати. Ідіотська гітара. Якби я не побачила того вогника одержимості нею в очах Лео, то, може, й не лізла б. Гітара стоїть, обіперта на стіну, у неоновому чохла біля купи якогось непотребу. Ще ніколи

в мене не було такого сильного бажання розтрощити її об підлогу, на малесенькі друзки, і затерти їх у цей жлобський килим. Натомість я кладу її в сумку й несу вниз, подумки зриваючись на крик.

Зрештою ми закінчуємо збиратися й рушаємо — попереду довга дорога додому. У дзеркалі заднього виду я бачу, як зникає котедж; бачу мамині плечі, що здригаються від плачу, бачу батькові руки — вони стискають кермо так сильно, що аж кісточки біліють. Сидіння поряд зі мною порожнє.

Мене звати Джонні, і я більше не робот.

Я в тому сенсі, що хоч іноді з мене дротів стирчить більше, ніж із приставки X-box, але з грудей уже витягли «моторчик». Тепер життя в мені підтримує чиєсь серце, а рівенький рядочок швів і шрам до кінця днів нагадуватимуть, що воно чуже. Я тепер не Залізна Людина. Я — монстр Франкенштейна.

У відділенні інтенсивної терапії я пробув два тижні. Спочатку спеціальні апарати допомагали мені дихати і прокачували кров, щоб нове серце не перевантажилось. Я тоді був наче в тумані: пам'ятаю

лише, як періодично прокидався і чув шум апарата для штучної вентиляції легень, як намагався заговорити, але не міг, бо в горлі були трубки. А ще пам'ятаю, як боявся поворушитися, навіть на міліметр — аби не розійшлися шви. Ті спогади зараз якісь нечіткі і схожі на марення, тільки відсутність «берлінського серця» свідчить про те, що все сталося насправді.

Наступного дня після того як мене перевели з інтенсивної терапії, мені стукнуло п'ятнадцять. Батьки влаштували маленьку гулянку з тортом, який я не можу їсти, і свічками, які мені ледве вистачає сил задуги. Фемі — у нього саме вихідний — теж приходить мене провідати й дарує журнал коміксів, щойно привезений з Америки. І в Ем є подарунок для мене: новий альбом та кілька олівців. Вона бере з мене обіцянку намалювати щось для неї найближчим часом. Власне, гулянка в нас так собі — дві хворі дитини, медбрат і пара старих. Але з іншого боку цього дня народження взагалі могло не бути, тому, повірте, я в душі торжествую.

Досі не віриться, що від мене від'єднали всі апарати. Я, бува, притуляю два пальці до зап'ястя і слухаю пружний пульс нового серця — мені подобається це відчуття. Я і виглядаю вже нічого так! Ясне діло, що я мало схожий на Халка чи Капітана Америку, але

все ж у новому тілі різниця відчувається. А ще мені трохи страшно... Я хворів надто довго і тепер не знаю, що буде далі. Я більше не робот. Я вже не хлопчик зі смертним вироком. Тепер я просто Джонні, котрий тричі на день приймає дванадцять різних ліків, має розбійницький шрам і чуже серце у грудях. До цієї думки ще треба звикнути, бо з голови ніяк не йде хлопець, трохи старший за мене, як сказав містер Бартосінскі. Цікаво, хто він був? Чим він жив? Водночас я намагаюся не думати про все це, бо мені не можна знати відповіді на такі запитання.

Та хто б він не був, я перед ним у боргу.

І борг цей неоплатний, бо я, взагалі-то, завдячую йому життям.

Похорон дається мені важко. Усі поводяться так, наче ми зібралися відзначити успіхи Лео: священник розпинається про те, що брат приніс світло в життя багатьох, — так ніби пара забитих голів і закос під Курта Кобейна могли змінити світ на краще. Люди сидять і не знають, плакати їм чи усміхатися. Ситуацію не рятує навіть те, що я стою в ідіотській жовтій сукні, у якій скидаюся на телепузика, — мама заборонила нам одягати чорне. І це ще б нічого, але найбільше мене доймає лицемірство дівуль зі школи, що приперлися з тоннами макіяжу, в коротких спідничках і горюють так, ніби втратили найкращого дру-

га, хоча Лео їм колись просто разок усміхнувся. Хлопці мене не дуже парять, вони принаймні знали брата особисто. Якби я могла сміятися, то, може, було б і по приколу спостерігати за тим, як вони підходять до батьків і зніяковіло висловлюють недолугі співчуття. Але дівулі... дивлячись на них, хочеться штрикнути когось ножем.

— Щось ти сердита, — каже моя найкраща подруга Гелен, передаючи мені склянку коли й тарілку, повну кручених канапок і залежаних чіпсів.

— Я і є сердита, — я нашпилюю коктейльну сосиску пластиковою виделкою. — Я проблемна, ти ж знаєш — люди чекають, що я істерику влаштую.

— Ну хоч не вбий нікого, — підіймає брову Гелен, забираючи з моєї тарілки пластикового ножа. — Ці бідолашні дівчатка й так натерпілись.

Подруга зиркає на фальшивих плакальниць, що трясуть патлами над мисками з салатом.

— Угу, — хмурюся я. — Похоронні гастролерки.

Людей прийшло багацько; безперервний потік дальніх родичів і друзів ринув у будинок, несучи їжу й листівки зі словами співчуття, — на той випадок, якщо ми забули, що Лео помер. Є кілька таких, що не прийшли, і тато каже, що ці люди не винні, просто не мають що нам сказати. В месенджерах мені приходить купа повідомлень від школярів, з якими

я ні разу в житті і словом не перекинулась: «У шоці від того, що сталося», «Думаю про тебе», «Сумую за Лео». Братова сторінка у Фейсбуку схожа на вівтар, який дівулі засипають коментарями з сумними смайликами, а хлопці — недолугими історіями про те, яким класним він був. Я навіть не можу до кінця зрозуміти, чому вони всі мене так люто бісять, усі ці пустодзвони, які так любили Лео. Половини з них я навіть не знаю, мені здається, що їх тут не має бути.

— А це хіба не друзі Софі? — запитує Гелен.

Софі була дівчиною Лео, яку він то кидав, то знову сходився. Ця мальована лялька з накладним волоссям і віями теж приперлася порюмсати як тонкосльоза диснейвська принцеса. Вона навіть спробувала обійняти мене в передпокої, та я останньої миті склала руки на грудях, тож обійми вийшли одnobокі й незграбні.

— Може, й так. То прямо її типажі.

— Точно, — погоджується Гелен і знову обводить поглядом присутніх. — Як твої батьки, тримаються?

Мама одягнена в смарагдово-зелену сукню, на тлі якої її каштанове волосся аж горить. Вона якось занадто весело всміхається, слухаючи двоюрідну бабусю Міллі. Тато стоїть із футбольним тренером Лео і вдає зацікавленість, але осклянілі очі його видають.

— Та наче тримаються. Кілька днів тому прийшов лист із лікарні, де перелічили все, що забрали з Лео.

На цих словах Гелен аж перетрусило.

— Мені навіть думати страшно, що якісь частини його тіла десь там досі функціонують. Не знаю, чи хотіла б я для себе того ж, якби щось сталося.

— Він сам так захотів, — кажу я, нашпилюючи трикутну канапку з яйцем і крес-салатом.

Я щосили намагаюся вдавати байдужість, але мушу визнати, що останні кілька днів часто думала: серце Лео зараз б'ється в чужих грудях. Сподіваюся, воно дісталось комусь гідному, хто розумітиме, як тяжко було його віддавати.

Якусь хвилину ми стоїмо мовчки, потім Гелен прокашлюється:

— Ти в курсі, що наступного тижня будуть оцінки?

Ясне діло, що я в курсі, — треба пертися в школу по результати державних екзаменів, над якими ми пріли від початку року, щоб отримати атестат про середню освіту. Лео з нетерпінням чекав їх — два найвищі бали майже були в нього у кишені, — а я ж узагалі не парилася через свою гівняну успішність. Мені не хочеться у вересні повертатися до школи, мені плювати на майбутнє. Я просто хочу, щоб мене ніхто не займав.

— Їх пришлють поштою, — відповідаю я. — Лише марки попсують.

— Мені теж листом надішлють. Я коли отримаю,

то заскочу до тебе в п'ятницю, якщо хочеш. Можемо разом відкрити конверти.

— Чудова ідея, Гелен, — чується ззаду мамин голос. — Ми влаштуємо невеличке свято тільки... тільки для своїх.

Повернувшись до подруги, я пускаю очі під лоба. Це не буде свято, якого дідька ми там відзначатимемо? Усе буде жахливо й огидно. «Не треба».

— Гаразд, — усміхається у відповідь Гелен. — Я прийду десь о пів на десяту, добре?

Я знаю, про що зараз думає мама. Якщо прийде Гелен, мені не вдасться провалятися весь день у ліжку.

— Домовилися, — бурчу я, нашпилюючи ще одну коктейльну сосиску. — Але одягатися заради тебе я не збираюсь, зустріну в піжамі.

Коли я підходжу до Ем попрощатися, то застаю її не в найкращому стані. Вона лежить у ліжку: очі заплющені, обличчя бліде й підпухле від стероїдів, якими її шпигають. Ем уже на третій і, сподіваюсь, останній стадії лікування від лейкемії — мозок і хребет їй накачують кінськими дозами хімії. Іншим разом я придумав би жарт про її хом'якові щічки, щоб розповісти, коли вона очуняє, але зараз мені не до жартів. Не сьогодні.

Я сідаю поруч, думаючи, що б сказати. Це наче якось неправильно — іти додому. Я ніби кидаю її тут саму, хоч ми знали, що цей день настане. Звичайно, я її провідуватиму, вона ж усе-таки моя подруга по нещастю, однак

я більше не буду лежати з іншими дітьми-сердечниками в палаті далі по коридору. Я більше не буду хворим.

Пластикова крапельниця з радіонуклідним розчином майже порожніє до того часу як Ем розплющує очі. Вони в неї червоні й запалені, під ними сині мішки. Хіміотерапія — це хоч і необхідне зло, але страшна хрінь, скажу я вам.

— Привіт, — бадьоро вітаюсь я. — Вигляд у тебе гівняний.

На потрісканих губах Ем з'являється щось схоже на усмішку.

— Почуваюся я так само. А ти такий здоровенький, що аж фу. Ненавиджу тебе.

Ем жартує, і в словах її нема гіркоти. Я і справді добре почуваюся, ну, не те щоб я зараз міг стримати землетрус чи ковтнути ядерну бомбу, але хоча б можу дихати й ходити без задишки. Життя дитини в лікарні визначається цифрами — кількість лейкоцитів, еритроцитів, тромбоцитів, насиченість киснем і вагон інших показників — завдяки таємничому донору мої цифри кращають з кожним днем. От би дізнатися про нього хоч трохи, навіть імені було б достатньо, щоб адресувати свою вдячність. Особливо в такі моменти, коли я бачу, як фігово виглядає Ем.

— Ти не сильно заздри. Батьки он влаштували мені сімейну гулянку з повітряними кульками, папе-

ровими ковпачками і діджеєм, який досі вважає АББУ популярною групою.

Я закочую очі під лоба, але по зажуреному обличчю Ем бачу, що вона воліла б сидіти на моєму місці й не паритися, фігова була гулянка чи ні.

— Скоро твоя черга. Ще трохи потерпи.

Ем ковтає слину і відводить очі.

— Може, й так.

— Не «може», а точно, — наполягаю я. — Дивись, ти тут Хімію-дівчинка, нищителька клітинних мутацій і рятівниця людства.

Я простягаю їй малюнок, де зобразив Ем з кисло-но-синім волоссям і таким самим трико. Вона вергає з рук блискавиці, якими вражає опецькувате рожеве страхопудало з маленькими злими оченятами й роззявленим ротом. Ем так довго роздивляється малюнок, що я вже думаю, чи не занадто великі цицьки їй намалював.

— Прикольно, — зрештою видихає вона і втомлено усміхається.

Я встаю і підходжу до високої шафки, де Ем тримає свої речі.

— Причеплю малюнок тут, щоб ти його бачила щодня.

Шафка вже й так обліплена листівками від друзів Ем, там же висить постер з її улюбленим актором.

Але я розчищаю місце для свого шедевра і зловтішаюся трохи більше, ніж треба, коли ліплю пластилін на усміхнену мармизу кінозірки. Тут я розумію, що Ем знову вирубилась, — при тямі вона нізащо б не дозволила так вандалити.

Я стою і дивлюсь, як вона спить, — не хочеться йти не попрощавшись. Ясне діло, я ще повернусь, бо мені щотижня треба буде приходити на перевірку показників і консультації трансплантолога. Пересадка органа — складна процедура не лише в емоційному плані, а й у фізіологічному, тому лікарям треба постійно моніторити психічний і фізичний стан пацієнта.

Це означає, що я ще багато тижнів матиму змогу навідатися до Ем. А зараз батько тупцяє у дверях, тицяючи на годинник і показуючи великі пальці. Тому я беру Ем за руку і стискаю її кістляву долоньку так ніжно, як ніколи до цього.

— Ще побачимось, Хімію-дівчинко. Пиши мені, коли схочеш. І не здавайся.

Якби це було кіно, вона б зараз мені підморгнула. Але Ем лежить непорушно, ніяк не показуючи, що почула бодай щось із моїх слів. Я кладу її руку на ліжко і йду до батьків. Вони так чекали цієї миті, певно думали, що вона може й не настати, але ж ось — мене забирають додому.

— Нів!
Мамин голос такий же наполегливий, як і грюкання до моєї спальні. Я знаю, чого вона стукає, — чула, як дзвонили в двері і як бадьоро віталася Гелен. А ще я знаю, що приходив листоноша, бо сусідський собака оскаженіло гавкав, поки той ішов доріжкою, — він щоранку так казиться. Собака не навидить поштаря усіма фібрами свого маленького волохатого тіла. І сьогодні я його розумію, як ніхто.

Тільки-но я зібралась повернутися до стіни, як чую — повертається дверна ручка. У нашій сім'ї є домовленість, що моя спальня — така собі іноземна

держава, межі якої не можна перетинати без мого дозволу. Відчинення дверей прирівнюється до оголошення війни. Принаймні так було до смерті Лео. Останні чотири тижні змістили багато кордонів.

— До тебе Гелен прийшла.

Мамин голос звучить гучніше, значить, вона вже в кімнаті. Я не розплющую очей. Вона підходить ближче, наступає на порожню пачку чіпсів і зупиняється, вагаючись.

— Нів, ти спиш?

Я лежу в ліжку з заплющеними очима і не відповідаю — цього недостатньо, щоб зрозуміти, що я таки сплю? Але тут моя логіка хибить: мама щойно поховала одну дитину і зараз понад усе на світі боїться втратити другу — єдину, яка в неї лишилася. Тому коли я непорушно лежу під ковдрою і не озиваюся, це спонукає перевірити, чи я ще дихаю. Я відчуваю на обличчі легкий рух повітря — мама тримає біля моїх губ руку. Але вона випадково торкається мене пальцями, і від прохолодного дотику з тонким трояндовим ароматом я несамохіть здригаюся. Вся моя вистава псу під хвіст.

— Вибач, — каже мама, коли я розплющую очі і зустрічаюся з нею поглядом. — Але тобі навряд чи хочеться, щоб Гелен сюди заходила.

Мама роззирається, і я бачу, як вона стримується, щоб не дорікнути за срач на підлозі й розкиданий

одяг. Я різко натягую ковдру на голову і знову заплющую очі.

— Ну то скажи, хай іде додому.

Западає довга пауза. Вона тягнеться так довго, що я навіть починаю думати, що мама сприйняла мої слова буквально і пішла виганяти Гелен. Але ось я чую здавлені схлипи, і розумію, що вона плаче. Висовую голову з-під ковдри.

— Ма, ну чого ти, — я дивлюсь, як вона швидко кліпає. — Я вже встаю.

Мама не відповідає, просто тупиться в підлогу і міцно стискає губи, не даючи потокові болю прорватися назовні. На повіках блищать сльози. Коли мама зрештою озивається, голос у неї тихий і розгублений.

— Я відклала лист Лео, щоб відкрити з батьком, коли він прийде з роботи. Але щоразу, коли дивлюся на твій конверт, то ніби бачу його ім'я. Тому я твій теж заховала.

Не знаю, що тут сказати. Яюсь забагато всього навалилося — дивно визнавати, але в нашому житті досі відчувається сильна присутність Лео, так наче він кудись ненадовго дівся, але незабаром повернеться. Батьки все ніяк не наважаться викинути бодай щось із його речей, тому на столику у вітальні досі лежать три непрочитані випуски рокерського журналу Kerrang!, на холодильнику ще висить перелік дат з футбольними

матчами за його участі, а до останнього батончика «Марс» у буфеті досі приклеєна записка, що Лео мене вб'є, якщо я його з'їм. Брат повсюди, тож не дивно, що на моєму конверті мамі ввижається його ім'я.

— Ми з Гелен можемо відкрити наші листи і не вдома, — я встаю і нап'яляю через голову вчорашній джемпер. — У Макдональдз, наприклад. Гелен ніколи не відмовиться від макмаффіна з ковбаскою і яйцем.

Ще до того як мама хитає головою, я вже знаю її відповідь. Заледве змирившись із тим, що в мене в спальні буде сховок від усього світу, вона після похорону ніяк не хотіла втрачати мене з очей — усе крутилась поряд, мов стурбована квочка після нападу лисиці на курник. Здається, їй просто хочеться знати, де я. Пос-тій-но.

— Ні, — відповідає мама, щосили намагаючись тримати себе в руках. — Я хочу знати твої результати.

А я не хочу. Закарлючки на клапті паперу — ось що для мене ці результати. Я тут чула, що мене збираються записати на щотижневий прийом до психоаналітика, який буцімто має допомогти «пережити гірку втрату», — а насправді, це батьки хочуть дізнатися, чого я морожуся від школи. Мені не по приколу вислуховувати якусь маячню про те, що це нормальна реакція, що мені просто хочеться уникати місця, де все нагадує про Лео, що його загибель постійно

вказує мені на мою власну смертність, бла-бла-бла. Але ж усе геть не так. Ну, може, не зовсім. Я не проти поговорити про теперішній стан речей, однак тільки-но подумаю, що буде через місяць, як у голові наче світло вимикається і западає суцільна темрява. Я не вірю майбутньому, воно хоче мене поглинути. А теперішнє — хороше, воно безпечне.

Мама стривожено поглядає на мене, і я зненацька пригадую той день на пляжі, коли вона точно так само дивилася мені в очі: їй хотілося, щоб ми погралися в щасливу сім'ю, щоб я спробувала налагодити стосунки з Лео і не була психованим стервом. У горлі наче грудка застряє. Глянь, до чого це все призвело.

Я встаю взяти вчорашні джинси.

— Давай тоді швидше покінчимо з цим.

Унизу Гелен чекає мене, примостившись на краєчок дивана і розглядаючи скорботні листівки, які лежать скрізь, де тільки можна. Що про них говорить в правилах етикету? Скільки їх треба тримати в домі після того як прочитав стільки разів, що знаєш кожну напам'ять? І чи можна їх здавати на переробку чи слід лишати на згадку про втрату?

Гелен тримає свій шкільний конверт обома руками так, наче боїться, що він утече, якщо вона ослабить хват. Подруга усміхається, та я знаю, що за цією усмішкою криється неабиякий мандраж.

— Вибач, що через мене тобі довелося вдягтись, — шкіриться Гелен, і я розумію, що вона ні фіга не розкаюється. — Я б до тебе сама піднялась, але чула, що в тебе в кімнаті Чорнобиль...

— Не вір усьому, що каже моя спальна ревізорка, то її суб'єктивна думка.

Мама усміхається. Якщо її не знати, то можна подумати, що вона непогано тримається, однак я знаю, що останнім часом вона дуже мало спить, — мені чути, як вона серед ночі прокрадається в кімнату Лео. Тато наче тримається краще, але я все ж часто бачу в його очах порожнечу. Іноді він узагалі ніби дивиться крізь мене. Наш будинок став таким собі Бермудським трикутником горя, де смерть Лео — головна катастрофа.

— Ну то як, відкриваємо? — махає конвертом Гелен.

Я шукаю очима свій і не знаходжу. На секунду в голову приходять дика ірраціональна думка: мамі просто здалося, що листа принесли. Та ось вона йде до книжкових полиць і дістає звідти пошарпану дитячу книжку «Любий зоопарк», яку Лео обожнював у дитинстві. Коли вона її розгортає, я бачу між сторінок два білі конверти, точнісінько як той, що в Гелен. Мама тремтливими руками передає мого листа, і мені раптово хочеться швидко звідси звалити.

Від нервів аж кишки скрутило.

— Гелен...

— А давай поміняємось, — перебиває подруга, висмикуючи конверт у мене з рук і тицяючи свій. — Ти відкриваєш мій, а я твій.

Не встигаю я і слова сказати, як вона вже рве тонкий папір і витягує складені аркуші. За мить подруга зводить на мене очі, і я ні фіга не розумію з виразу її обличчя.

— Ну? — питаю я, сумніваючись, чи хочу почути відповідь.

— Спочатку відкрий мого, — киває Гелен на лист у моїй руці.

Я можу відмовитися від цієї дурнуватої гри, віддати їй конверт, утекти й ховатися, доки вона не задовбеться мене чекати. Але поряд затамувавши подих чекає мама, тендітна і крихка, як метелик. Бажання швидше покінчити з цим зрештою перемагає. Я рву конверт і дістаю аркуш.

Букви спочатку танцюють перед очима, потім стають у рівні рядочки і я бачу два «відмінно» за математику й музику. Мені б порадіти за Гелен, вона реально гарувала на такі оцінки, але натомість я відчуваю лише порожнечу. Серед обраних на екзамен предметів у Лео теж була музика.

— Нів? — озивається подруга, простягаючи руку.

На обличчі в неї дивний вираз — суміш нетерпіння і страху.

— Міняємось на рахунок «три»?

Мене аж підмиває зіжмакати той папірець. Але ж Гелен — моя найкраща подруга, для неї це справді важливо. Якби я була нормальною, то усміхнулася б зараз і поздоровила її.

— Добре, — вдихаю я.

Я беруся за прохолодний папір, і наші погляди зустрічаються.

— Один, два, три!

Гелен швидко пробігає текст очима; на її обличчі полегшення і тріумф. Аж світиться вся.

— Боже, я припускала, що все буде добре, але щоб аж так!

Мені здається, що вичавити з себе усмішку буде важко, та коли я бачу, як радіє Гелен, всміхаюся невимушено й щиро.

— Молодчина.

— Ти теж класно постаралася, — всміхається Гелен у відповідь.

Мама від радості сплескує руками й підходить до мене — я майже забула, що вона тут. Я подаюся назад, піднімаючи листа так, щоб вона не бачила, і намагаючись ігнорувати її ображений вигляд. Можна спочатку я сама гляну?

Оцінка «добре». Зважаючи на те, як мало я старалася, ця оцінка вища за ту, на яку я справді заслуговую. В душі щось ворухнулося — гордість, вдоволення чи навіть радість?, — проте це відчуття зникає раніше, ніж я встигаю його зрозуміти.

— На, — передаю я листа.

— Ой, Нів! — скрикує мама, і тремтіння голосу виказує, що вона знов зривається на плач. — Ти розумничка!

Тут Гелен схоплюється з місця і душить мене в обіймах.

— Та відчепись, от дурне, — бурмочу я, сміючись і ніяковіючи водночас.

Краєчком ока помічаю біля себе маму. Мабуть, чекає, що я повернуся й теж її обніму. Та ось я повертаюся повністю і бачу, що вона не зводить очей з «Любого зоопарку», який лежить на столі. Із закритої книжки визирає білий кутик конверта. Страшенна вага незримої присутності Лео безжально гасить усі іскорки моєї радості.

— Ма?

Почувши мій голос, мама знехотя відводить очі від книжки й дивиться на мене.

— Ходімо, відсвяткуємо, — пропонує вона, чіпляючи на губи усмішку, яка тане, не торкнувшись очей. — Макмаффін з ковбаскою і яйцем, правильно, Гелен?

Посидівши з нами, Гелен пішла ділитися з батьками своїми класними результатами й відзначити їх як годиться. Повернувшись додому, мама лягає в ліжко — її доймає мігрень, вона бліда й уся тремтить. Коли мати зникає у своїй спальні, я лишаюся одна в нашому тихому будинку. З Лео тиші тут і близько не було: він постійно чимось грюкав і стукав, вправлявся на гітарі, грав у баскет у садку — коротше, всіляко привертав до себе увагу. Він був таким скільки себе пам'ятаю: «Глянь, мамусю, глянь на мене... Диви, я не падаю! Поглянь на мій малюнок, татку, у мене вийшло краще, ніж у Нів, правда? Диви... диви!»

Я не можу знайти собі місця. Повертатися у ліжко не хочеться, тож вирішую піти в аптеку: забрати мамині рецептурні антидепресанти й купити їй якісь таблетки від голови. По дорозі додому сама приймаю парочку, хоч не знаю нащо — сумніваюсь, що у звичайній аптеці можна без рецепта придбати «колеса», які помагали б не думати.

Коли повертаюсь, у будинку наче стало тихіше, ніж було. Нерозкритий конверт досі лежить на столі, у книжці. Зненацька навалюється розуміння, що мені дуже не вистачає Лео. Не його галасливості чи самозакоханості — вони мене люто бісили, — а саме його. Тієї іпостасі Лео, у якій він був моїм братом. І зараз мені хочеться бути лише в одному місці.

Його кімната така чиста й охайна, що аж стрьомно. Ну, правда, тут раніше ніколи так не було. Заплющую очі і знову бачу купи одягу на підлозі, футбольне спорядження, звалене в крісло, і чую, як мама пиляє Лео, змушуючи кинути ті лахи в пральну машину. Тут навіть пахне зараз інакше, кудись зник усюдисущий дух смердючих шкарпеток, перебитий дезиком. Зі стіни мені всміхається зірковий бомбардир «Челсі», на постер якого прикріплено коркову плитку з календарем-графіком. Я і собі майже всміхаюсь, бо Лео завжди вимахувався, що його висока успішність — то природний дар, а не результат тяжкої праці, а ось переді мною свідчення того, що він брехав. Як брехав тоді, коли вкрав подаровані мені на днюху гроші й купив на них струни до гітари. Він заперечував крадіжку так уперто, що зрештою мама стала на його бік. У мене тоді «зірвало кришечку» і я накинулася на нього, та ще й так, що батьки удвох ледь відтягли. Я відмовилася просити вибачення і тижнями не балакала з ним, незважаючи на погрози вимкнути мені Wi-Fi. Це тоді мама вирішила поїхати на відпочинок у Девон. Мовляв, їй уже несила жити в зоні бойових дій.

Сідаю на братове ліжко. Воно лише недавно застелене, але на подушці вм'ятина, мовби він лежав там усього кілька хвилин тому. Гітара стоїть на стійці. Пам'ятаю, як мені хотілося її розтрощити, поки несла

до машини. І досі хочеться, якщо чесно. А от чого мені не хочеться, то це сумувати за Лео. Я не хочу щоранку мимоволі чекати, як він загупотить по сходах своїми лапищами 45 розміру, розбурхуючи мене краще за будь-який будильник. Я не хочу, щоб у мене колись виникло бажання забути про всі наші сварки і щоб я жалкувала, що могла б бути кращою сестрою. Я не хочу нести цей гнітючий тягар провини за те, що позбавила світ когось кращого, світлішого за мене. Я скрізь бачу свідчення братового успіху: його футбольні кубки, гітару, результати екзаменів, вивішені внизу... Я скручуюся калачиком і заплющую очі, намагаючись стримати гарячі сльози. Як я втомилася вічно бути в його тіні... Але навіть після смерті Лео мені не вдається вийти з неї.

Я прокидаюся від клацання дверної ручки. У дверях стоїть тато з футбольними бутсами в руках і неабияким подивом в очах.

— Нів! Я... А ти що тут...?

Я чомусь не можу витримати його погляд.

— Та заснула... — бурмочу я. — Це бутси Лео?

Тато трохи вагається з відповіддю, потім усе ж киває.

— Ага. Носив їх у ремонт, щоб шипи замінили, на той випадок, якщо...

Тут батько затинається і нервово сміється.

— Якщо чесно, то я і гадки не маю, нащо їх туди

носив. Просто здалося, що це буде правильно.

— Аааа, — я не знаю, що сказати. — Ясно.

Тато ступає кілька кроків у кімнату, а я саме під-
риваюся з ліжка. Ми опиняємося лицем до лица —
незручний момент: я ніяковію і обходжу його, тато
ж так і стоїть, вступившись у покривало.

— Тату? — гукаю я, спостерігаючи, як він поправ-
ляє ковдру і збиває подушку.

Я мовчу, чекаючи, коли батько підведе очі й поба-
чить мене. Я хочу сказати, що розумію, чому він по-
ніс бутси Лео в ремонт. Але тато на мене не дивить-
ся. Він нагинається і легенько приминає подушку,
відтворюючи слід від голови Лео так, ніби той щой-
но встав і десь вийшов. Потім тато забирає бутси
і відносить їх до шафи.

Здається, він навіть не помічає, коли я виходжу.
Опинившись у себе в кімнаті пригадую, що в кишені
досі лежать мамині антидепресанти. Коли я кидаю
флакочик на столик, він відскакує і падає біля ліж-
ка. Я не хочу його піднімати, натомість лягаю і про-
сто вирубаюсь.

У середині вересня я починаю ходити до коледжу. Він чимось нагадує школу, але не зовсім. Ну, ясне діло, що між ними багато спільного, наприклад, уроки, вчителі і заледве їстівні харчі в їдальні, але тут можна не носити форму і звертатися до вчителів просто на ім'я. Ми з батьками обговорювали, чи варто мені повертатися до старої школи, однак мені зле від самої думки про допитливі й жалісливі погляди колишніх однокласників. Зваживши на це, батьки підшукали новий навчальний заклад, де можна пройти підготовку учням, які пропустили добрячий шмат шкільної програми або не можуть упо-

ратися з навантаженням «для успішних», яким бідолах частенько завалюють деякі вчителі.

У коледжі все простіше — тут на тебе не тиснуть, можна розслабитися, вдихнути й бути собою. Але — яка іронія! — останнім часом з цим у мене проблеми. Перебування в лікарні надзвичайно обмежує твій світ, і хоч як старайся лишатися на позитиві або займати себе чимось, твоє життя перетворюється на нескінченне коло аналізів, терапії і спроб не здохнути — ти стаєш своєю хворобою. Під кінець мені вже здавалося, ніби всі довкола читали мою медкарту частіше за мене.

Якщо пощастить, ти одужуєш і тебе виписують. Однак проблема в тому, що твій світ усе ще малий, — я не знаю, чи речі, які мені подобаються, здаються класними лише тому, що я хворів і не міг робити те, що мої однолітки сприймають як належне. І якщо вже зовсім чесно, то від перебування за межами лікарні мені інколи не по собі: минуло всього два місяці після операції і кілька тижнів, як я вдома. Увесь цей час мене гризе думка, причому вона стає все більш нав'язливою: я не знаю, хто я. Від такого голова йде обертом, і я починаю розуміти, як почувався Капітан Америка, коли його розморозили, — він не вписувався у новий світ.

Десь глибоко в душі мені хочеться провести лінію під життям до пересадки й почати все заново. Я навіть

видалив старий профіль у Фейсбуку і створив новий, для здорової версії мене. Джонні 2.0 має всього-навсього тридцять шість друзів і не має вподобаних сторінок. Малюнків не має теж, бо колишній Джонні малював, коли був заслабий для інших занять. До того ж із малюванням пов'язано надто багато спогадів. Свій альбом я закинув у шафу подалі з очей, і дістану тільки тоді, коли зможу переглядати його не жахаючись, що знову опинився в лікарняній палаті.

Окрім малювання в мене хобі нема. Зі зрозумілих причин спортом я не займаюсь, та в лікарні сказали, що я можу — і повинен — спробувати неконтактні його види, хоч би що воно означало. На крайняк завжди є музика, я навіть можу назвати пару гуртів, які мені подобаються, і купу тих, які взагалі не заходять. Та ніщо в мені не промовляє «Я — Джонні Вебб». Джонні 2.0 — це чистий аркуш, який треба заповнити. Він і радіє, і жахається: як часто людям випадає нагода створити цілковито нову версію себе? З чого хоч починати треба?

А ще з голови не йде хлопець, чиє серце б'ється в моїх грудях: хто він був? Який він був? Страшнувати ж уявляти, як твоє серце качає кров комусь іншому, хіба ні? Куратор трансплантації каже, що цікавитися своїм донором цілком нормально, але в мене трохи інший випадок. Ночами я лежу і, вслухаючись

у ритмічний пульс, намагаюся уявити попереднього власника свого серця — і роблю це так часто, що на-вряд чи це можна назвати нормальним. А ще я певен, що не слід користуватися старим добрим гуглом, щоб дізнатися його ім'я.

Хай там як, але навіть незважаючи на хворобливу одержимість історією свого запасного «моторчика», у мене все класно. Підготовка до державних іспитів ще не дуже напружна, і хоч я переживаю за психічне здоров'я Гамлета, зубрити нічого не доводиться. Я просто насолоджуюся тим, що можуть робити всі здорові люди, — підніматися по сходах без задишки, їсти з хорошим апетитом і відвідувати коледж. Тато й досі підхоплюється щоранку відвозити мене, але вже двічі дозволяв іти додому самому.

— Ну як там, порядок? — питає він щодня, під'їжджаючи до воріт.

Тато намагається говорити розслаблено, але виходить не дуже.

— Таблетки не забув? Кремом намазався?

— Намазався, — усміхаюся я і виходжу з машини. — Бувай, тату!

Якщо чесно, то кремом із сонцезахисним фактором 50 я міг би й не мазатися, але нікуди не дінешся — мої препарати підвищують ризик виникнення раку шкіри, і Ем уб'є мене, якщо я ним не користува-

тимусь. Це нагадує мені про те, що я відрізняюся від тутешніх дітей.

Я почав навчання на кілька тижнів пізніше за решту класу, значить, я вже аутсайдер. Іноді мені не вистачає товариської атмосфери лікарні — там завжди було з ким перекинутися словом, навіть якщо це трирічний малюк. А ще я сумую за Ем. Я бачуся з нею, коли ходжу на огляди, але їх проводять чимдалі рідше. Звичайно, ми переписуємось — кепкуємо одне з одного, бо це святе, — однак мені не вистачає усвідомлення того, що вона поряд, у палаті далі по коридору. Думаю, мама прошарила, що мені трохи самотньо, й організувала зустріч з парою колишніх однокласників. Ніяково було страшенно: я ж більше року провів у лікарні, а до цього теж не дуже часто у школі з'являвся, — тож ми просто не знали, про що говорити. Хлопці старалися як могли, розпитували про операцію, просили показати шрам, а я відчував, що вибився з їхньої компанії (ще раз привіт Капітанові Америці). Після цієї здібанки я зайвий раз упевнився, що треба починати все заново. Ми пообіцяли одне одному бути на зв'язку, але... Коротше кажучи, я не надто охоче шлю у Фейсбуку запити на дружбу.

Більшість учнів коледжу проходять підготовку до майбутніх професій, вивчають медіа чи основи догляду за дітьми, або перездають іспити. Я не хочу,

щоб мене питали, чому я кинув школу, не хочу бруднити нового себе жалісливими поглядами, тому здебільшого тримаюся одинаком. Гадаю, я міг би подружитися з учнями свого курсу, та половина з них мріє якнайскоріше звідси звалити. В іншій половині вирізняються кілька зубрил, які не витримали жорстокого середовища школи. Ще є декілька хворих — решта ж просто хочуть як-небудь перекантуватися. Один з учнів вважає, що опинився тут через змову свого вчителя з попередньої школи, котрий терпіти його не міг. Цього хлопця звати Марко. Він сидить ззаду у старезній шкірянці і чорних джинсах — завужених та рваних. Розвалившись на стільчику, він усім своїм виглядом показує гонор і наривається на зауваження вчителя. Його байдужість до думки інших майже викликає захват. Цікаво, чи Джонні 2.0 може навчитися в нього чогось нового.

Я ніколи не бачу його за межами класу і не знаю, куди він ходить на перервах, — Марко завжди десь вештається. Так триває доти, доки вчитель не ставить нас у пару на урок інформаційно-комунікаційних технологій, ІКТ. Нам удвох треба працювати над анкетною, і тут я дізнаюся, що Марко навіть знає моє ім'я. Ну, майже.

— Джонно, ге? — Марко свердлить мене своїми самозакоханими чорними очима.

Я відразу розумію дві речі: перше — я не буду його виправляти; і друге — мені ясно, хто тут усе робитиме. Але мене це не парить, бо я радію незначним і простим речам типу домашки. А от що мене парить, то це те, що я по-тихому став його «шісткою».

— А знаєш, бро, — сказав Марко в кінці уроку, коли вчитель похвалив нашу роботу, — ти не такий уже й чмошник, як я думав.

Щось у мені радіє такому «компліменту». Може, покращений Джонні зможе перейняти трохи гонору Марко.

«Кабінет Б303», бурмочу я, дивлячись на розклад у руці. Вони точно нічого не наплутали? Я у цій школі чотири роки навчаюсь, ну як тут можуть бути кабінети, про які я ні разу не чула? Це ж не якийсь довбаний Гогвортс.

Це мій перший день після довгої відсутності. Я зрізую шлях через меморіальний сад, намагаючись не помічати скромний мармуровий пам'ятник під вербою в центрі. Лео не єдиний, кого тут увіковічили: того року, коли ми перейшли в середню школу, від анафілактичного шоку померла дівчинка, а в дев'яностих у Гайд-парку втопився якийсь хлопчина. Однак

зараз усі говорять лише про Лео, хоч від початку семестру минуло вже три тижні. Його ім'я доганяє мене в коридорах, ледь чутним шепотом витає біля вух де б я не була. А ще на мене витріщаються так, ніби над головою у мене світиться стрілка з підписом «згорьована сестра», — краще б я сюди не поверталася взагалі. Торік мене тут ніхто й знати не знав, а тепер я прямо знаменитість.

Софі неперевершено вдає нестерпні страждання від втрати коханого бойфренда. Побачивши, як вона хустинкою промокає сльози на ідеально оконтурованих щічках, дивуюся, як ця дівуля не вирядилася в чорне замість шкільної форми. Збоку можна подумати, що Лео був коханням усього її життя, але насправді вони стільки разів сходились і розбігалися, що Тейлор Свіфт просто нервово курить бамбук. Братові подобалось мати дівчину рівно доти, доки вона не починала заважати з футболом і музикою. Хоча, дивлячись зараз на Софі, цього не скажеш.

Лечу коридором, по черзі обдивляючись двері. Добравшись до кінця, — туди, де я ніколи не була, — знаходжу кабінет Б303. Двері зачинені, і це поганий знак. У голові промайнула думка розвернутися і піти назад тією ж дорогою. А хто мені дорікне, я у жалобі. Якщо чесно, то в мене ще ніколи не було кращої відмазки, щоб прогуляти уроки. Але тут я згадую усмішку

Лео й те, з яким нетерпінням він чекав початку випускного року, і вже не маю сил піти. До того ж за розкладом зараз англійська, а це мій улюблений предмет. Тому я глибоко вдихаю і штовхаю двері.

З перших секунд мене вражають дві речі: відсутність учителя і те, як у класі змовкають розмови, коли мене помічають. Западає гнітюча тиша, потім за партами починають перешіптуватися. Щоки заливає рум'янець, і я ледве стримуюсь, аби не виблювати.

Співчуття допікає найбільше. Я ще можу змиритися з цікавістю, хоч у мене від усіх тих поглядів аж шкіра горить, однак від співчуття просто зриває дах. «Бідненька Нів, ми знаємо, що ти відчуваєш», думають вони.

Не знають. Вони не бачили, як їхній брат розбивається об каміння, не бачили його очей в останню мить, не були поруч, доки його розбирають на запчастини, які потім віддадуть комусь іншому. Вони не прокидаються щоранку з думкою про те, що можна було учинити інакше.

Серце гупає так, що аж вухам боляче, тож я просто опускаю очі і йду до задніх парт. Так буде кожен урок, ще й, мабуть, до кінця року. Треба було послухати свою чуйку і звалити. Краще б я взагалі з ліжка не вставала, однак тоді довелося б терпіти маму з її новою задумкою про збір коштів.

Їй чогось подумалося, що смерть Лео буде недаремною, якщо вона збере п'ятдесят штук на потреби повітряної медичної служби, яка доправила брата до лікарні. Мама тільки про це й говорить; батько з неї кепкує, а я стараюся хоч якось утомонити. Я хоч і розумію, що така благородна мета помагає їй злізти з антидепресантів, але ж можна хоч іноді платівку міняти.

— Нів! — чую я голос зліва.

Повернувшись, бачу Кралю Муамбу — дивиться на мене карими очима на пів обличчя, ще й губки скривила в жалісливій гримасі.

— Ну як ти, кицю?

Її пальці тягнуться до мене, і я з жахом усвідомлюю, що вона хоче взяти мене за руку. Тільки-но я відкриваю рота, щоб її відвадити, як відчиняються двері, і я затинаюся на пів слові. Але виявляється, що то не містер Муштаґ, а Софі.

Краля миттю перемикається і за якусь секунду забуває мене, виливаючи на бідосю море вдаваного співчуття.

Втуплююся в парту. Я хоч і намагаюся уникати Софі, однак зараз її поява цілком доречна, бо з мене всі перемкнулися на неї. Три хлопці підвелися, щоб допомогти нещасній сісти. Аж раптом їй щось шепочуть на вухо, і Софі повертається у мій бік. Коли вона простягає до мене руку, в її очах блищать сльози.

— Нів...

Усередині аж холодне все, і злість перемішується з соромом. Коли Лео був живий, вона мені ледве два слова сказала, а зараз хоче, щоб ми були... Ким? Сестрами? І я теж повинна хотіти поріднитися з дівулею, яка ніколи б не говорила зі мною, якби не брат?

Сумніваюся, що мене вистачить на цілий рік. Власне, я й годину не витримаю. Хапаю портфель і під поглядом двадцяти п'яти пар очей іду геть.

— Земля викликає Хімію-дівчинку! Хімію-дівчинко, відгукнись!

Ем аж лякається, коли я заскакую з-за шторки і гальмую біля її ліжка. Склавши долоні перед собою, полегшено зітхаю.

— Дякувати Богу, я тебе знайшов. На Реджент-стріт бушує мутація, і лише ти можеш її спинити.

Ем закочує очі й сміється.

— Ти знов тут? Мимо пройти не зміг?

— Та не, я на огляд, — падаю я на стілець біля ліжка. — Мені стільки контрастної речовини по ве-

нах пустили, що я дивуюся, чому досі не свічусь. Але результати ОК.

Ем киває і уважно мене роздивляється, так, наче вона одна з моїх лікарів-консультантів, котрі шукають ознаки рецидиву. Але я знаю, що вона нічого не виявить: я добре почуваюся, так добре, як ніколи раніше. А ще я практично живу в холодильнику, тож тепер у мене хоч м'ясце між шкірою і кістками наростло. Мені, звичайно, не все дозволяють їсти, бо в багатьох продуктах забагато солі, жиру й іншої шкідливої фігні, плюс мої ліки можуть сприяти набору зайвої ваги. Хай там як, але скоро я, мабуть, ризикну і таки скуштую Біг Мак. Ну а що, один раз живемо.

Ем теж покращало — з-під очей зникли синці й губи вже не потріскані. Ніс, правда, ще червоний; схоже, всередині ще не повідростали оті манюні волосинки. На голові пробився курчачий темно-коричневий пушок, що нагадує, як Ем виглядала під час нашої першої зустрічі. Тоді вона мала копицю пружних кучерів, які, за її словами, ненавиділа, бо не могла нормально розчесати. А коли вони почали випадати, Ем цілими днями плакала. Саме тому зараз я неабияк радію, що її волосся відростає, — зважаючи на слонячі дози «хімії», вона взагалі могла залишитися лисою. Хоча трохи жаль, що воно не сине, як у Хімію-дівчинки, котру я малював.

Коли я згадую про шевелюру, Ем швидко піднімає руку до голови, шурхотячи своїми катетерами і трубками.

— Постійно забуваю, що воно відростає. Мене інфаркт хапає щоразу, коли до дзеркала підходжу.

З цими словами погляд Ем падає мені на груди, і її губи кривляться в якійсь подобі усмішки.

— Без образ.

— Навіть не думав ображатися, — відповідаю я. Проблеми з серцем були в того старого Джонні, а не в хірургічно вдосконаленої версії мене. — Так значить це те, що я думаю?

— Ще не точно, — відповідає Ем, однак по блиску в її очах я бачу, що новини хороші. — Ти ж знаєш цих консультантів, вони ніколи не спішать казати напевне. Але мені більше не вливають «хімію».

Я зараз страшенно хочу її обійняти, от прям згорнути в обійми і поцьомати пушок на голові. Як я зрозумів, це новий прояв хорошого самопочуття — мене стало більше тягнути до дівчат. Але ж Ем не дівчина, вона мій дружбанчик, і тому я ніяковію ще дужче. Прогнавши цю думку, підіймаю руку, щоб Ем дала «п'ять».

— От бачиш, — кажу я, вдало косячи під голос для озвучки трейлерів. — Емілі Мітчел — Хімію-дівчинка!

— Може, й так, — відповідає та, позираючи на подарований мною малюнок. — Але годі про мене. Розкажи, як там зовні.

З чого ж почати? А фіг його зна. І про що не слід розказувати? Я знаю, що Ем хоче почути, як же класно за стінами лікарні, та мені не хочеться переборщити. Тому я розповідаю, як мама по двадцять разів на день пише мені смс-ки, нагадуючи прийняти ліки для запобігання відторгненню, і як тато постійно переживає, що я пішки йду з коледжу додому, — хоча я певен, що міг би вже й пробігтися, нічого страшного не сталося б. Батьки не дуже хотіли, щоб я сьогодні швендяв по палатах, — бояться мікробів, які я можу тут підхопити. Зараз, певно, сидять у буфеті і нервово сьорбають чай, шарпаючи серветки. Однак Ем я про це не розказую, натомість описую учнів свого класу.

— Там є такі диваки, наче з іншої планети, — кажу я, зображуючи Марко. — Один так взагалі ніби вічно обдовбаний чимось.

— Хто б казав, ти ж сам постійно на таблетках, — шкіриться Ем.

— Я в курсі, що від моїх «коліс» у мене гойдалка з настроєм. Але в цього типа все серйозніше. Він мене постійно ігнорив, а тут раптом називає «бро». Мутний якийсь. А ще мені здається, що вчителі його бояться.

— То тримайся від нього подалі, — радить Ем. — А ти з кимось із давніх друзів бачився?

У Ем із цим усе інакше — вона підтримує зв'язок зі своїми однокашниками, її постійно провідують, хоч мала вже досить довго хворіє. Не знаю, як пояснити, що мені не хочеться бачити давніх друзів: вони нагадують про той час, коли я не міг нормально дихати й почувався таким слабим, що заледве міг розплющити очі. Вони нагадують, що я не вписуюсь. Я б краще завів нових товаришів, котрі б не знали, яким я був.

— Та майже ні з ким, ми ж у різних школах тепер, тому не дуже виходить здибатись.

Завагавшись, на якусь мить замовкаю. Може, розказати про те, що не дає мені спати? Що я ніяк не перестану думати про свого донора? Або про те, що почав шукати інфу про смерті підлітків, які припали на час моєї операції, — повірте, історія пошуку в моєму браузері виглядає як суцільний перелік некрологів, тут навіть Доктор Дум заплакав би. Може, слід розказати Ем те, чого я ще нікому не говорив, — я ніколи не зможу поріднитися зі своїм серцем, доки не дізнаюся, чиїм воно було. Маючи ім'я, можна буде зрозуміти, що то був за хлопець, що він любив і як сталося, що він мене врятував.

Це схоже на сверблячку, яка ніяк не минає, хоч рана вже давно загоїлась. І я не можу втриматися,

щоб не почухатись. Я не сподіваюсь, що Ем зрозуміє, принаймні не все, але шансів у неї більше, ніж у мого лікаря-консультанта, котрий і гадки не має, як це — жити з постійним відчуттям, що ти скоро загнешся. А якщо і виживеш, то лише тому, що хтось інший помре. Щойно я дізнаюся ім'я донора, усе стане на свої місця. Він стане частиною нового мене, Джонні 2.0.

— Слухай, я тобі зараз розповім дещо, але пообіцяй тримати в таємниці... — починаю я.

— Твоя мати реально хоче спускатися з «Шарда»? — запитує Гелен одного холодного жовтневого ранку, коли ми після школи йдемо через Гемпстед Гіт.

Найбільш сміховинне питання, яке я будь-коли чула. Ну, принаймні воно було б сміховинним для нормальної людини. «Шард» — це хмарочос на вісімдесят сім поверхів, до нього так просто мотузочку не прив'яжеш. Але про яку нормальність я говорю? Матері виявилось замало стежити за кожним моїм подихом, тож вона з головою кинулася в свою ініціативу зі збором коштів. Більше скажу, вона вже навіть у Фейсбуку зарегалася і створила сторінку, де

заявила, що спустатиметься з найвищої висотки Лондона. Тоді як інші люди влаштовують посиденьки з вікторинами, моя матуся стрибатиме з довбаного хмарочоса.

— Та схоже на те, — бурмочу я, збиваючи носатком жмут трави. — Вона організувала групу, там усі стрибатимуть разом. Якби мама так не пишалася собою, я б уже подумала, що вона збирається вбитися.

Гелен накидає куртку на плечі й косує на мене.

— Повір, їй ніщо не загрожує. Якби це було небезпечно, затію швиденько прикрили б. І бабла вони зберуть немало — людям подобається така фігня.

— Ага, спасибі. Це бабло, може, якраз піде їй на похорон.

— Тю... А я думаю, що вона робить добре діло, доводить, що смерть Лео не даремна. Значить, знайшла сили жити далі, — подруга падає на мокру дерев'яну лавку і дивиться на мене знизу вгору.

— Це значить, що в неї клямку зірвало, — сердито відповідаю я, однак розумію, до чого хилить Гелен.

Відтоді як мама почала спілкуватися з працівниками повітряної медслужби, вона потроху злазить з антидепресантів і тепер виглядає краще. Не щасливішою, звичайно, бо досі може зірватися через дрібницю. Але тепер у неї є мета і вона щось робить, а не просто бродить будинком, не зводячи з мене очей, ніби я знову

немовля. Моя психологиня Тереза каже, що бажання допомагати людям — важлива складова одужання.

— Сприймай це як бажання знайти сенс у смерті Лео, — порадила вона, коли я кілька тижнів тому розповіла про материні плани зібрати гроші. — Коли людям здається, що вони змінюють світ на краще, іноді їм легшає. Масштаб вчинків при цьому не такий уже й важливий, розумієш?

Я тоді сердито оглядала Терезин стерильно-білий кабінет, який за первинним задумом мав би заспокоювати, а натомість вийшов бездушним і схожим на лікарняну палату. На підвіконні там була яскраво-рожева орхідея, насичений колір якої вабив око. Хоча, може, то через те, що останнім часом кольори в моєму житті вицвіли і зблідли, неначе все вкрила брудна сіра вуаль.

Відповідаючи на запитання Терези, я не відводила очей від квітки.

— Угу, можна подумати, конкурс на найкращу випічку допоможе врятувати планету. Ну, я хоч тортів наїмся.

— А ти взагалі нормально харчуєшся? — змінює тему психологиня.

Ну, це зважаючи що називати «нормальним». Точно можу сказати, що не їм оту «супер-корисну» материну фігню, яку вона всіляко намагається мені

згодувати. Там же навіть смаку немає. Власне, останнім часом мені все прісне.

— Та наче нормально. Просто іноді мені не до їжі.

Після цих слів Тереза щось записала у своєму блокнотику.

— То треба через силу. Їж потроху й часто, це допомагає. А як у тебе зі сном?

Та не дуже, якщо чесно. Кожна ніч мережитья рваними нитками снів — полохливих, тривожних, — які завжди закінчуються приглушеним хрускотом кісток. Говорити про це Терезі я не стала. Я почала з нею цікаву гру: в ході кожної зустрічі намагаюся розповідати якомога менше, щоб у неї в блокноті до кінця сеансу майже не було поміток.

Тереза суворо дивилася на мене; на перенісці в неї залягли дві паралельні складочки. Я дуже довго не відповідала, і це стопудово щось означало, бо вона знову зашкрябала в блокнотику.

— Зі сном усе добре, — відповіла я трохи голосніше, ніж хотіла. — І зі мною все добре. Взагалі все ДОБРЕ.

У якомусь сенсі це навіть правда, бо зовні все дійсно було переважно ОК. А от усередині був неспокій і боротьба; часом я думала, чи решта людей також постійно приховують емоції, щоб не хвилювати інших.

Ще один запис у блокноті. Щось не йшла мені того дня гра.

Я поринаю в роздуми про Терезу з її дурними запитаннями і не відразу усвідомлюю, що Гелен щось говорить.

— Га?

— Я кажу, ти дивилася вчора кіно про шпигунів по телику? — перепитує подруга, закотивши очі. — Там ще отой чувак з Гаррі Поттера знімався.

Хмурюся, намагаючись згадати. Телик був увімкнений, бо я таки щось дивилася, але хоч убий не пам'ятаю, що саме. Іноді мені важко зосередитися: я можу залипати в екран і при цьому не мати жодного уявлення про персонажів або про те, що вони робили останні десять хвилин.

— Не знаю. Хороший був фільм?

Гелен стискає губи, і це свідчить лише про одне — вона хоче запитати щось серйозне. «Пора міняти тему», думаю я і відволікаю подругу:

— А мені на вихідних якесь стрьомне повідомлення у Фейсбуку прийшло.

О, спрацювало. Брова Гелен злітає вгору:

— Стрьомне — це, типу, скинутий африканський диктатор хоче дати тобі вісім лямів баксів, чи стрьомне, бо якась Ольга з Росії пише, що хоче тебе вилізати?

— Навіть більш стрьомне, — відповідаю я, вмо-
щуючись поряд. — Воно від абсолютно незнайомого
пацанчика, у нас із ним навіть друзів спільних нема.
Він питав про Лео.

— І що питав? — хмуриться подруга.

— От саме в цьому й дивина. Я думала, це хтось зі
школи знайшов мамину сторінку про збір коштів,
але коли перевірила профіль, то виявилось, що цей
хлопець із Сент-Олбанса. І він хотів, щоб я розпові-
ла йому про Лео.

Западає довга пауза.

— Згодна, це стрьомно. І що ти відповіла?

— Запитала, що саме його цікавить. Він довго не
відповідав, я майже забула за нього. До сьогодні.

З цими словами я дістаю телефон і показую по-
друзі.

— «Привіт, Нів, — читає вона. — Вибачай, що
пропав. Я пишу статтю про твого брата для шкільної
газети, і мені треба більше інфи. Знаю, що здаюся
бездушною сволотою, але я був би дуже вдячний,
якби ти розповіла деякі подробиці».

Я тремчу від вечірньої прохолоди — сонце хи-
литься до обрію, перетворюючи сусідні кущі й дере-
ва на чорних монстрів, чії силуети вирізняються на
фоні персиково-сірого неба. Уже час іти, однак спер-
шу мені хочеться почути, що Гелен думає про все це.

— Що скажеш? Це якийсь тихий дивак чи псих, повернутий на трагедіях?

Гелен тицяє в екран і уважно вивчає фото з профілю хлопчини.

— Джонні Вебб. А ти точно його не знаєш? Він хоч і дрищ, але з виду наш одноліток, — питає вона, лазячи по сторінці.

Там мало що можна знайти, я сама вже все обдивилася.

— У нього всього сорок три друга, — веду я далі. — У мене й то більше, хоч я і міс Антипопулярність. Щоправда, він репостить мемчики про Месників, може, причина в цьому.

— Ти не популярна лише тому, що всіх ненавидиш, — нагадує Гелен, прокручуючи профіль вниз. — У нього нема фоток з друзями й історії за минулий рік.

Наші погляди зустрічаються, і я розумію, що ми подумали про одне й те ж.

— Фейк.

— Або ще гірше, — кривиться подруга. — Видали й заблокуй. Зараз же.

Я забираю телефон, щоб саме це і зробити, але вирішую востаннє глянути на обличчя Джонні Вебба. Воно симпатичне — цей хлопець не красунчик, але й не страшко. Звичайне собі обличчя. Цікаво, чи він

у курсі, що його фотку юзає потенційний педофіл. Але попередити його я не можу, як і дізнатися, хто він насправді.

— Прощавай, стрьомний Джонні Вебб, — кажу я, блокуючи обліковий запис і підводячись. — Гайда подивимось, чи мама не збирається ще звідкись стрибати.

На уроці з основ бізнесу помічаю, що з Марко сьогодні щось не так. Він сидить мовчки, але щоразу, коли я зиркаю на нього, бачу, що він не зводить з мене очей.

— Ти чого? — самими губами питаю я, однак Марко не відповідає і далі свердлить мене поглядом.

Знизавши плечима, всіляко намагаюся його ігнорити. Цілком можливо, що коли я описував цього типа Ем, то виявився ближчим до правди, ніж думав: по ходу, Марко реально сидить на наркотиках. У кінці уроку, коли я саме складав книжки в наплічник, він зрештою вирішує прояснити ситуацію.

— Нам треба трохи побалакати.

— Зараз? — питаю я, дивлячись на годинник. — У мене ж математика.

— Не, — з невеселою усмішечкою хитає головою мій новий «друг». — Ти йдеш зі мною.

Пунктуальність — це поняття, з яким Марко не дуже знайомий. На уроки він приходить коли заманеться і, схоже, чекає того ж від мене — принаймні щодо наступного уроку математики. Через кілька хвилин ми опиняємося за рогом парковки коледжу, де місцеві маргінали шмалять своє ядуче зілля подалі від місць, призначених для куріння. Так ось куди Марко ходить на перервах. Можна було б здогадатися.

Коли ми підходимо, там уже накурено так, що можна сокиру вішати. Я намагаюся не дихати, уявляючи, як токсичні речовини потрапляють з легень у кров. Але скоро тіло починає вимагати кисню, тож я здаюся і жадібно хапаю ковток смердючого повітря. Мені вдається трохи притлумити паніку, змусивши себе згадати, що все гаразд і я не вмираю. Ну, принаймні не швидше за інших людей, хоча все ж варто поберегтися.

Марко наче нічого не помітив.

— Це Джонно, — відрекомендовує він мене решті гурту. — Я про нього розказував.

П'ять оцінювальних поглядів звертаються в мій бік. Тримаюся гідно, намагаючись не переживати за

те, що кажуть про мене мої нові кроси й дорогі джинси. Я не парюся з приводу свого прикиду, бо коли виглядаєш, як зомбак, то в дзеркало не дуже хочеться дивитись. Правда, з часу виписки я набрав вагу й тому одяг у мене зараз увесь новий. Батьки не жаліють грошей, їм хочеться балувати мене, бо раніше вони не мали такої можливості, — тож я тепер можу вимахуватися шмотками. Але роззирнувшись, бачу не гірші бренди. Схоже, один лише Марко тут преться по ретро. І кажучи це, я не маю на увазі, що вінтажні шкірянки коштують дешево.

— І що? — озивається один з хлопців, переводячи очі на Марко. — Він щось притарабанив нам?

Притарабанив? Це вони про що? Але тут Марко знову все прояснив.

— Заглохни, Івісе. Я його ще не питав.

— Не питав мене про що?

Марко зиркає на мене з-під важких повік.

— У тебе є наркота, — каже він прямо. — Минулого тижня я бачив у тебе дохера таблеток у наплічнику. От нам і цікаво, ти барижиш чи сам закидаєшся?

Мене пробирає скептичний смішок. Це він говорить про мої ліки, акуратно розкладені по дозах у промаркованих відділеннях, щоб я не переплутав. Часто вам доводиться бачити таких організованих дилерів?

— Марко, ну реально, я хіба схожий на того, хто продає наркотики?

Він стенає плечима.

— Та вони всякі бувають. Значить, ти сам закидаєшся, — Марко робить паузу, щоб запалити цигарку. — А чим?

— Чим? — перепитую я, задумавшись, чи варто спитати в нього те саме. — Це довго розповідати.

— А в нас цілий день попереду. Математика зачекає.

— Це ліки, — кажу я, намагаючись не скрипіти зубами.

Мені не хочеться, щоб хтось дізнався про мою операцію, бо мене відразу почнуть сприймати інакше.

— Я приймаю їх за призначенням лікаря. Це не те, що ти купуєш у підворітті.

Котрийсь із хлопців, здається, Біллі, нервово совається.

— А ти не казав, що він хворий. А раптом у нього щось заразне?

— Ти не схожий на хворого, — відзначає Марко, уважно дивлячись на мене. — Що з тобою?

«Ну ось, — думаю я, — настав момент, котрий усе змінить». Щойно люди дізнаються про моє серце, вони або ставитимуться до мене, як до дивака, або

уникатимуть, як однокласники в попередній школі. Якщо покажу шрам, то матиму повагу впереміж з острахом, але я більше не хочу, щоб мене асоціювали з моєю хворобою. Раніше так і було. Але Джонні 2.0 вищий за це.

Тому я брешу.

— Вентрикулярна тахікардія, — кажу, вибравши дещо серйозне, але виліковне. — Інколи серце в мене калатає, як навіжене, а ліки помагають його втихомирити.

Хронічну тахікардію так не вилікуєш — якщо у вас важка форма, то під шкіру вживлять дефібрилятор, щоб привести в норму електричні імпульси серця. Однак ці придурки про таке не знають.

Той, котрого звать Чарлі, хмуриється.

— Подібна фігня була в якогось футболіста, хіба ні? Ну, в того, що загнувся прямо під час матчу кілька років тому.

Як би дивно не прозвучало, але Чарлі не дуже помилився.

— Ні, у футболіста була вентрикулярна фібриляція, яка призвела до зупинки серця. Звучить схоже, але все ж не те.

Западає тиша. Присутні вже дивляться на мене інакше, однак у їхніх очах не відраза, а повага. До мене потроху доходить, чому. Вони захоплюються

футболістами, включно з тим, котрий помер на сімдесят восьмій хвилині матчу, і крихітна часточка того захоплення осіла тепер на мені, бо вони думають, що в нас із ним однакові хвороби. Отакої. Ну хіба не ідіоти?

— А ці твої ліки хоч трохи вставляють? — питає один, явно налаштований довести справу до кінця. — Від них забалдіти можна?

Подумки перебираю усі дванадцять препаратів, які доводиться ковтати щодня. Вони добряче помагають мені з купою проблем, наприклад, не дають організму відторгнути чуже серце, сприяють набору ваги і допомагають ще з бозна-чим, однак кайфонути від них не вдасться. А ще я розумію, що Марко з друзками просто понтуються, — у препаратах вони не шарять.

— Ні, — впевнено відповідаю я. — А якщо приймати їх без потреби, то можна надовго в лікарні прописатися.

— Значить, толку з тебе ніякого, — Марко кидає цигарку на землю і топче недопалок підбором.

На вигляд він радше знуджений, ніж сердитий, тому я дозволяю собі всміхнутися.

— Мабуть, ніякого. Хіба що в одного з вас є недіагностована хвороба серця, яка потребує лікування.

Марко дивиться на мене, потім клацає пальцями в напрямку навчального корпусу.

— Тоді шуруй на уроки й будь хорошим хлопчиком.
Мені двічі повторювати не треба. Дорогою назад переживаю, щоб запах диму вивітрився до того часу як повернусь додому, а то ще не вистачало мені під кінець дня пристрасного допиту матері.

* * *

Удома виявляється, що я зовсім забув про сімейну вечерю з нагоди дня народження тітки, тож батьки тягнуть мене за святковий стіл до численних родичів. Я ввічливо сміюсь, коли слід, копирсаюся у своїй знежиреній основній страві, відповідаю на купу запитань галасливої рідні про здоров'я і почуваюся винним, коли моїх кузенів позбавляють десерту лише тому, що мені його не можна. А вже вдома я з ноутом лечу до себе, рішуче налаштований прошерстити мережу в пошуках свого донора. Місце його смерті має бути в межах трьох годин дороги до моєї лондонської лікарні, інакше серце не вдалося б перевезти. Один чи два випадки виявилися невідповідними, і єдиним імовірним кандидатом, якого мені поки що вдалося знайти, був бідолаха на ім'я Лео, котрий загинув під час сімейного відпочинку. У Фейсбуку є навіть сторінка для вшанування його пам'яті і збору коштів на потреби місцевої повітряної медичної служби. Я був би не проти, якби він виявився моїм донором, — схоже, хлопець був хо-

рошим, он скільки в нього друзів і фоток з футбольними кубками. А ще він симпатичний; я бачив пару світлин, де він обнімається з блондинкою, гарною, але якось аж пластмасовою від тонни макіяжу. От нащо дівки накладають на обличчя купу гівняної хімії та клеять вії триметрової довжини? Хай там як, можу сказати, що дівки за Лео, мабуть, табунцем бігали. А от чого я сказати не можу, то це чи був він моїм донором.

Ем радить забити на все це. За її словами, нічого хорошого не вийде, якщо я дізнаюсь. Мабуть, вона права. Я ще не сказав їй, що вистежив сестру Лео і, придумавши відмазку, намагався розпитати про його смерть. На фото з профілю вона виглядає молодшою за брата; має гарне овальне обличчя і майже не користується косметикою. Судячи з кількох доступних фоток на сторінці, у неї, по ходу, алергія на усмішки. Хоч останнім часом вона має не надто багато приводів для сміху. Зараз у пошуку її профіль не відображається, мабуть, заблокувала мене. Навіть не ображаюсь — на її місці я зробив би те саме.

Але мене все одно не попускає. А що як серце в моїх грудях таки належало Лео? Чи хотіли б його рідні знати, кому воно дісталось? Чи це надто егоїстично так думати?

Ем права.

Треба зав'язувати, доки не нажив собі проблем.

Якось я дивилася фільм «Бріолін», персонажі якого влаштували на території школи цілий луна-парк. Там ще головні герої, Сенді й Денні, у фінальній сцені злітали на кабріолеті до хмар. Якби цю стрічку знімали на подвір'ї середньої школи Північного Лондона, у хмарну суботу десь у середині жовтня, то виглядало б це так само жалюгідно, як і материн день благодійного ярмарку.

Ой, і це ж я ще не згадала за розвішені скрізь портрети Лео, які мали створити враження, буцімто його душа в цей день поруч з нами. Мама нап'ялила футболку з його фоткою, я таку нізащо не вдягну:

навіть смерть брата не змусить мене потішити його самолюбство. І взагалі, я футболки зараз носити не можу — на ліктях наросла луска, як у Годзілли, і лікар каже, що то псоріаз на фоні стресу. Можна подумати, в мене мало лайна в житті, тепер ще й псоріаз підвалив.

Ми з Гелен відповідаємо за стійку з випічкою, і подруга вже схом'ячила три шматочки принесеного кимось десерту «Рокі Роуд». Мені страшно вати їсти хавчик, приготований невідомо ким, проте Гелен каже, що так працює вся харчова індустрія і з цим просто треба змиритися. Хай там як, а їсти я все одно не хочу — від усієї цієї благодійності мене трохи нудить. Майже вся школа приперлася вшанувати пам'ять брата, усі ходять, відсвічують мені штучними усмішками. Цікаво, а за спиною, мабуть, перешіптуються, чому я не померла замість Лео.

— Піду візьму щось випити, — каже Гелен, злизуючи крихти пирога з пальців. — Ти щось будеш?

Я хитаю головою і дивлюся, як подруга зникає в натовпі, лишаючи мене саму. Тут зібралося аж забагато людей. Я розумію, що так задумано, і радію за маму, але галас діє мені на нерви. Одне радує — мені не треба переживати, що я наткнуся на Софі. Вона зараз на іншому краю продає кульки для перегонів, які будуть трохи пізніше. Останні кілька тижнів

вона частенько до нас навідувалася, допомагаючи матері з плануванням. Мама її обожнює; не сумніваюся, що якби в неї була можливість, вона обрала б собі в дочки Софі, а не мене. Я навіть уявляла, як та сьогодні заплутається у повітряних кульках і зникне у хмарах, наче будиночок у мультику «Вгору!», і десь глибоко в душі мені хотілося, щоб це сталося.

Голосно зітхнувши, починаю видивлятися Гелен. Скраю натовпу, біля автомата «Спіймай качку», помічаю хлопця — він не зводить з мене очей. Він тут ще раніше терся, але зникав щоразу, коли я поглядом вихоплювала його з юрби. А тепер знов повернувся, і щось у ньому є таке, від чого в мене аж холодок по спині пробігає. Він, мабуть, помітив, що я на нього дивлюся, але вже не відводить погляд, а йде до мене.

Коли він підходить, я хмурюся. У нього неохайна темно-русява шевелюра, і незрозуміло, чи вона навмисно так розкошлана, чи то просто треба підстригтися. І поголитися б теж не завадило. Його куртка мені майже подобається, доки не помічаю логотип «Аберкромбі і Фітч». Я наче колись бачила цього нечупару. Але де? Може, в школі? Хтозна. Років йому приблизно стільки ж, як мені, але він нижчий за більшість хлопців мого віку. Може, це один із незліченних знайомих Лео, що прийшли згадати старі до-

брі деньки? Коли він підходить, то переводить погляд на випічку і прокашлюється — по ходу, нервується.

— Який тут смачний?

— Ніякий, — роздратовано відрубую я. — Вони всі тут з присмаком нещирості.

Він піднімає на мене очі, і я відзначаю, що вони сірі, як сьогоднішнє небо.

— Оце ти класно товар рекламуєш, — криво усміхається мій «покупець».

— А чого ти на мене витріщався? — питаю, не відповівши на усмішку.

Вираз обличчя хлопчини стає розгублений, очі бігають.

— Я не витріщався.

— А от і витріщався, — не вгаваю я. — Ти тут і раніше лазив, я бачила. Ти котрийсь із друзів Лео чи як?

Він дивиться мені в очі, і я помічаю щось дивне у виразі обличчя.

— Не зовсім.

З цими словами хлопець прокашлюється і якусь мить вагається, ніби не може прийняти рішення.

— Мені, будь ласка, отой коржик із шоколадною крихтою.

— Сімдесят пенсів, — я пакую покупку.

— Решти не треба, — каже він, даючи фунт.

І зникає у натовпі.

Гелен повертається за пів хвилини з двома банками коли. Одну простягає мені, і я беру, хоч пити не хочу.

— Я щось пропустила?

— Ага, ідіота, якому по приколу страшити людей, — відповідаю я, вдивляючись у натовп. — Але ким би він не був, його вже нема.

Гелен не відповідає. Я повертаюсь і бачу, як подруга точить другий шматок пирога.

— Гелен!

— Так його ніхто не купить, — виправдовуючись, бурмоче вона, і половина слів застряє в непережованому шоколаді й зефірках, похапцем запханих до рота.

Пощастило їй, що в мене голова зараз іншим забита.

Я облажався.

Мені всього лише треба було сказати «Привіт, я — Джонні Вебб, хлопець, що писав тобі у Фейсбуку. А ти — Нів, сестра Лео Броуді».

Щоправда, тут є маленьке «але» — я той самий хлопець, якого вона заблокувала. Може, воно й на краще, що я просто звалив. А ще я вичепив навдивовижу класний коржик із шоколадною крихтою! Знаю, що мені його не можна, але хіба ввічливо викидати таке добро?

На цьому заході багацько людей, і, сказати по правді, я вражений. Або в Лео було море друзів, або тутешні організатори просто боги піару. А може,

й те, й те. Френдів у нього на Фейсбуку реально до фіга, але я не знаю, що це насправді означає. Он у Марко їх 700 штук, та він явно не схожий на типа, який париться з приводу такої статистики.

Нів у житті виявилася симпатичнішою. Якщо не брати до уваги вбивчий погляд і напускну дратівливість, то під похмурою шкаралупкою можна розглядіти хорошу дівчину. По ній відразу видно, що вона сестра Лео: те саме золотисте волосся, хоч у неї воно темніше й зібране у хвостик, та сама усмішка, як на розвішаних тут постерах, — її можна помітити, коли Нів тріщить зі своєю подругою і забуває, як сильно ненавидить світ. У газеті писали, що на момент смерті Лео було п'ятнадцять, тож «на око» можу сказати, що Нів, здається, на рік молодша за нього. Але характер у неї важкий, як молот Тора.

Я все ще бачу її крізь натовп. Вона щось п'є і бурчить на подругу, яка запихається пирогом. Я ще хвилину стовбичу так, потім мої плечі опускаються у зневірі. Більше мені тут ловити нічого. Я провтикав свій шанс, тепер пора додому.

Сховавши руки в кишені куртки, прямую до виходу. Не знаю, на що я сподівався. Ну, я в тому сенсі, що досі не знаю напевне, чи моє серце раніше належало Лео. Що я мав сказати? «А ти часом не передавала органи свого брата на донорські потреби?»

Це яким виродком треба бути, щоб таке запитати?

По дорозі мені трапляється прилавок, де продають плетені браслетики.

Вони нагадують мені про Ем. Мала досі в лікарні, однак з кожним днем її стан покращується, якщо вірити її супержиттєрадісним смс-кам. Ем любить усілякі фенечки, вона з них уже цілу гірлянду сплела навколо узголів'я свого лікарняного ліжка. Скоро вона буде вдома, і крапельниці більше не заважатимуть їй носити все те добро. Я підходжу і вибираю браслетик у кольорах райдуги, з витонченим срібним сердечком, підвішеним посередині.

— Бери три штуки за п'ять фунтів і отримаєш напульсник у подарунок, — усміхається мені дівчина за прилавком. — Хочеш?

Вона простягає гумовий браслет світло-голубого кольору. Побачивши на ньому напис «Жити за Лео», я хитаю головою. Кращої іронії і навмисно не придумаєш.

— Це ж на доброчинність, — наполягає продавчиня, і я розумію, що не можу відмовити.

«Ну що за херня?», думаю собі. Це, по ходу, найменше, що я можу зробити для Лео, враховуючи те, що він зробив для мене.

Кивнувши, починаю підшукувати ще два браслети для Ем.

Обличчя того хлопця ніяк не йде з-перед очей. Гелен щось розказує про містера Муштаґа і надувний батут, але я не слухаю. Я звідкись знаю того пацана, але де ж могла його бачити?

Подумки перебираю друзів Лео. Він не з тусовки футболістів, серед знайомих лабухів такого теж нема, і навряд чи він вчиться у нашій школі. Аж раптом у голові зринає спогад, де ми з Гелен гуляємо по Гемпстед Гіт.

— Гелен, ану заціпся на секунду і дістань телефон. Подруга закочує очі, але робить, що кажу.

— Так, Ваша Величносте.

— Відкрий Фейсбук, — я відчуваю, як пітніють долоні. — І знайди Джонні Вебба.

— Це той, що про Лео розпитував? — витріщивши очі, питає подруга.

— Ага. Просто хочу дещо перевірити, — киваю я і не зводжу очей з екрана, поки Гелен шукає.

У результатах вигулькує сім Джонні Веббів, але мені потрібен усього один. Коли я бачу знайоме обличчя, мене накриває хвиля гніву.

— Побудь тут, — кажу я, зриваючи фартух і кидаючи його на стіл. — Я зараз.

— Нів, ти куди? — лунає услід.

Я не зважаю. Мені хочеться чимшвидше знайти цього виродка й розказати, куди йому слід запхати свого коржика з шоколадною крихтою.

Я помічаю його біля входу, де він завис над прилавком у своїй ідіотській понтовій куртці. Він за щось розплачується з Меліссою О'Доннел, котра усміхається так, наче цей козел один із нас, один із тих, хто знав мого брата. Помітивши, що він іде, зриваюся на біг.

Хлопак спочатку дивується і ніяковіє, побачивши мене, потім на обличчі проступає ще якась емоція, котра зникає так швидко, що я не встигаю її розібрати.

— Привіт.

— Це ж ти мені писав, так? Про Лео.

— Так. Я — Джонні Вебб, — киває він з осторогою.

Він подає руку, і я бачу на зап'ястку браслетик «Жити за Лео». Мене знову накриває лютть.

— І що? — гиркаю я. — Якого біса ти тут забув? Приперся порозпитувати для шкільної газети?

В останні слова вкладаю якомога більше отрути. Краєм ока помічаю, що Мелісса, насупившись, спостерігає за нами. Рука Джонні опускається.

— Послухай, Нів, це не те, що ти подумала...

Я різко вдихаю, видаючи різкий шиплячий звук.

— Ага. Отже, ти не якийсь збочений садюга, що мріє про свіжі трупи?

Щоки в нього горять, видно, що йому страшенно ніяково.

— Ні, я...

— Бо мені здається, що так і є, — продовжую я. — Здається, що ти мудак, який любить стежити за людьми.

На нас починають витріщатися. Я від цього бішуся ще більше, а Джонні ще більше червоніє.

— Ми можемо відійти кудись і все обговорити? — благає він. — Це не те, що ти думаєш, чесне слово.

— А що ж тоді? — складаю я руки на грудях. — Яке є виправдання вторгненню у моє особисте життя зі своїми ідіотськими, безглуздими запитаннями?

Чого ти явився без запрошення на захід, де вшановують пам'ять людини, якої ти навіть не знав?

Він дивиться собі під ноги так довго, що я вже думаю розвернутися і піти. Потім Джонні піднімає голову, і мене аж пробирає від вигляду його мертвотно-блідого обличчя. Коли він зрештою озивається, то говорить так тихо, що мені доводиться нагнутися, щоб почути.

— Вибач. Мені треба йти.

* * *

— Ну що там? — гукає Гелен, підбігаючи до мене і проводжаючи поглядом Джонні. — То був він?

— Ну а хто ж, — похмуро відповідаю я. — Хотів відмазатися, що я його неправильно зрозуміла.

До нас підходить Мелісса О'Доннел.

— Бляха-муха, Нів, що ти йому сказала? Здавалося, що він зараз блювоне.

— Ти його знаєш? — питаю я, намагаючись не говорити таким звинувачувальним тоном, як мені хочеться.

— Ні. Але він замість п'яти фунтів за три браслети дав двадцятку. Наче хороший хлопець.

Ми з Гелен обмінюємось поглядами; Мелісса в нас кмітливістю не вирізняється.

— Він уже пішов, усе норм. Нічого страшного не сталося, — заспокоює Гелен.

Повернувшись за прилавок, подруга з цікавістю зиркає на мене.

— Він із Сент-Олбанса приїхав, а це неблизький світ. Як думаєш, чого йому треба?

— А мені звідки знати? — сердито фиркаю я. — До того ж потягом туди їхати пару зупинок, теж мені епічна подорож.

— А ти сама поперлася б із Сент-Олбанса на благодійний ярмарок у пам'ять про абсолютно незнайому тобі людину?

— Ні, — зітхаю я. — Бо я не шизонута психопатка. Гелен задумується.

— Може, варто йому написати? Запитаємо, чого він хотів.

Мені дуже хочеться ляснути її, от як у фільмах, де персонаж отримує ляща, коли белькоче якусь несусвітню фігню.

— Ні, не варто. Якщо наше щастя, то я його налякала і більше він ніколи не повернеться.

Чогось згадую вираз обличчя хлопця, коли я до нього підбігла. Подив, зніяковіння і ще щось невловиме. Глибоко в душі я підозрюю, що бачила Джонні Вебба не востаннє.

Я йду до єдиної людини, яка мене зрозуміє, — до Ем. Як добирався до лікарні, хоч убий, не пам'ятаю. Знаю, що їхав на метро, бо це значилося в історії поїздок мого електронного проїзного. А ще знаю, що перед тим як іти до Ем довго ходив, намагаючись заспокоїтись, — мотав круги по кварталі і тричі проходив повз безхатка, який щоразу просив дрібні гроші. Ось чому в мене не було за що взяти води в лікарняному буфеті і довелося «стрельнути» в Ем дієтичну колу.

Її вітальна усмішка зникає, коли вона бачить, як я дудлю теплий напій.

— Що сталося?

Я плюхаюся на стілець біля ліжка і витираю з обличчя піт. Мені не хочеться нічого розказувати, бо в Ем зараз клямку зірве. Але я мушу виговоритися, інакше клямку зірве в мене. Тож я починаю спочатку і розповідаю про Нів.

Коли закінчую, Ем довго дивиться на мене.

— А тобі мізки перевіряли, коли серце пересаджували? — зрештою питає мала.

— Мабуть, — бурмочу я.

— Ну, значить, іншого виправдання тут нема, ти таки ідіот, — хитає головою Ем так, ніби досі не може повірити почутому. — Джонні, ну реально, чим ти думав? Ти ж навіть не знаєш, чи Лео справді твій донор.

Отут у нас проблемка — я не можу як слід усе пояснити. Сам не розумію, чому мені так важливо знати, ким був мій донор. Було б набагато простіше, якби я просто подякував чемно за новий «моторчик» і пішов собі. Але не виходить — у мені є щось чуже, і я не можу просто так жити далі, не дізнавшись, чиє воно. Глибоко всередині я відчуваю, що це був Лео, таке враження, ніби серце його впізнає. Однак для Ем усе це не матиме жодного значення, бо за диво одужання їй довелося боротися і відвойовува-

ти у хвороби кожен міліметр тіла, я ж навіть палець об палець не вдарив.

— А яка вона, ця Нів?

Несподіване запитання. Я зиркаю на Ем, але на обличчі в неї не читається жодна емоція. На який біс їй здалася Нів? Суть же в Лео.

— Та не знаю, — суплюся я. — Вона трохи молодша за нас, схожа на брата. Ненавидить увесь світ і любить дориватися навіть більше, ніж ти. А що?

Ем уважно дивиться на мене, потім знову відкидається на подушку.

— Та нічого, просто питаю. І що ти тепер робиш?

— Варіантів у мене небагато, — стенаю плечима. — Буду далі перевіряти інших можливих донорів. Може ж, помилився. Але детальну інфу про них знайти важко.

Від досади я аж гарчу.

— Ось чому та сторінка у Фейсбуку була такою удачею. Ніби Всесвіт хоче, щоб я знайшов Лео.

— Воу, легше, ти що, «Битви екстрасенсів» передивився? Всесвіт тут ні до чого, це просто тобі заманулося того, чого в тебе не має бути. Я б не радила вмикати Шерлока Голмса й вистежувати родину донора.

Ем зітхає так, ніби її покинули всі сили.

— Може, вони не хочуть, щоб їх знайшли?

Тю, можна подумати, я хочу возз'єднатися з сім'єю загиблого. Та мені б дізнатися, чиє в мене серце, от і все. Я вже збираюся продовжити суперечку, як прокидається совість і мені стає соромно — я ж забув, що Ем ще тільки одужує. Останнє, що їй зараз треба, це щоб я вивалив на неї вагон гівна.

— Ти права, — кажу я, видобуваючи усмішку. — Розумака.

Ем усміхається, але через силу.

— От і повір мені на слово.

Побачивши браслетики на узголів'ї, згадую про свої покупки. Дістаю з кишені пожмаканий паперовий пакетик.

— Я тут приніс тобі дещо.

Обличчя Ем ясніє. Вона витягує браслет зі срібним сердечком і гладить його пальцем.

— Не варто було. Дякую.

— Хочеш, причеплю їх до решти? — пропоную я і тягнуся до пакета, але пальчики Ем зненацька міцно стискають кольорове плетиво.

— Не, я спочатку їх роздивлюся. Хтось із медсестер потім причепить.

Доки мала роздивляється обновку, я помічаю, як важніють її повіки. У якомусь незрозумілому пориві

нахиляюсь і ніжно цілую пушок на її голові.

— Як скажеш, Хімію-дівчинко. Бувай.

Ем широко розплющує очі.

— А це за що?

Зніяковіло сміюся. У нас ніколи раніше не було фізичного контакту. Може, я переступив межу.

— Та просто так.

Ем довго не зводить з мене очей, потім киває.

— Добре.

Я вже майже закрит за собою шторку, коли чую, як мала мене кличе.

— Джонні, — починає вона зі своїм непробивним покерфейсом, — а якби ти точно знав, що донором став Лео, ти був би щасливим?

— Так, думаю, був би, — без зайвих роздумів киваю я.

— Ясно. Бувай, — заплющує очі Ем.

Дорогою додому я все прокручую в голові її запитання і щоразу доходжу того самого висновку — так, я був би щасливим, якби моїм донором виявився Лео. І не просто щасливим, а... цілісним, я відчував би серце своїм. Але тут постає інше запитання, відповіді на яке в мене ще нема: як далеко я готовий зайти, щоб дізнатися правду?

У неділю вранці прокидаюся до смішного рано. Лежу, слухаю, як батьки возяться на першому поверсі, і намагаюся знову заснути. Чорта з два. Зітхаю, беру телефон. Заходжу в Фейсбук і бачу нове повідомлення, яке просто вганяє мене в ступор.

15 жовтня 22:34

Привіт, Нів!

Ти мене не знаєш — я подруга Джонні Вебба.

Я в курсі, що ти на нього сердишся, і в тебе є на це повне право, але він не той, ким ти його вважаєш.

У нього справді є поважна причина зв'язатися з тобою.

Він не знає, що я пишу тобі. Джонні заслуговує на ще один шанс, щоб пояснити тобі все. Дуже тебе прошу.

Дякую!

Емілі Мітчелл

Спершу я навіть не знаю, що й думати. Може, це така фішка переслідувачів — змушувати своїх друзів писати жертвам і запевняти бідолах, що їм можна довіряти, що вони насправді не психопати? Я навіть засумнівалася, чи Емілі Мітчелл узагалі існує, однак швидко пробігшись по її профілю, впевнилася, що дівчина таки реальна. У неї там багато побажань якнайскорішого одужання і пара фоток, які, схоже, зняті в лікарні, — не віриться, що Джонні міг би аж так заморочитись і вигадати хвору подругу, аби витиснути з мене співчуття. І ось я пригадую, як він виглядав, коли я накинулася на нього, — він звертає до мене бліде нещасне обличчя і йде геть. Джонні не просто так приходив, у нього була причина, і я збрешу, якщо скажу, що мені геть не цікаво, яка саме. Може, ця Емілі права, і йому варто дати можливість усе пояснити.

Сумніваючись, що роблю правильно, знімаю блокування і пишу повідомлення.

Даю тобі шанс. Не облажайся.

Після цього спускаюся вниз — хочеться чогось солодкого.

Лежу в себе на ліжку, збираюся снідати, аж гульк! —
приходить повідомлення. Я погано спав, усе про-
кручував те, що сталося на доброчинному ярмарку:
вийшло ніби кіно з моєю участю. Раз уже я не міг
заснути, то треба було вставати і щось робити. Коли
я лежав у лікарні, то в таких випадках розважав
себе мріями про те, що робитиму після одужання,
однак на той момент у мене геть пропало натхнен-
ня. Треба пересилити себе, піднятися і взяти життя
за яйця, а не лежати й жаліти себе. Скоро зайде
мама з ліками й чаєм, може, запропоную їй пороби-
ти щось разом.

Повідомлення миттю стирає цю ідею з голови. Перш ніж написати мені, Нів треба було розблокувати мій профіль. І чому це вона вирішила дати мені другий шанс? Може, соромно за вчорашнє? Але з тону повідомлення так і не скажеш. То чому ж вона передумала?

Ну, я не скаржуся. Починаю швидко друкувати відповідь і так захоплююсь процесом, що майже не помічаю, як заходить мама. Очі підводжу лише тоді, коли вона прокашлюється і співучо промовляє: «Час приймати ліки!»

— Постав тут, я пізніше вип'ю, — киваю на тумбочку біля ліжка.

— Не відкладай на завтра те, що можна зробити сьогодні, — мама трясє коробочкою з препаратами.

Я роздратовано зітхаю. Ясно, що вона бажає мені добра, але коктейль із ліків це останнє, про що я зараз можу думати.

— Зачекай хвилину.

— Треба зараз, сонечко. Я знаю, тобі це не подобається, але ж ти знаєш, що слід...

— Та заради Бога, ма! Перестань говорити зі мною наче з маленьким! Я знаю про ліки. Знаю.

Я жалкую про сказане щойно останні слова зриваються з уст, проте забрати їх назад уже не вийде. «Гойдалка» настрою — один із побічних ефектів

препаратів, і мама вже звикла до моїх вибриків, та вираз її обличчя міняється і вона розвертається, щоб іти геть. Я не можу це витримати.

— Мам, вибач! — гукаю у відчаї. — Просто дай мені хвилину дописати повідомлення, ок?

— Добре, Джонні, — відповідає мама, хоч тремтіння в голосі вказує на те, що ні фіга в нас не добре. — Дай знати, як щось буде треба.

Я почуваюся останньою скотинякою, але й далі залипаю в телефон. Мама скоро зникає з думок — мені треба зосередитися. Це мій єдиний шанс дізнатися більше про Лео. І я просто не можу провтикати його знов.

16 жовтня 10:17

Привіт, Нів!

Я не знаю, чому ти мене розблокувала і вийшла на зв'язок, але найперше хочу сказати, що я не переслідувач.

Розумію, що ситуація гівняно виглядає збоку, і ти думаєш, що я псих якийсь.

Але повір, твої фотки не розвішані на стінах моєї спальні, і в телефон не забита твоя адреса в Google Maps. А ще я точно не «збочений садюга, що мріє про свіжі трупи», як ти мене вчора назвала. Прикинь, у мене є плюшевий ведмідь Персі, без якого

я не засинаю відтоді, як мені виповнилося два роки.

Чи став би якийсь психопат хвалитися таким?

О боже, він прислав мені фотку плюшевого ведмедя. Реально ведмедя, з картою краваткою-метеликом, трохи пожованим носом і примруженим оком. Навіть не знаю, сміятися чи блювонути.

Ти хотіла знати, чому я вчора був на вашому добродчинному заході і потурбував тебе. Я обома руками за те, щоб розповісти все, однак проблема в тому, що я не можу зробити це онлайн. Тому пропоную спершу початитися трохи й нормально роззнайомитися. Потім, коли ти зрозумієш, що я не якийсь стрьомний дивак, ми можемо зустрітися у людному місці, і я відповім на всі твої запитання. Згода?

Джонні

На цьому все. Якби він ще цьомчика в кінці поставив, я б одним махом видалила повідомлення і заблокувала цього придурка вже назавжди. Але він, як не крути, привернув мою увагу. «Лишається зробити одне», вирішую я і беру телефон, щоб написати Гелен: нам слід терміново провести нараду.

Подруга зустрічає мене в парку. Сьогодні холодніше, ніж учора, але я так старанно ігнорю постійне

материне нагадування вдягнутися тепліше, що вилетіла з дому без пальта. Гелен, ясна річ, убралася, як капуста, а я сиджу й ловлю дрижаки. Небо над нами похмуре, обважніле і ось-ось має розродитися дощем. Навколо ні душі, бо більше не знайшлося дурних лишатись на вулиці в таку погоду.

— Загадково, — коментує Гелен, читаючи повідомлення Джонні. — І доволі розумно, йому ж таки вдалося тебе заінтригувати.

— Не заінтригувати, а роздратувати, — форкаю я.

— І зацікавити, — констатує подруга. — Ну ви-знай же.

Я не зважаю і натомість знову перечитую текст.

— Ну, добре, може, трохи зацікавив. Але ще більше збив з пантелику. І хто така ця Емілі, як думаєш?

— Може, його подруга, — знизує плечима Гелен. — Або наївна жертва його лиходійського плану. Фіг розбереш.

— Знаєш, у мене складається враження, що ти не дуже серйозно все це сприймаєш, — примружуюсь я. — Ну от що такого він має мені сказати, що для цього треба зустрічатися особисто?

— Що він маніяк із сокирою? — жартує Гелен, однак я не сміюсь. — Вибач, але я не знаю відповіді на жодне твоє запитання. Тому в нас лишається тільки один спосіб дізнатися правду.

— Який? — питаю я, дмухаючи на задубілі пальці, щоб хоч трохи їх відігріти.

— Пиши йому.

Коли я повертаюсь додому, мама передбачувано колотиться.

— Хіба я не казала вдягатися тепліше? — голосить вона, хапаючи мене за руки. — Ти ж замерзла на кістку!

Терпіти не можу, коли мама вмикає оцей режим надмірної турботи, ніби згадавши, що з двох її дітей помер лише Лео. У такі моменти їй треба запевнити саму себе в тому, що вона про мене дбає. У спалаху гніву я висмикую свої пальці з її рук.

— Не хочу тебе розчаровувати, але, здається, я живу.

— Нів! — мати витріщає очі так, ніби я їй ляпаса дала. — Як ти можеш таке казати...

Батько опускає газету й люто на мене зиркає — б'юсь об заклад, на Лео він так ніколи не дивився.

— Вибачся. Зараз же.

Я спочатку хочу впертися рогом і стояти на своєму: нехай побачать, як мені даються оці перепади між їхньою байдужістю і задушливим піклуванням. Але водночас хочеться, щоб мені дали спокій, тому найпростіше буде зіграти за їхніми правилами.

— Вибач, — кажу, намагаючись надати словам відповідного тону. — Я піду до себе.

Доки чалапаю сходами, батьки важкими поглядами свердлять мою потилицю.

— Я не знаю, що з нею робити, Еде... Чесно, не знаю, — чую маму, зачиняючи двері спальні.

Тато прогудів щось у відповідь, але я глушу їхні голоси музикою і падаю на ліжко. Кілька хвилин лежу з заплющеними очима, потім перевертаюся і дістаю телефон. Ну то як, Джонні Вебб, хочеш початитися? Подивимося, що ти маєш мені сказати.

16 жовтня 12:43

Що ж, Хлопчику-Садюго, ти привернув мою увагу. Але не думай, що я поведуся на фотку Персі, — ще слід розібратися, чому в нього око покоцане. І ще я не дуже розумію оце твоє «я відповім на всі твої запитання, коли ми зустрінемося». Що це там таке страшне, про що ти не можеш просто написати? Хіба що ти справді психопат, тоді все сходиться. Але тобі пощастило, бо мені а) до смішного цікаво і б) нудно до крику. Тому я пограю у твою гру. Дай мені три причини, чому я повинна далі вести з тобою розмову.

12:49

Нів, тобі треба три причини говорити зі мною?

Ось вони:

1. Не хочу здатися лузером, але зараз у мене не надто багато друзів, тому ти зробиш мені велику послугу.

2. Думаю, за твоєю норовливою оболонкою ховається хороша людина, що може поспівчувати такому бідоласі без друзів, як я.

3. Мені зараз теж нудно до крику. Див. пункт 1.

А Персі насправді таємний агент супергеройської організації Щ.И.Т., і його поранили на бойовому завданні.

Більше я сказати не можу, інакше мені зітруть пам'ять, а разом і спогад про зустріч із тобою. Див. пункт 1.

12:58

1. Друзів переоцінюють. У мене всього одна подружка, і нічого, живу якимось.

2. Помиляєшся. Під моєю норовливою оболонкою ховається ще більш норовлива людина. Не намагайся розгледіти в мені кращу особистість — ти її не знайдеш.

3. МОЖЛИВО, зараз мені вже не так нудно.

Але це нічого не означає. І ще я не здивована, що в тебе друзів бракує, — звідки їм узятися, якщо ти розповідаєш, що твій плюшевий ведмідь агент Щ.И.Т.

13:06

У мене теж лише один друг, тож мені більше подобається думати, що з друзями важлива якість, а не кількість. Бачиш, у нас уже є дещо спільне...

17 жовтня 16:12

Агов, Хлопчику-Садюго! Ти як?

16:13

Та наче норм. Ось намагаюся вмовити батьків відпустити мене на лондонський СуперКомікКон. А в тебе як справи?

16:14

Та мене теж батьки парять. А СуперКомікКон — це прям для тебе захід. З Персі поїдеш?

16:15

Може, й так, якщо більше не буде з ким.

16:18

На мене не розраховуй. Я якось «Росомаху» подивилася, і то лише тому, що Лео з батьком змусили. Мені останнім часом важкувато сприймати оту херню про невразливість.

16:25

Вибач, не хотів засмутити ☹ Я теж не вірю у невразливість, просто персонажі подобаються.

16:27

Ти мене не засмутив. Ти друга людина за цілий день, яка змусила мене усміхатися.

16:28

Значить, свою місію я виконав ☺

18 жовтня 10:16

Хлопчику-Садюго, ти зайнятий?

10:20

Не. Зараз на математиці сиджу, намагаюся знайти значення «n» у рівнянні. Прикольно, але краще б я «Трансформерів» подивився. А ти що робиш?

10:20

Та нічого, просто маю пару вільних хвилин перед зустріччю з психологинею. Думала, ти мене чимось потішиш.

10:22

Я до Ваших послуг, міс Бруді. Сам терпіти не можу оті кілька хвилин перед прийомом — сидиш весь на нервах.

10:24

Ага. Марнування часу. Вона ж не дістане чарівну паличку й не поверне мого брата з того світу — то на який біс усе це?

10:26

Тобі його не вистачає?

11:23

Мені не вистачатиме згаяних п'ятдесяти хвилин життя.

11:25

Ги, там усе настільки лажово?

11:28

Та все, як завжди: бла-бла-бла, не звинувачуй себе, бла-бла-бла, розкажи про свій стан. Нічого путнього.

11:29

Знайома історія. Я теж до психолога час від часу ходжу, він мені те саме меле. Фігня повна.

11:30

А ти не розповідав про це. Можемо тепер обмінюватися історіями про своїх мозкоправів. Ненавиджу ці прийоми. Я не надто відкрита особа, якщо ти ще не помітив.

11:30

Та трохи впало в очі, ага 😊

Хлопці з коледжу тобі тут привіт шлють.

11:31

ВОНИ ЧИТАЮТЬ НАШУ ПЕРЕПИСКУ?

11:32

Мені жити ще не набридло, вгомонись)

Вони просто спитали, з ким я переписуюсь, я відповів, що з другом. От і передають привіт. Вони не знають, що ти дівчина, інакше б уже стирили мій телефон заради твого номера.

11:34

Ой, вони прям такі мімімі. Чекай... А ти ж
якось жалівся, що тобі ні з ким дружити?

Сподіваюсь, ти не розповів їм про Персі.

11:37

Ні. Бачиш, ти покращуєш мої навички спілкування
з людьми.

11:38

Не спіши корону надівати, тобі ще вчитися
і вчитися. Бувай, у мене урок.

11:40

Ок, щастя. І якщо тобі цікаво, то в рівнянні $n = 4$.

11:51

Думаю, тебе не дуже цікавило моє рівняння...

Просто до слова прийшлося.

19 жовтня 03:31

Джонні... Ти тут?

03:33

А де ж мені бути? Що сталося?

03:34

Кошмар наснився. Хріново тепер.

03:36

Гадство ☹ Я можу якось допомогти?

03:37

Та не, просто відволічи мене.

03:38

Думаю, у мене краща ідея. Чекай...

03:41

ПОВІРИТИ НЕ МОЖУ, що ти прислав фотку

Персі ☺

03:43

Він же як віртуальні ліки — перший засіб у боротьбі з кошмарами. Дієвий, як криптоніт проти Супермена.

03:44

От ти задрот. ☺

03:46

Не заперечую. Але це ж елемент мого шарму, правда? Правда?

Ем останнім часом чогось мало пише — так мало, що я під час чергового огляду навіть не думаю застати її в палаті, сподіваючись, що вона виписалася і кайфує вдома. А натомість знаходжу її на тому ж лікарняному ліжку; вона ще й наче трохи схудла. Коли я питаю про це, мала просто махає рукою і белькотить щось про інфекцію. То ось чому мене змусили продезінфікувати руки перед відвідинами. Ослаблення імунної системи — це те, з чим нам обом довелося стикнутися.

— Ну? — запитала Ем, коли нарешті запевнила мене, що все гаразд. — Що новенького? Крім того, що ти обріс жирком, звичайно.

— Це стероїдам треба подякувати, — відповідаю я і задумуюсь, що б іще їй розповісти.

Про Нів згадувати не можна, особливо після того, що Ем сказала минулого разу. Але проблема в тому, що Нів за короткий час стала для мене важливою. Я навіть плейлист для неї у Spotify зробив — якось на днях наберуся сміливості й відправлю їй.

Можливо, через те, що ми з нею багато чатимось, я став помічати, що розповідаю їй те, чим раніше ділився тільки з Ем. Тепер і Нів знає, як сильно мене іноді бісить прикрите благими помислами втручання батьків. Та й вона вже трохи більше розповідає про своє життя. Ми не часто згадуємо Лео, однак мені здається, що Нів подобаються наші теревені. Може, не так сильно, як мені, але достатньо, щоб не питати, чому я взагалі вирішив познайомитися з нею. Ранувато ще для таких запитань. А от з Ем я про все це поговорити не можу, бо не хочу, щоб мала психувала.

Тому й починаю травити байки про коледж, хваляся, що з навчанням усе ОК. Домашку робити не хочеться, але нічого страшного — її ніхто не любить.

А от соціальна складова могла б бути й кращою. Поповзли чутки про моє серце, і хоч Марко клянеться, що нічого нікому не розказував, я ловлю на собі допитливі погляди й мені ставлять доволі особисті

запитання. Часом я думаю, що варто було б розповісти правду про пересадку, та доки не дізнаюся, ким був мій донор, я не відчуватиму серце своїм. Це ніби анонімний подарунок: завжди цікаво, від кого він. Але обговорювати це з малознайомими людьми я не збираюся.

Незважаючи на довгий язик, Марко потроху стає чимось типу мого єдиного друга в коледжі. Ясна річ, що я і з рештою класу спілкуюся, і там є нормальні чувачки, але після уроків усі знову самі по собі. Мене ще ніхто не запрошував позависати за межами коледжу або на вихідних. Мабуть, ніхто про це й не думав. Марко хоча б вряди-годи дозволяє потусити біля його дружбанів-планокурів, хоч я там почувуюся кроликом серед зграї шакалів. Іноді нас усього шестеро — Джексон, Івіс, Біллі, Чарлі, Марко і я, — але часом збирається більший кагал. Марко тут справжній альфач, незалежно від того, хто в гурті. Пара тамтешніх типів реально ржачні. Я нормально спілкуюся з Марко й Чарлі, хоч у нас мало спільного. Мені подобається мати бодай якусь компанію, особливо коли я переконався, що їхні понти про наркотики є здебільшого пустими балачками.

— Що новенького, питаєш? — повторюю я, зустрівшись очима з Ем. — Та нічого особливого. Там, зовні, важче ніж я думав, і часом я сумую.

Тут я починаю залипати на свій надламаний ніготь і смикати його за краєчок, принагідно згадуючи, як ми з Ем мріяли про свободу і про той день, коли повернемося додому.

— Сумую за людьми, які розуміють мене, сумую за можливістю в будь-який момент поговорити з кимось, хто мене розуміє. Я... Я сумую за тобою, Ем.

Останнє речення промовляю похапцем, і варто мені замовкнути, як щоки заливає рум'янцем. Ем не відповідає відразу, якусь хвилину просто мовчить. Я, мабуть, огидний їй, коли отак сиджу й нию, що мені важко бути здоровим.

— Я теж за тобою сумую, — зрештою озивається мала. — Але, на відміну від тебе, я звідси нікуди не йду — ти знаєш, де мене знайти, коли захочеться поговорити. А ти ж іще ходиш до свого психолога?

Я зніяковіло соваюся на стільці, бо не хочу розказувати, як пропустив останній прийом, щоб не брехати про донора. Не знаю, чому це видавалося таким важливим, — я тепер частенько кажу неправду. Але розповісти Ем про зустріч з сестрою Лео це одне діло, а зовсім інше — пояснити це комусь із лікарів. Так усе стає реальнішим, тобі ставлять незручні запитання і до справи долучаються серйозні люди. Люди, які можуть мене зупинити. А я цього не хочу.

Дивлюсь на Ем і намагаюся усміхнутись.

— Ага. Молотиму якусь маячню, як завжди.

— А ти пробував знову вийти на зв'язок з Нів? — уважно дивиться на мене Ем.

— Не, — намагаюся говорити звично й байдуже. — Ти правильно тоді радила.

Ем відкриває рота, але потім закриває — так, ніби хотіла щось сказати й передумала. Такого раніше не було, ми ніколи не боялися покепкувати одне з одного. Щось змінилося, щось навіть більше за ту обставину, що я тепер здоровий, а Ем ще ні, однак я не второпаю, що саме. Тоді я помічаю, що мій малюнок Хімію-дівчинки десь пропав.

— А, то вони, мабуть, забули повісити, як перевозили мене сюди, — каже Ем, коли я питаю про долю свого подарунка. — Він має бути в шафці.

— А медсестри в тебе тут узагалі безрукі, чи що? — встаю я, з досади цокаючи язиком. — Зараз сам знайду.

— Ні! — голосно й різко скрикує Ем. — Не переймайся, хтось із медперсоналу пізніше повісить.

Знову вмоцнюючись на стільці, не приховую, що наспився. То проблема з малюнком чи все ж зі мною?

— Вибач, Джонні, я втомилася, — зітхає Ем. — Тобі, мабуть, краще піти.

Чесно кажучи, вона й справді має втомлений вигляд. Під очима позападали тіні, шкіра посіріла.

Я пам'ятаю кілька своїх інфекцій — вони реально можуть звалити так, що сил не лишається навіть дихати, а не то щоб тріщати з відвідувачами.

— Так, звісно, — відповідаю я, і між нами пробігає хвиля розуміння. — Батьки вже зачекались у буфеті. А ти не парся, Хімію-дівчинко. Усе буде добре.

Мала киває і вдає, що пуляє в мене з лазерного бластера.

— Піу-піу.

Ідучи коридором до буфету, дістаю телефон і бачу повідомлення від Нів.

21 жовтня 15:17

Привіт, Хлопчику-Садюго. Угадай, кому щойно дістався безкоштовний «Снікерс» з автомата зі смаколиками?

Усміхаюся і друкую відповідь.

15:26

Сподіваюся, ти доповіла адміністрації школи?

Інакше це буде крадіжка.

Нів реагує менше ніж за десять секунд.

15:26

Що упало, те пропало. Це просто Всесвіт хоче мене підбадьорити.

Пальці літають по екрану, і ось моє повідомлення вже готове.

15:27

Eeee, а хіба це не я повинен робити?

Отак я начисто забуваю про Ем.

25 жовтня 17:33

Нів, привіт тобі!

Як минув день?

17:40

Гівняно. У школі якась лажа, а вдома в матері дах їде. Але вона хоча б не плаче, тому день має шанси стати кращим.

17:46

Кращим, бо він скоро закінчиться, чи тому, що ти говориш зі мною? (Прошу, вибери друге, пожалій бідосю бездрузячного)

17:51

Розігнався. Кращим день став, бо в мене є відро морозива, і я зжеру його в одне горло. А ти тут ні до чого, Хлопчику-Садюго. Ну, хіба що трошки ☺

18:02

☺ А морозиво з чим? З крихтою із шоколадного печива? З зефірками й карамеллю? Тільки не кажи, що з бананом і горіхами.

18:02

Не, ванільне з зефірками й ведмедиками з білого шоколаду. А з крихтою — то Лео любив, я його тепер не їм.

18:03

☹ Персі передає тобі обнімашки.

18:03

Дякую, Хлопчику-Садюго. Дякую, Персі.

18:05

Він каже «будь ласка». А ти можеш називати мене Джонні? Прізвисько, це, звісно, круто, але «Хлопчик-Садюга» мені якось не дуже...

18:07

Думаю, можна. Ну, розкажи мені, Джонні, як твій день? Як тюремники до тебе ставляться?

18:08

Та непогано. Хотілося б, звісно, щоб вони перестали вважати мене безпомічним немовлям і давали можливість вирішувати самому, але якщо не брати це до уваги...

Чекай, ти ж про батьків питала, правильно?

А то мій дружбан Марко скоріше сам арештант, а не тюремник.

18:10

Оу, з твоїх слів він такий класний, даси його номер?

18:11

Ти серйозно зараз?

18:13

Не, то я просто. І так, я мала на увазі твоїх батьків.

Мої ж зі шкіри пнуться, щоб у моєму житті було якнайменше свободи й радості (ще

один дебільний план здорового харчування від мами — тепер тиждень нормально не їстиму), коротше, все як завжди. Я ніяк не можу уявити їх у нашому віці, іноді здається, що вони вже народилися старими. Але я знаю, ти зараз скажеш, що дитинство в них було складне. Мама постійно це торочить.

18:23

Аггг, мої батьки, певно, старші за твоїх — і теж безнадійні.

А ще я дуже добре розумію тебе в ситуації, коли тобі не дають забути, що трапилося минулого тижня, минулого місяця чи минулого року. Вони, по ходу, біологічно запрограмовані метушитися. Хай там як, а тебе треба розвеселити. Хочеш жарт? Що буде, якщо коту на спину прив'язати бутерброд з маслом і кинути його зі столу?

18:24

Ти реально хочеш, щоб я відповіла?

18:25

Ну, звичайно, в тому й суть жарту. Нагадай мені ніколи не підходити до тебе з жартами типу «Стук-стук! Хто там?»

18:29

Божжжее... Ти прям король стенд-апу.
Але ОК. Кіт упаде?

18:31

Кіт упаде? Просто впаде? Ти взагалі в курсі,
що таке почуття гумору?

18:38

ОК, я здаюся. І що ж буде з цим ідіотським
котом?

18:38

Він перетвориться на вічний двигун! Ну, кіт же па-
дає лише на лапи, але на спині в нього бутер, який
падає завжди маслом униз. Тому він, типу, вічно
крутитиметься. Догнала?

18:39

Догнала. Заспокой мене і скажи, що ти
не плануєш з такими паскудними жартами
в гумористи податися.

18:57

Повір мені, в житті я прикольніший. Хочеш, переві-
римо?

Ну от і сталося те, чого я не очікувала, — мені сподобався ще хтось, крім Гелен. І що навіть більш неочікувано, цей «хтось» — Джонні. Так, часом він поводить ся як слинько, особливо, коли шле фотки свого плюшевого ведмедя, але загалом він ОК. Буває, ми всю ніч переписуємося, тому якщо він таки маніяк, то цей маніяк уміє мене смішити. А коли задуматись, то він справді може бути високофункціональним соціопатом, і про його справжнє нутро я дізнаюся лише тоді, коли буде вже пізно. Проте я готова ризикнути.

У наших розмовах мене найбільше тішить те, що Джонні не знав мене до трагічного випадку з братом.

Так, ми постійно ниємо про надокучливих батьків, але це поверхове. Якщо копнути глибше, то в нас багато чого можна прочитати між рядків. А ще Джонні мене смішить, у хорошому сенсі цього слова. Він ніби розкриває кращу версію мене, ту, якою б я могла бути, якби... Ні, я не хочу сказати «якби Лео не народився», бо з моменту його смерті я не допускаю цієї думки, радше «якою б я могла бути, якби Лео менше корчив із себе золотого хлопчика». Сказати по правді, я іноді на хвилину або дві забуваю, що він помер.

Я ще не казала Гелен, що дала Джонні свій мобільний і ми домовилися завтра зустрітись. Вона досі вважає, що він може виявитися психопатом, хоч уже й визнає, що Джонні, скоріше за все, не фейк. Я досі не питала його про таємничу Емілі, думала, з часом він сам про неї прохопиться, однак Джонні жодним словом її не згадав. Навряд чи вона його дівчина, хіба що він реально соціопат.

У мами досі проблеми з «роздвоєнням особистості»: ось вона поглинута збором коштів, а наступної миті перемикається і починає допит — «А куди ти йдеш?», «А коли повернешся?», «У тебе телефон увімкнений?» А ще вона плаче... досі плаче, коли думає, що її ніхто не чує. Уявляю, що було б, якби мама дізналася, що я задумала зустрітись з хлопцем, з яким спілкувалася лише онлайн. Вона б оскаженіла,

втратила б зв'язок із реальністю і ніколи більше не випустила б мене з дому. Не те щоб я не знала, чого вона так поводить, — я все прекрасно розумію. Але коли мама питає, чи хочу я поговорити, то розмова буде лише про Лео. А я вже просто не витримую постійного нагадування, яким він був класним, і прихованого натяку, що я повинна підтягнутися до його рівня. Правда в тому, що я завжди буду в тіні, на другому місці. Добре, що хоч батько не лицемірить і не вдає турботу, — він здебільшого пропадає на роботі, а коли приходить, то майже весь час мовчить. Мамі б ото повчитися в нього, бо навіть розмова про прання моїх шмоток у машинці якимось лядом усе одно виходить на Лео. Я знаю, як важко змиритися з його смертю. Я знаю, що біль від такої втрати ніколи не вщухне. Але я не знаю, що мені зробити, щоб цьому зарадити.

— Зрозуміло, чому ти так почувашся, — каже Тереза в ті рідкісні моменти, коли я все ж вирішую хоча б щось їй розповісти. — Але не варто брати відповідальність за батьківську втрату і нести її як свою. Ти розказувала батькам, що в тебе на душі?

З її слів усе так просто, наче про це можна розповісти увечері біля телика. Проблема в тому, що я не знаю, з чого почати, не знаю, як звернути увагу на себе, а не на Лео. Ось чому мені подобається базіка-

ти з Джонні — він не учасник «шоу імені Лео Броуди». Та я не забула, чому він вирішив зі мною зв'язатися. Я все намагалася його прошарити, і зрештою склалося враження, ніби він більшу частину життя десь у печері прожив. Його профіль у Фейсбуку майже порожній, а таке може бути хіба якщо ти живеш на Марсі або в якійсь дірі без інтернету — все-таки цікаво, що він приховує. Може, це фішка в нього така, секретики. Або він просто не схожий ні на кого з моїх знайомих. У хорошому сенсі. Хай там як, я з нетерпінням чекаю зустрічі з Джонні. Принаймні мені так здається.

Доки чекаю на Нів відчуваю, як пітніють долоні. Ми домовилися зустрітися в невеличкій модній кав'ярні на Гемпстед Гай Стріт — думаю, вона обра-ла нейтральну територію на той випадок, якщо я ви-явлюся психопатом. Я страшенно переживав, що спізнюся, а в результаті приперся до смішного рано. Сиджу зараз, цмулю вже друге лате з обезжиреним молоком і без кофеїну і сцяти хочу так, що ледь з очей не капає. Але терплю, бо якщо Нів прийде, а я буду в туалеті, вона подумає, що я її продинамив. А якщо не сходжу, то набурю собі в штани. Класна дилема, чорт забирай.

Коли я підходив забрати другу порцію лате, виявилось, що дівчина-бариста запам'ятала моє ім'я. Я так і не зрозумів, звідкіля вона, але мені сподобалось, як її акцент надає приємних відтінків моєму імені, перетворюючи його на щось екзотичне. Джанніі. Я б так власну кав'ярню назвав.

Якщо вірити бейджику, її звати Габріела. Габрі-елла. Хороше ім'я, знайоме і водночас незвичне. Спостерігаю за нею, поки вона миє автомат для приготування кави, — дівчина стоїть до мене спиною і не бачить, що я дивлюся. У неї довге темне волосся, такого ж кольору, як у Ем до «хімії», але пряме і блискуче. Пробую уявити, як класно було б пробігтися по ньому пальцями й відчути шкірою шовковистий дотик. Кучері Ем були навіжені і здавалося, що вкусять, якщо торкнешся. Мені подобається Ем, проте я не впевнений, що вона завжди була з «бійцівським» характером. Це рак її такою зробив.

Аж ось відчиняються двері, і я бачу на порозі Нів. Вона хмуриється від невпевненості, мов сумнівається, чи втрапила за адресою. Виглядає добре — вона взагалі гарненька, але перед нашою зустріччю, по ходу, не дуже парилася щодо прикиду. На ній пальто на два розміри більше, від чого вона здається молодшою, і страшні черевики на товстій подошві. Сонце підсвічує волосся, утворюючи такий собі німб і відтіняючи бліде

обличчя. Помахати їй чи ні? Я тоді, мабуть, здаватимуся придурком, бо в кав'ярні, крім мене і якоїсь жіночки з дитиною, більше нікого нема. Ось Нів знаходить мене поглядом, і я помічаю у її очах сумнів. Буквально відчуваю, як вона вагається, чи треба їй усе це, тож мушу зробити так, щоб вона лишилась. Махаю рукою, як навіжений — Нів уже не може мене ігнорити, однак у відповідь не махає.

Коли вона підходить до столика, у мене аж у роті пересихає. Не знаю, як правильно почати — видати все про Лео чи спершу просто потеревенити ні про що? «Ні, — подумки виправляю сам себе, коли вона відставляє стілець і вмощується навпроти, — спочатку треба хоча б привітатися».

Передаю їй меню і намагаюся вичавити усмішку.

— Привіт. Я вже було подумав, що ти не прийдеш.

— А чого б то я мала не прийти? — стенає плечима Нів. — А як це ти не в школі?

— Я ходжу до коледжу, а не до школи. До того ж у нас всього чотири навчальні дні на тиждень. Це такий бонус для... — тут я мало не ляпнув «для хворих», — ... для особливих. А ти це чого не в школі?

— Мала бути на прийомі у психолога, — відповідає Нів. І додає звинувачувальним тоном: — Ти говориш прямо, як моя мама.

Зніяковіло прокашлююсь. За нашою дружньою і прикольною перепискою я забув, якою «колючою» Нів може бути в реальному житті. Почуваюся настільки хріново, що мені вже хочеться, щоб вона називала мене Хлопчиком-Садюгою.

— Що питимеш?

— Гарячий шоколад зі збитими вершками і шоколадною стружкою, — випалює Нів.

Ну що тут скажеш? Я і сам би таке випив, якби можна було. Підіймаю руку і всміхаюся Габріелі, щоб зробити замовлення.

Вона відразу підходить з ручкою, блокнотом і усмішкою.

— Так, Джанііі, що тобі принести?

Відчуваю, як Нів свердлить мене очима, доки я проводжаю поглядом Габріелу — що ж тепер? Менше з тим, я зараз не можу сидіти і вгадувати, що там Нів собі думає, бо є те, що далі неможливо ігнорувати.

— Вибач, я на хвилинку. Мені треба... eeee...

Затинаюся на пів слові і відчуваю, як горять щоки. Чому це мені так ніяково через те, що я хочу посцяти? Природні потреби ніколи не були чимось надзвичайним для хворих дітей у лікарні. Правда, у нас з Ем була домовленість ніколи не говорити про бажання «відкласти личинку».

— Скоро буду, — бурмочу я і вилітаю з-за столика.

Доки відливаю, роблю повільні вдихи й обдумую, що сказати. Вирішую розкривати суть поступово: спочатку дати їй основу, а потім відкрити всю правду. Точно, так і зроблю. Миючи руки, поглядаю в дзеркало: мокрі пасма прилипли до лоба, щоки горять — я схожий на спітнілий помідор. Не найкращий видок. Але я не хочу, щоб Нів чекала надто довго, тому просто бризкаю на розпашіле обличчя холодною водою і виходжу, думаючи про айсберги.

Нів копирсається ложечкою у вершках із шоколадом — у мене аж слинка потекла.

— Виглядає класно, — кажу я, сідаючи поряд.

— Воно й на смак таке ж, — знехотя кидає Нів. — А ти знаєш, що офіціантка фліртує з тобою лише для того, щоб ти їй чайових відсипав?

У мене аж щелепа трохи впала. Я? Фліртую? Пара усмішок — це вже флірт? Як на мене, це просто ввічливість. І для чого Нів акцентує на цьому увагу? Щоб я не задер носа?

— Дякую за надзвичайно цінну інфу, — сухо відповідаю я. — Ти завжди така груба?

Це в мене глюки чи вона майже всміхнулась?

— Тепер ти точно, як моя мама.

— Ну вибачай, але це було надто жорстко. Тобі пощастило, що я не парюсь, — у мене подруга, Ем, така сама.

Якась незрозуміла емоція відбивається на обличчі Нів.

— А ти ніколи про неї не розповідав. Дівчина твоя?

— Ні! — скрикую я і думаю, як би все пояснити.

Зарано ще розповідати мою лікарняну історію. Треба потроху до цього підвести, а не розтриндіти все за перші п'ятнадцять хвилин зустрічі.

— Вона просто подруга, і дуже добре мене знає.

— Ну, дівчина такою і повинна бути.

Я витріщаюся на неї. Що взагалі відбувається? Я думав, ми вже пройшли цю пасивно-агресивну херню, але, якщо чесно, то Нів зараз агресує без усілякого пасиву. Вона поводить ся так, ніби я пригрозив відкусити її хом'ячкові голову, — і я ніяк не второпаю, чому. Треба терміново повернути Нів, яку я знаю, інакше мої потові залози затоплять нас до бісової мами. Глибоко вдихаю, потайки витираючи руки об джинси.

— А давай почнемо все спочатку?

Нів так довго дивиться на мене, що аж стає не по собі.

— А давай ти просто скажеш, чому ти вирішив зі мною зв'язатися? Чого ти зациквився на моєму братові? Чи, може, тебе всі двійнята цікавлять?

Світ у моїй голові вибухає. Вони з Лео були двійнятами? Чому я цього не знав? А хоча звідки я міг знати?

Хіба що додумався б порівняти їхні дні народження у Фейсбуку, але це мені навіть на думку не спало. Я сиджу й залипаю на її чудернацький кулон — білий камінь з дірочкою у центрі. Потім до мене доходить, що збоку це скидається на те, ніби я заглядаю їй у декольте, тому відводжу погляд убік. Ще раз глибоко вдихнувши, пробую зібратися: виконую вправу для швидкого розслаблення, якої мене про всяк випадок навчив мій психолог. Прокрутивши в голові псевдо всіх «Месників», стаю значно спокійнішим.

— Я не знав, що ви з Лео були двійнятами.

— А звідки тобі знати? — хмуриться Нів. — Останні сім років ми намагалися вдавати, що навіть не родичі. Але ти так і не відповів на моє запитання.

О, тепер уже й верхня губа в мене спітніла. Серце надсадно гупає в грудях, це ознака сильного стресу. У пересаджених сердець нервові закінчення функціонують не так добре, як у рідних, тому вони повільніше реагують на різноманітні подразники. Якщо моє зараз калатає, це означає, що у кров потрапило збіса багато адреналіну.

Нів уже стукає кінчиком ложечки по столі. Напевне, думає, що їй краще було б лишитися вдома. Зараз, просто зараз настав момент розповісти, хто я, пояснити, чому вона тут і як це все пов'язано з Лео...

Але я не можу. Просто не можу.

Усе, з мене досить. По-перше, Джонні зиркає на офіціантку так, ніби це не зі мною він переписувався в режимі нон-стоп останні кілька тижнів, — певно, хоче, щоб замість мене тут сиділа вона. По-друге, він уже встиг згадати свою дівулю Ем, так і не пояснивши по-людськи, хто вона така. А тепер просто сидить і тупить. Починаю думати, що взагалі не слід було бачитися з ним.

З жалем поглянувши на недопитий гарячий шоколад, тягнуся по своє пальто.

— Чекай, — похоплюється Джонні, — не йди.

Краєм ока помічаю, що офіціантка спостерігає

за нами. Мабуть, сподівається побазікати з Джонні ще разок, коли я піду, щоб вибити фліртом більші чайові. А може, вона на нього запала. Він, власне кажучи, нічого так — правда, не завадило б постригтися. А ще Джонні трохи щокатий, і це дивно, бо за статурою він дрищ. І поголитися йому треба було б, хоч деякі дівчата вважають щетину сексуальною. Шмотки понтові, мені аж цікаво, чи є на ньому щось без логотипу модної американської фірми. Скориставшись можливістю як слід роздивитися його, відзначаю реально красиві очі: сірі, з крихітними золотими вкрапленнями посередині. Я розумію, чому ним могла зацікавитися офіціантка, причому навіть не знаючи, яким милим Джонні може бути.

— Розповідай, — кажу я.

Він довго видихає і зніяковіло позирає на мене.

— Боюся, ти істерику влаштуєш.

Чаша мого терпіння майже переповнена.

— Ти серйозно? Ти підбив мене на переписку, виманив на зустріч, а тепер не хочеш розповідати, чому? І тепер ще й боїшся, що я істерику влаштую?

Западає гнітюча тиша; я бачу, як на лобі в Джонні горошинами проступає піт. Що б він не збирався сказати, схоже, це серйозно. Пригадую усі ті моменти, коли він мене смішив, хоч сміятися мені взагалі тяжкувато. Джонні завжди розумів, що я хочу сказа-

ти, навіть коли я сама не могла як слід сформулювати власну думку. Крига всередині трохи розтає.

— Ну, або я спочатку вислухаю, а потім уже буду біситися.

Він не всміхається, просто сидить і розглядає цукорницю так, мовби чекає від неї поради.

— Добре, — зрештою озивається Джонні, — хочеш знати правду? Хочеш знати, чому я писав тобі, питаючи про Лео?

Якби це був хтось інший, я б уже налетіла на поганця і задушила його. Та моя цікавість сильніша за роздратування, до того ж я уже вирішила бути хорошою, тому просто глибоко вдихаю і надаю обличчю заохочувального виразу.

— Так, Хлопчику-Садюго, я хочу знати.

Однотипні ритми попмузики заповнюють тишу. На фоні шипить і плюється автомат для приготування кави. За столиком у кутку плаче дитина. Я не зводжу очей з Джонні.

— Насправді все просто... — зиркає він на мене. — Я на тебе запав.

Спершу здається, що мені почулося.

— Що?

— Я на тебе запав, — повторює він, на мить заплющивши очі. — Знайомий знайомого розшерив посилання на збір коштів, я клікнув і побачив твою

фотку. Я спочатку хотів тобі написати, але не знав, з чого почати, нормальних слів не знаходив. Тому вирішив придумати щось незвичне... Судячи з усього, підхід трохи невдалий.

У мене аж дух перехопило.

— Невдалий, кажеш? Дехто... та ні, навіть не дехто, а більшість людей назвали б його огидним і стрьомним.

— Знаю, — відводить очі Джонні.

Я намагаюся скласти докупи сказане, і голова аж обертом іде. Втім, нічого надто фантастичного я не бачу, хоч і дивно все це. Почуваюся, ніби Аліса в Задзеркаллі.

— Значить, Лео тебе анітрохи не цікавив?

— Не сказав би, — сумнівається Джонні. — Але відтоді як я тебе побачив, ти з першої ж секунди не виходиш у мене з голови.

Він різко замовкає і зі стогоном хапається за голову.

— Вибач. Це взагалі не те, про що я хотів поговорити.

Здається, Джонні хоче крізь землю провалитися, і я його розумію. Який дурень починає знайомство із запитань про сімейну трагедію? Навіть найвідбитіші гопники у школі до такого не додумалися б. Але хоч би як мені хотілося, все ж мушу визнати, що план Джонні

спрацював: у нас 103 повідомлення у Фейсбуку і 90 смс-ок. А ще я зараз тут, із ним. Якщо вже бути на сто відсотків чесною, то мені лестять його слова. На мене ще ніколи ніхто не западав, принаймні ніхто не зізнавався у цьому і точно не терпів моїх вибриків так довго, щоб придумати план для привернення моєї уваги. Аж раптом у голові з'являється менш приємна думка: Джонні не переслідував Лео, він переслідував мене.

От гадство, Гелен, мабуть, оскаженіє...

* * *

Гелен не скаженіє. Її реакція виявляється куди гіршою.

Я набираю подругу по дорозі додому, і після моєї розповіді вона так довго мовчить, що здається, ніби дзвінок перервався.

— Скажи мені, — нарешті озивається Гелен, — прошу, скажи, що ти розказала цьому психу, куди йому слід засунути той гарячий шоколад?

Вулкан її емоцій ледве стримується від виверження. Під таким натиском я вже було пориваюсь видати те, що вона хоче почути. Але це ж моя Гелен — ми не брешемо одна одній. Майже.

— Ні, не сказала. Я погодилася ще раз зустрітись.

У слухавці чується різкий вдих.

— Що? Коли?

— У п'ятницю ввечері. Усе не так, як може здатися на перший погляд. Джонні мені подобається, він розуміє мене. Він... милий.

— Переслідувачі часто такі. Попервах.

— Та ніякий він не переслідувач, — зітхаю я. — Він...

— Він пише тобі ні з того ні з сього, ставить мерзотні запитання про твого померлого брата, потім з'являється на заході, де, як йому відомо, стопудово будеш ти, — відрубуює Гелен, перераховуючи факти. — Потім заводить з тобою розмову, щоб втертися в довіру, і коли твою пильність приспано, уже мало не заміж кличе. Він переслідувач, повір мені на слово.

Гелен говорить так упевнено, ніби зачитує докази в суді, і раціональне в мені з нею згодне. Але ж є ще інша я, котра сьогодні сорок п'ять хвилин сиділа навпроти Джонні і слухала, що він зробив і чому.

Ця інша я помітила, як Джонні нервував, коли говорив, яким ніжним був його голос, які щирі емоції ховалися за його словами, як він озвучував речі, котрі сиділи в голові ще до того, як я встигла про них подумати. Ця інша я також припускає, що Джонні може бути саме тією людиною, яка мені потрібна, щоб знайти в собі сили жити далі — він може стати чимось хорошим у моєму житті, чимось, заради чого я щоранку вставатиму з ліжка. Я знаю, варто було б

задовольнитися тим, що на відміну від Лео я жива, але щось не дуже виходить. Коли люди дивляться в мій бік, я хочу, щоб вони бачили мене, а не сестру Лео.

Голос Гелен знову ожив у телефоні, однак я вже не слухаю. Я згадую, як вії Джонні красиво виділяються на тлі його блідого обличчя, коли він опускає очі; згадую, як не могла позбутися відчуття, що він щось приховує. Мені подобається думка, що я запала йому в душу, та ще й так, що він мене знайшов і навіть став трохи одержимий мною. Мені подобається відчувати щось замість злості, невизначеності й порожнечі. Мені подобається Джонні.

— ... і тому тобі треба все розповісти батькам, — закінчує Гелен.

Її слова різко повертають мене на землю.

— Що? — скрикую я. — Цього взагалі не варто робити! Я навіть у магазин не можу сама сходити, бо в матері дах їде. Уяви, як вона відреагує, коли дізнається про Джонні.

— Нів...

— Ні, Гелен, послухай, — перебиваю я до того як вона почне зачитувати кримінальну статистику. — Ти сама знаєш, скільки лайна в мене в житті було останнім часом — ще навіть до нещасного випадку. Я вже сто років нічого хорошого не бачила, а зараз у мене таке відчуття, ніби щось нарешті зміниться.

Так, я згодна, що Джонні варто навчитися нормально знайомитися і заводити розмову, але мені подобаються його повідомлення, він змушує мене усміхатися. Я хочу дати йому шанс.

— А якщо він не той, ким ти його вважаєш? Що тоді?

Глибоко вдихаю перед тим як відповісти.

— Тоді мене, мабуть, знайдуть дохлою у якійсь канаві, і на моєму похороні ти з чистою совістю вигукнеш: «А я ж тобі казала!»

На пару секунд задумуюсь, як переконати подругу.

— Ну чому я маю бути обділена, Гелен? Чому мені не можна хоча б разочок порадіти тому, що мною хтось зацікавився?

У динаміку чую тільки потріскування — Гелен замовкла й зараз щосили намагається придумати ще сотню нових причин, чому мені слід змінити номер і забути про Джонні Вебба.

— Бляха-муха, — зрештою зітхає вона. — Повірити не можу, що ти це робиш. Ти ж розумієш, що тепер я мушу зустрітися з ним?

Я — чудовисько. Навряд чи Залізна Людина впав би так низько, хоч у нього з жінками завжди все було неоднозначно.

І найгірше те, що я збрехав Нів лише частково. Ну, добре, щодо того, чому я з нею вперше зв'язався, я таки злукавив, однак я реально на неї заправ. Вона тільки на перший погляд гонорова, а всередині дуже тендітна. Коли пишу їй, між нами виникає зв'язок, котрий мені дуже не хочеться втрачати, — це ще одна причина, чому я не зміг бути чесним з нею. Але найбільше мене шокувало, що вони з Лео були двійнятами, і я розпереживався, як Нів зреагує на правду. Ця обставина все змінює, хоч я і не знаю, чому.

Отак я й забрехався. Мені не хочеться навіть думати, що Ем сказала б, якби дізналася. Як не хочеться думати, що я лише зробив гірше, домовившись із Нів про ще одну зустріч. Про це я теж нічого не скажу Ем — вона звинуватить мене в тому, що я використовую Нів для збору інформації про Лео, і я не зможу заперечити. Ба більше: якщо виявиться, що Лео і справді мій донор, Ем скаже, що його сестра повинна бути для мене табу. Глибоко в душі я визнаю, що вона, мабуть, права, і через це мій вчинок стає ще огиднішим.

Проблема ускладнюється й тим, що я егоїст, — бажання зустрічатися з Нів не менше, ніж бажання дізнатися, чи був Лео моїм донором. І це вже біда, бо я не певен, що обидва їх удасться здійснити.

— Як думаєте, хто виграє лігу?

Запитання Марко провокує хлопців на бурхливе обговорення, яке особисто я розумію лише частково. Зараз перерва, і ми всі товчемося на лютому холоді — пацани роблять пару затяжок, тамуючи нікотинову спрагу. Ядучий дим більше мене не парить — я приноровився сидіти з навітряного боку й тепер прикольно проводжу час. Іноді тут бувають цікаві розмови, от як сьогодні. Я знаю, що Лео вболівав за «Челсі», бо його мати виставляла на добро-

чинний аукціон футболку з автографами — на сторінці у Фейсбуку була купа світлин з нею. Навіть на дитячих фотках Лео ганяв у кольорах цього клубу, тож я почав гострити вуха щоразу, коли йшлося про футбол.

— «Арсеналу» не вдасться виграти, — запевняє Івіс, люто зиркаючи на Джексона. — У четвірку найкращих, може, виб'ються, але до чемпіонства їм як до неба рачки.

— «Шпорам» твоїм тоттенгемським теж не світить, — огризається Джексон. — Їхній косий бомбардир у «дірку» влучить, лише якщо штанги розставити на все поле.

— До речі, про дірки, — втручається Чарлі, — ви бачили його кралю? Нічого так.

— Ага, — насмішкувато озивається Івіс, — тобі наша вчителька місіс Волш теж нічого, а вона старша за мою бабцю.

Хлопці ржуть, і я теж не втримуюсь, хоча ніколи не думав про місіс Волш у такому плані. А от Івіс і Чарлі, по ходу, думали. Це якось наче трохи неправильно — у неї ж, мабуть, є чоловік і діти.

— А ти чого шкіришся, Джонні? — Івіс свердлить мене своїми поросячими оченятами. — Ти ж бракований; закладаюся, що ти дівку навіть не мацав ніколи.

Ще один вибух реготу.

— Добре підколов, Івісе, — хвалить Джексон. — Він же не знає, з якого боку братися.

Відчуваю, як щоки заливає багрянець і кожна клітина тіла наповнюється зніяковінням. Очікування висить у повітрі і перемішується з димом — маю довести, що я один з них. Дивлюся під ноги, намагаючись придумати жорстку відповідь і чекаючи, доки вгасне рум'янець. Аж ось з'являється думка: що в такий ситуації зробив би Тоні Старк, він же Залізна Людина? Чи дозволив би потішатися над собою, чи розмазав би опонента одним коротким влучним жартом? Зажди, а як учинив би Лео? Вловивши секундне натхнення, видаю:

— А твоя мамця так не сказала б, Джексоне.

Раптова тиша, що триває десь 0,7 секунди, розривається шквалом схвальних вигуків, глумливим завиванням і сміхом. Джексон, схоже, хоче мені врізати, але решта хлопців так його штурхають і товчуть, що в нього нічого не виходить.

— Просто прикол, друже, — розводжу я руками з невинним виглядом. — Просто прикол.

— Шикарно, Джонні! — плескає мене по плечу Чарлі.

Сміється навіть Марко, який до цього часу просто згорда спостерігав за нами, як король за слугами.

— Чотко вліпив, Джонно. У тебе, виявляється, є яйця.

Почуваюся так, ніби пройшов випробування і мене прийняли до гурту. Мушу зізнатися, мені приємно там бути.

Мені нема що вдягти. Увесь, от буквально весь мій одяг зараз лежить, розкладений на підлозі, на ліжку, на тумбочці біля ліжка — і я навіть міряти нічого не хочу. Останнє, що лишилося, зараз на мені: чорні завужені джинси і топ з довгим рукавом, щоб закрити полушені лікті. За пів години у мене зустріч із Джонні біля кінотеатру у Гемпстед Вільдс, але якщо я збиратимусь такими темпами, то застану хіба що фінальні титри.

— А футболку з «Blondie» і ці твої завужені джинси? — пропонує Гелен, беручи з ліжка пожмакану білу футболку з обличчям солістки Деббі Гаррі.

Наполовину знявши топ, згадую, чому я не можу її вдягти.

— Лео по приколу заляпав її соусом болоньезе, а плями так і не відіпралися. Тепер у Деббі наче вугрі висипали.

Гелен уважно розглядає обличчя співачки, потім жбурляє футболку на підлогу й бере іншу.

— А оцю?

Це моя футболка з «Шоу жахів Роккі Хоррора», яка лежить у мене відтоді, як дядько Піт кілька років тому вирішив познайомити нас із шедеврами недовговічної вест-ендської сцени. Лео тоді позичив мені свої кишенькові гроші, щоб я її купила. Зараз футба вже така мала, що заледве прикриває живіт, але я не можу змусити себе її викинути.

— У ній буде холодно.

Гелен знову роззирається.

— Може, оця? — питає, знімаючи футболку з вішака на дверях. — Олдскульна така.

Ця була частиною спортивної форми Лео п'ять чи шість сезонів тому, і пралася стільки разів, що синій колір вицвів, а логотип «Челсі» так потріскався, що тепер нагадує малюнок графітіста Бенксі. До нещасного випадку я у ній частенько спала, зараз іноді піддягаю під щось. Тоді лише я знаю, що вона на мені.

— Ану кинь сюди, — прошу я і ловлю футболку за рукав.

Щоразу, коли її вдягаю, думаю, що відчую запах Лео, але натомість відчуваю лише невиразний аромат прального порошку.

Гелен позирає на годинник — як для тієї, хто проти моєї зустрічі з Джонні, вона надто сильно хоче скоріш вибратися з дому. Але це ж моя Гелен — патологічно ввічлива навіть з тими, хто їй не до вподоби. Я і сама не хочу спізнюватися, тому, подумавши якусь частку секунди, вдягаю футболку.

— Ну ок. Як я виглядаю?

Гелен знехотя всміхається.

— Щасливою, — хитає вона головою. — Ти виглядаєш щасливою.

Лише після цих слів я розумію, що Гелен права — я таки щаслива. Або максимально близька до того. Відчуваю п'янкий захват і піднесення, ніби мені п'ять років і на мене чекає купа різдвяних подарунків. Мабуть, не слід аж настільки втрачати голову, але я так довго чекала теплого промінця у густому мороці останніх днів, що зараз радію будь-якій можливості.

— Треба йти, — кажу я, беручи пальто. — Ми ще пів години повз мого «сторожа» пробиратися будемо.

Утім, я помилилася. Мама зараз перемкнулася у режим збору коштів і відпускає нас без зайвої метушні, хоч і давить мене стривоженим поглядом, доки вдягаюсь. Само собою, мені обов'язково треба буде написати їй, коли доберуся на місце і коли збиратимусь додому, однак мама все одно реагує зараз набагато спокійніше, ніж зазвичай. Тато ж навіть голову не піднімає — дивиться якусь херню на історичному каналі. Схоже, ніхто не збирається нас затримувати, але я все одно так поспішаю випхати Гелен за двері, що та ледь не перечіпається через килимок на порозі.

— Твій тато якийсь мовчазний, — каже вона, коли ми біжимо на автобусну зупинку. — У нього все нормально?

Навіть не знаю, що відповісти. Батько справді останнім часом примовк. Але я його майже не бачу, тому мені складно помітити в ньому зміни. Щоправда, волосся я таки помітила: зараз воно сіре з сивиною, а завжди було чорнющим, як воронове крило. Ми з Лео думали, що батько його підфарбовує, але тепер він, мабуть, вже не хоче молодитися. Не знаю, що це означає. Може, й нічого.

— Нормально, — відповідаю я. — Це в матері часом дах їде.

Гелен киває.

— Усе одно неправильно якось брехати їй. Вона й так би тебе відпустила.

— Чорта з два! До того ж ми не брешемо — по суті, ми справді йдемо в кіно. Просто я не сказала з ким.

— Це називається брехня через замовчування, — показово зазначає Гелен, нагадавши, що хоче стати адвокатом.

У мільйонний раз задумуюся, чи слід було брати її з собою. Якщо вона влаштує Джонні перехресний допит, я її прямо там заламаю.

— Може, й так, але менше знатиме, їй же краще буде, — запевняю я, коли під'їжджає автобус. — Ми всі батькам брешемо, така в нас робота.

Гелен стуляє губи так, ніби хоче заперечити, але не може, бо я права — кожен з нас бреше батькам про різну фігню. Ні, нам нічого не задали... Так, я перечитую... Ні, я не обідала фаст-фудом... Так, я ходила до психолога... Є речі, які рідним треба знати, однак є й такі, які нікого не стосуються. Джонні — мій секрет, і я не знаю, чому мені так важливо нікому його не розкривати. Мені хочеться, щоб він був окремо від усього, у маленькій коробочці подалі від горя, жалю й туги, якими переповнене моє життя. Розкажи я про це Терезі, в неї аж очі засвітилися б, однак це ще одна причина лишити все в таємниці.

— А він знає, що з тобою буду я? — питає Гелен, поки автобус чургикає до головної вулиці.

— Не.

Ясна річ, Джонні знає про мою подругу — я про неї часто розказую. Але він не в курсі, що вона про нього думає. Сподіваюся, Гелен змінить свою думку, коли познайомиться з ним. Гадство, хоч би вона про переслідування не почала. Бо коли ми з Джонні самі гонимо на цю тему, це ще ОК, а так він може подумати, що я глузую з нього у розмовах з Гелен.

Помічаю його раніше, ніж він мене. Дивно, але я вже нервуюся: пучка великого пальця, у яку я вп'ялася нігтями в автобусі, досі пече. Але коли бачу Джонні, у животі ніби здіймається рій метеликів. Якби я зараз була сама, то могла б не витримати й поїхати додому, написавши смс-ку з вибаченнями, тому я рада, що Гелен поруч. Вона ніколи ні від чого не втікає і тягне мене за собою, як того іграшкового песика на повідку, за якого ми з Лео в дитинстві чубилися. Якщо не брати до уваги мандраж, відчуваю, що дуже-дуже сильно хочу побачити Джонні, здебільшого тому, що він сам сильно хоче побачити мене.

— Ти ж будеш чемною, правда? — питаю, порівнявшись із Гелен.

— Звичайно, — закочує вона очі. — Коли це я когось грубіянила?

Зиркаю на Джонні. Я боюся здатись йому дивною через те, що приперлася з Гелен, але задню вмикати пізно — він уже нас побачив.

— Давай, — бурмочу я, — треба швидше з цим покінчити.

Коли ми підходимо, Джонні виглядає розгубленим.

— Усе нормально?

Він киває, переводячи погляд то на мене, то на Гелен.

— Що ж, — починаю я, думаючи, як би все по-людськи пояснити й не образити, — це Гелен. Вона хотіла познайомитися з тобою.

Джонні якусь секунду дивиться на мене, потім знизує плечима.

— ОК. Привіт, Гелен.

— Привіт, — холодно вітається подруга. — Я просто хотіла впевнитися, що ти не вбивця, який четвертує людей сокирою.

— Гелен! — кричу я, згораючи від сорому. — Заціпся!

Джонні сміється і дивиться на мене.

— А чому ти так подумала?

— Ну, знаєш. Про незнайомців з інтернету всяке говорять, — продовжує подруга без тіні усмішки. — Ніколи не знаєш, чи вони ті, за кого себе видають.

— Гелен! — знову скрикую я, благально зазираючи їй в очі, однак вона мене ігнорить. — Перестань!

Ще не оговтавшись, Джонні здивовано підіймає брову.

— Мене звати Джонні Вебб. Мені п'ятнадцять, я ходжу до коледжу в Сент-Олбансі і вболіваю за «Челсі». У мене немає сокири і я ніколи нікого не четвертував, хіба що піцу. Що ще ти хочеш знати?

Дивлюся на Гелен і по очах бачу, що вона згадала про футболку під моїм пальтом. Джонні ще подумає, що я її для нього вдягла, хоч насправді я уявлення не мала, за яку команду він уболіває. Аж ось подруга знов переводить погляд на Джонні, і на лобі в неї з'являються зморшки: мабуть, намагається його «прочитати».

— Більше нічого, — хитає головою Гелен, стиснувши губи. — Поки що. Пиши мені в разі потреби, я з батьками сидітиму в Nando's.

Остання фраза адресована мені, але натяк ріже вухо — вона не довіряє моему новому знайомцю. Швидко кивнувши йому на прощання, Гелен іде геть. Щось у мені хоче вшитися разом з нею — як мені тепер Джонні в очі дивитися?

— Це було... дивно, — озивається він. — Вона завжди так поводитьься?

— Як міні-версія моєї мами? — зітхаю я і хитаю головою. — Ні, не завжди.

Джонні сумнівається і відводить погляд.

— Нічого страшного. Вона просто переживає за тебе.

Я знаю, що він правий, тому не дуже й злюся на Гелен. Вона могла б не рубати з плеча, бо збоку не дуже гарно виглядало, але такий прямолінійний підхід, мабуть-таки, найкращий. Хай там як, а Гелен уже здриснула й наступні кілька годин я проведу з Джонні. З Джонні, який каже, що я йому подобаюсь. З Джонні, який дуже подобається мені.

— Нам уже пора заходити, — кажу я.

Кивнувши, він іде до входу.

— А Гелен у курсі, який ми фільм дивитимемось?

— Не, я їй не скажу, — озираюся я на червоно-чорну афішу, де зображено здоровенний тесак. — Якщо спитає, то ми ходили на «Парад панд», згода?

Джонні усміхається і йде всередину. Я трохи відстаю і спостерігаю за його ходом, аж раптом у кишені вібрує телефон.

Повідомлення від Гелен: «Суд ще не виніс остаточного рішення».

Дарма я прийшов.
Я, звісно, радий знову побачити Нів, хоч вона спочатку виглядала так, ніби її зараз знудить. Ще й свою Гелен привела — ця навіжена налякала мене до всирачки. Навіть зараз, коли вона звалила й ми з Нів сидимо в темному залі, я все ще відчуваю той колючий погляд. Хоч це й неможливо, але Гелен, мабуть, знає, що я брехло. Вона мене у Фейсбуку зафрендила — по ходу, хоче вивідати побільше інфи. Добре, що я нову сторінку завів. Але менше з тим — основна причина, чому мені не слід було приходити, зовсім в іншому.

Я не згортав пошуки свого можливого донора. Це мала бути така смерть, за якої органи будуть придатні для трансплантації, тому інші варіанти просто відпадають. Зважаючи на це, я на 99,99% певен, що серце могло дістатися мені лише від однієї людини — від Лео. А оскільки вони з Нів були двійнятами, то мені не варто бігати до неї на побачення, треба припинити все зараз же й акуратно відшити її відразу після фільму. Але ось я бачу її підсвічене екраном обличчя, і мені подобається її симпатичний задертий носик, пасма волосся, що вибилися з хвостика, складочка на переніссі, що з'являється, коли вона стежить за сюжетом. Мені подобається, що вона не стала виряджатися і все одно виглядає класно, особливо в цій синій футболці, що так пасує до її очей. Однак є проблема — вона все одно лишається сестрою Лео, і я нічого не можу з цим удіяти.

Сам фільм, якщо чесно, гівняний: крики й тонни штучної крові ніяк не компенсують жахливої акторської гри. Між мною і Нів стоїть напівпорожнє відерце з попкорном — я даплюся слиною від самого лише запаху. Я й так ум'яв більше ніж треба, хоч і менше за Нів, але уявляю, як Ем сварить мене пальчиком і наказує триматися подалі від смаколиків. Вона б точно лаяла мене за банячок газованої коли у підставці на підлокітнику. Хоча, може, й не

лаяла б. Коли ми були хворі і складали список того, що зробимо після одужання, то похід у кіно з горою найшкідливіших смаколиків був одним із перших пунктів. Здається, відтоді минула ціла вічність. Щойно Ем задавить свою інфекцію, я нагадаю їй про наш план, але фільм ми підберемо кращий.

Укотре глянувши на Нів, ловлю на собі її погляд. Вона не відводить очей. Ми так і сидимо, дивлячись одне на одного й не помічаючи, як на екрані збільшується кількість трупів, — усе довкола ніби зникає. Гадки не маю, про що Нів зараз думає; мене ж переповнює якесь дивне відчуття. Одна брова у Нів злетіла вище за другу: здається, ніби вона щось питає. Її погляд раз у раз падає на мої губи. Я й незчувся, як ми нахилилися одне до одного. Мабуть, я міг би її поцілувати, якби захотів. На смак вона була б як солоний попкорн уперемішку з солодкою водою, і варто лиш це уявити, як я вже більше не можу думати ні про що інше. Серце гупає так сильно, що його, мабуть, чують усі глядачі в залі. Тут я згадую, хто така Нів, і розумію, що мені не те що цілувати, а навіть думати про неї в такому плані не можна. Неохоче відводжу погляд і втуплююся в екран. За мить відчуваю, що вона робить те саме, й напружений момент просто зникає.

29 жовтня 01:20

Давай втечемо.

Повідомлення приходить, коли я стою і тремчу біля дверей у спальню Лео, звідки долинають приглушені схлипи. Мені б зайти, втішити її, приголубити так, ніби то я мати, а вона — моя донька, і запевнити, що все буде добре. Але ми обидві знаємо, що не буде. Максимум, на що нам слід сподіватися, це що біль колись трохи вгасне. Я могла б зараз піти й хоча б тата розбудити, але він теж нічим не зарадить, станемо просто втрюх, сонні й нещасні. З'являється думка ді-

стати флакончик антидепресантів, що лежить за ліжком і припадає пилом, однак це теж не вихід. Тому стою отак ще одну безпорадну хвилину, а тоді плетуся в ліжко — від невивпланих сліз болить голова.

Втикаю навушники і мимохіть усміхаюся, перечитуючи повідомлення: Джонні більш як годину тому сказав, що йде спати, але ж досі не заснув і думає про мене.

01:25

Ти прямо думки читаєш. А куди?

Пропозиція привабливіша, ніж він міг собі уявити. Коли я повернулася з кіно, мама вже вийшла з режиму збору коштів і, відсунувши штору, стривожено виглядала мене у вікно. Батька взагалі не було видно. Скриплячи зубами, я мужньо витерпіла материн раптовий приступ турботи і втекла до себе перш ніж її допитливість встигла знищити залишки мого хорошого настрою. І ось я лежу, розглядаю стелю та згадую свої відчуття, коли сиділа біля Джонні й наші коліна дотикались у темряві. Ще був момент, коли він дивився на мене так, ніби намагався вгадати думки. Не знаю, що він побачив, але через кілька секунд відвів очі. Може, поцілувати хотів? Було б класно, якби так.

01:31

Не знаю. У якусь сонячну місцину, де будемо лише ми.
Може, в Брайтон? Поїдемо зранку на весь день.

Брайтон на узбережжі, а я біля моря не була з дня смерті Лео. Тривожно якось... Хоча сама ідея звалити кудись видається хорошою, а від того, що поряд буде Джонні, так узагалі класною. Не хочу, щоб він думав, ніби в мене якась дивна фобія пляжів або я намагаюся його уникати — цього ще не вистачало.

Про себе вирішую, що все буде добре. Ми ж не попремося на той самий пляж, де все сталося. А якщо мама питає, скажу, що вчу уроки в Гелен, то вона навіть не бурчатиме.

01:34

Непоганий план, Хлопчику-Садюго. А о котрій рушаємо?

Ми зустрічаємось на станції Лондон-Вікторія. Там доволі спокійно: люди їдуть відпочивати на вихідні, а не мчать на роботу, тому мають час неквапом пройтися по магазинах. Джонні як завжди прийшов раніше. Його потяг до дизайнерських шмоток мене підбішує, та зараз я більше думаю, як привітатися. Може, цьом?

— От скажи, — гукаю я, підійшовши достатньо близько, щоб він мене чув, — твоє відображення у дзеркалі сьогодні зранку не казало тобі «бееее»?

— Привіт, Нів — незворушно відповідає Джонні. — Не чув такого. А що?

— Та нічо, просто виглядаєш так, наче міцно підсів на брендові лахи, які зжерли твою індивідуальність.

Джонні ніяковіє; по ходу, я на болючий мозолик наступила.

— Ну, мені подобається.

— Угу, розкажи. Бренди якраз і придумали для людей, які не знають, що їм подобається.

— А твій чорний прикид — банальщина, — зауважує Джонні.

Я не ображаюсь, адже він правий. Я ношу чорне, бо мені в ньому зручно й можна не паритись, вишукуючи щось іще. А якщо чесно, то я цілих двадцять хвилин підбирала сьогоднішню комбінацію і ще п'ятнадцять убила на те, щоб ідеально підвести очі чорним олівцем і нанести макіяж. Але чорта з два я в цьому зізнаюсь.

— Чорний мені личить, хіба не помітно?

Джонні схиляє голову на один бік і так довго мене роздивляється, що аж нутрощі зводять.

— Помітно.

Збентежившись, я дивлюся на графік відправлення потягів.

— Тут є один на 9:50. Ми ж на нього сідаємо?

— Так, нам підходить. Гайда в автоматі квитки візьмемо.

Між нами виникає коротка суперечка про оплату — Джонні минулого разу сам купував квитки в кіно і смаколики, тому зараз я твердо налаштована відновити справедливість. Після хвилинного напруженого діалогу Джонні здається.

— А ти не любиш, коли про тебе дбають, ге? — хитає головою він.

— Я не люблю бути залежною, — огризаюся я.

— А до чого тут залежність? Я просто хотів бути ро... ввічливим.

Щоки у Джонні горять, і він відводить погляд. Він хотів сказати «романтичним», я ж знаю. І хоч мені незручно його обlamувати, дещо слід прояснити просто зараз.

— Послухай, Джонні. Я більше за все не люблю, коли мені вказують, що робити і як поводитись. Якщо ти збираєшся продовжити в цьому ж дусі, то я краще поїду додому.

— Ні! Я і на думці такого не мав! Мені самому все життя вказували, тому я ніколи не став би так робити.

Ну от, знову помічаю натяк на те, що він далеко не все мені розказує. Якусь мить дивлюсь йому в очі — цікаво, які ж у нього таємниці?

— Добре, — кажу я, видобуваючи з кишені гроші, — можеш після прибуття пригостити мене чіпсами, якщо тобі від того полегшає.

У потяг сідаємо мовчки.

— Ти коли-небудь прокидалася вранці з думкою, що не знаєш, хто ти? — озивається Джонні, коли ми рушаємо.

— Тобто?

— Ну, не в тому сенсі, що ти забула своє ім'я, — він розглядає сірі лондонські силуети за вікном. — От бувало в тебе таке, що дивишся у дзеркало, а там — зовсім незнайома людина?

У дзеркалі я бачу переважно відголоски Лео: вони вгадуються у губах, формі носа, очах. Я волю про це мовчати, натомість пригадую наші сварки. Мама якось розказувала, що ми не завжди чубилися, а колись так і взагалі були нерозливвода, але все змінилося з дорослішанням. Лео обзивав мене недоробленою готессою, я його — Куртом Кобейном на мінімалках. Не знаю, добре це чи погано, але не беручи до уваги образи і сварки, я завжди знала, хто я: Нів Броуді, сестра Лео. Після братової смерті цей зв'язок обірвався — я втратила відчуття, що я половинка цілого,

одна з пари. Більше нема кому називати мене сестрою. Я тепер сама по собі.

Важко ковтаю слину, відганяючи біль втрати.

— Може, й бувало. А що?

— Ти сьогодні порівняла мене з вівцею, і я не відразу допетрав, що ти таки права, — я ношу ці шмотки лише тому, що їх носять усі. Я не вибиваюся зі стада. А я ж навіть не знаю, хто такі Аберкромбі і Фітч і що вони зробили, щоб їхнім іменем бренд одягу назвали. Але суть навіть не в тому.

Джонні запускає руку у волосся і глибоко вдихає.

— До нашої зустрічі зі мною дещо сталося. І тому в мене не було нормального дитинства, що визначає, яким ти будеш у дорослому житті. Тому в мене немає... власного стилю або чогось такого, що підкреслювало б мою індивідуальність. Але не спіши осуджувати мене. Оці брендові штуки просто заповнюють порожнє місце, доки я не при звичаюсь і не знайду щось дійсно своє.

У повітрі зависає тиша, яка перебивається лише перестуком коліс потяга, що набирає швидкість. Мені навіть подобається, що Джонні пережив біду — так ми з ним на рівних. Дуже хочеться розпитати, що ж усе-таки сталося, однак, якби він захотів, то вже сам розказав би. Дивно, але щодо одягу я з ним повністю згодна: чорний колір для

мене — це те саме, що бренди для Джонні, — я за ним ховаюсь. А з вівцею я тоді трохи перегнула, і тепер мені соромно.

— Та не парся, ніхто не знає, хто такі оті Аберкромбі і Фітч. А раз на те пішло, то мене влаштує будь-який Джонні, яким би він хотів бути.

Він киває і дивиться у вікно. Я повільно нахиляюся вперед, спираюся ліктем на столик і розчепірюю пальці. Джонні вагається так довго, що я червонію. Аж ось він заглядає мені в очі й один за одним його пальці торкаються моїх. Так ми сидимо деякий час, ніби дзеркальне відображення одне одного. Потім Джонні відводить пальці вбік, вони ковзають між моїми й міцно обхоплюють руку. За мить роблю те саме, і так ми їдемо до самого Брайтона.

На узбережжі сонячно й безхмарно, небо відсвічує сапфіром. Лишивши позаду людну станцію, їдемо на крик чайок, який раптом переривається пронизливим гудком таксі, — то перед машиною несподівано вискочила зграйка неуважних дівуль, у яких дівич-вечір. У повітрі відчувається легкий присмак солі, від якого стає трохи млосно. Тримай себе в руках, Броуді.

— Куди тепер? — питаю я і тремчу, правда, не від прохолодного бризу.

— Якщо прямо, то вийдемо до моря, — відповідає Джонні, заглядаючи в телефон. — А якщо трохи вниз і наліво, то вийдемо до «Провулочків».

— «Провулочків»? — повторюю я, міркуючи, чи це не назва якоїсь забігайлівки.

— Це район з вінтажними магазинами. Я тут подумав, може, ти допоможеш мені підібрати нові речі.

— Може, й поможу, — відповідаю я, рушаючи вниз, — це залежить від того, наскільки тобі подобається чорне.

Хоч я і йду в «Провулочки», аби не потрапити на пляж, там виявляється доволі класно. Ми цілу годину бродимо вузькими тротуарами, зазираючи до всіляких химерних крамничок. А коли опиняємося в останній, у Джонні вже є чотири нові футболки й вінтажні джинси Levi's, такі ношені, що сидять як улиті.

— Ну, як тобі? — повертається він до мене, тримаючи в руках футбу з «Нірваною».

— Не, з цим не до мене, — гримлю я вішаками на сусідній стійці, — це Лео за ними дурів.

Джонні нічого не каже, та коли ми йдемо на касу платити, помічаю «Нірвану» під іншою футболкою з черепом, яку вибрала я. Боже, я не витримаю ще одного фаната Кобейна.

— Що тепер? — питає він, коли ми продираємося крізь натовп на безлюдну бічну вуличку. — Ти голодна?

Тут у Джонні вібрує телефон, і він дістає його з кишені. Поглянувши на екран, міниться на обличчі, після чого кладе мобільний назад.

— Хоча зараз було б непогано знайти туалет.

Я невдовзі гублюся у вуличному мереживі, але в Джонні є навігатор і, здається, він знає, куди йти. Волочуся за ним, тамуючи паніку. Я нормально почувалася в магазинах, але зараз чую слабкий шум моря, від чого мене аж колотить. Сповільнююся, намагаючись відновити дихання; Джонні, схоже, завтикав і погнав уперед. Коли він зникає за рогом, хвилювання зростає, тож я прискорююся — і виходжу просто до зеленувато-коричневих хвиль. Порив вітру різко шмагає по обличчю, наповнюючи легені солонуватим повітрям. Сіль осідає на язиці, через що хочеться виблювати, і я усвідомлюю велику помилку: я ще не готова до пляжу. Обома руками затуляю рот, щоб стримати клубок, який підступає до горла. Жах сковує серце, коли я чую, як, розбиваючись об каміння, ревуть хвилі, — переношуся у той самий день, на девонський пляж. Повітря розриває мій пронизливий, розпачливий крик. На якусь мить я ціпенію і чую лише як кров гупає у вухах. Мельком глянувши на Джонні, розвертаюся і втікаю.

— Нів!
Вона перестає кричати й тікає перш ніж я встигаю допетрати, що сталося. Нів щомиті віддаляється, проте в мене немає іншого виходу, крім як спробувати її наздогнати. Я здогадуюсь, що причиною став пляж. Мабуть, це вона вперше з дня смерті Лео опинилася так близько біля моря. Ну, тепер я просто зобов'язаний її спіймати.

Ми несемось добрих кілька хвилин, аж доки Нів не сповільнюється до ходьби, а море лишається далеко за нашими спинами. Зрештою ми опиняємось біля парку резиденції «Королівський павільйон». Я ще ніколи в житті так не ганяв — дихалку забило

зовсім, тому дуже радію, що більше не треба бігти. Нів зупиняється між клумбами; у неї тремтять плечі, а щоки горять від напруження.

— Вибач, — видихає вона, коли я підходжу. — Я просто не змогла...

Нів затинається, в її очах блищать сльози.

— Сядемо? — вказую я на найближчу лавку.

Я чекаю, поки вона віддихається, і радію можливості зробити те саме. Розглядаючи море квітів довкола, намагаюсь ігнорувати рій запитань, що носяться в голові, — вона сама все пояснить, якщо захоче. Десь у підсвідомості засіло повідомлення від матері про таблетки, але вони зачекають. Єдине, що мене зараз турбує — це Нів.

— Мабуть, думаєш, що я ідіотка, — каже вона, не наважуючись глянути мені в очі.

— Не. Насправді, я вражений — ти зараз половину моїх знайомих-футболістів за пояс заткнула.

Нів майже усміхається. Майже.

— Я не думала, що мене так накриє. Але той шум... запах... це було так...

Вона знову замовкає на півслові й важко ковтає слину. Мені б щось сказати і втішити: типу, пережити трагедія може мати різні прояви, однак у голові крутяться лише фразочки мого психолога. Тому я просто мовчу і слухаю.

— Він би поржав, побачивши мене в такому стані, — Нів обхоплює себе руками. — Лео любив сміятися.

Затримую подих, сподіваючись, що вона не перестане говорити, — їй це зараз потрібніше, ніж мені. Гнів та біль, схоже, переповнюють її, тому хай вихлюпне цей негатив.

— Він і досі скрізь, де не глянь, — хитає головою Нів.

— Тобі, напевне, його не вистачає.

— То ти так думаєш, — вона роздивляється свої пальці. — А насправді я його ненавиджу. Це він захотів дертися на ті довбані скелі. Я б ніколи не наважилася, якби він не взяв мене «на слабо».

Я завжди знав, що їй важко розповідати про той випадок, але помилявся щодо причини. Нів не говорить про Лео, бо в неї не виходить це робити без того, щоб не збурити безліч інших емоцій, які будуть незрозумілі іншим.

— Іноді легше, коли є на кого перекласти провину, так?

— Ага, — погоджується вона, здивовано поглядаючи на мене. — Це і правда допомагало, але тільки деякий час. Я просто не можу нікому розповісти, що в мене на душі, принаймні не психологині, до якої мене змушують ходити. Мені не можна й слова кривого сказати про покійного Святого Лео, спасителя хворих.

Ці слова приголомшують мене.

— Спасителя хворих? — повільно повторюю я, гадаючи, чи Нів дійсно мала на увазі те, про що я подумав.

— А, то ти не знав? — вона видає смішок. — Лео хотів, щоб його органи після смерті передали на донорські потреби. Це в його стилі, братик завжди любив вимахуватися.

Нів обома руками тре обличчя.

— Вибач, не треба було вивалювати на тебе своє лайно.

— Нічого страшного, — запевняю я, гладячи її руку й намагаючись вкласти в голові той факт, що мої припущення виявилися правдивими.

Роблю повільний і глибокий вдих, відчуваючи, як кров біжить по венах, потім переривчасто видаю. Моє серце належало Лео. Імовірність того, що донором був хтось інший, мізерно мала. Але хай би як мені хотілося усе пояснити, не варто приголомшувати Нів. Їй зараз потрібен друг, а не хтось із власними інтересами. Нів не пощастило, бо зараз у неї є лише я.

— Серйозно, не парся.

— А я буду! — зітхає Нів. — Я сюди приїхала, щоб утекти від нього, а не нудити тебе своїми проблемами.

Встаю і беру її руки в свої.

— З тобою ніколи не буває нудно. Скоріше, навпаки.

Нів спантеличено дивиться на мене, трошки задерши голову. На щоках у неї грає рум'янець, і я розумію, що вона не звикла, щоб її слухали або робили компліменти. Подумки відзначаю, що слід робити їх частіше. Виходить, що я сам себе дурих, — почав з того, що хотів більше дізнатися про Лео, а по суті цілковито перевів увагу на Нів майже відразу, після першої зустрічі. Тут мене жахає наступна думка: мені не слід заходити так далеко, не слід бачитися з нею знов. Але проблема в тому, що я уже не хочу її відпускати.

Тягну Нів за руки, щоб допомогти встати, але вона виявляється легшою, ніж я думав, і я не розраховую силу. Вона підлітає з лавки і, зойкнувши, бухається мені на груди. Ось вона стоїть, міцно притиснувшись, і, здається, зараз найправильніше було б обійняти й поцілувати її. Принаймні мені хочеться це зробити. Думаю, Нів теж не проти — її губи напіврозтулені, а погляд такий, що аж дух забирає. Але між тим, щоб подумати і зробити, я витримую надто довгу паузу, й Нів відходить крок назад перш ніж я встигаю припасти до неї.

Ми зніяковіло мовчимо.

— Тобі, мабуть, у туалет страшно хочеться, — порушує тишу Нів.

Ну ось, тепер романтичний момент випарувався начисто. Вичавлюю з себе криву усмішку — а що мені ще робити?

— Трохи є. Може, підемо вип'ємо чогось?

Нічого не розумію. Здавалося, Джонні хотів мене поцілувати біля того сміховинного «Королівського павільйону». І я думала, він ще разок спробує в поїзді по дорозі додому, — вагон був майже пустий. А він сів навпроти й усю дорогу тримав пристойну дистанцію, навіть за руку не взяв. Зараз ми йдемо по Гемпстед Гай Стріт і лише парою слів перекинулись — ну от що я зробила не так? Джонні чогось метушиться, поглядає на годинник, ніби хоче швидше мене спекатися. По ходу, я його налякала, розказавши оту херню про Лео. Тоді це його наче не парило, але, мабуть, обдумав усе і зараз вважає мене

надто замороченою. Надто повернутою на стражданнях. Клас, що тут скажеш.

Доходимо до автобусної зупинки і якийсь час мовчки сидимо, видихаючи хмарки пари в морозне повітря. Сказати б йому, щоб їхав, бо я і сама доберусь, але ж Джонні наполягатиме, щоб мене провести. Хоча й так ясно — йому зараз хотілося б бути в зовсім іншому місці. Люди проходять повз, деякі зупиняються почекаати наступного автобуса, і мені цікаво, як ми виглядаємо в їхніх очах: очевидно, що пара, але чому мовчимо? Джонні дивиться кудись удалечінь, уникаючи мого погляду і знову змушуючи мене губитися в здогадах. Може, Лео тут ні до чого, а Джонні просто сором'язливий? Може, він ще ніколи не цілувався і просто не знає, з чого почати, — я і сама не дуже шарю, якщо подумати. А може, чекає від мене якогось знаку, що я не проти? Глибоко вдихаю і беру його за руку.

Джонні рвучко повертається глянути на мене, і я бачу в його очах здивування, до якого додається щось невловиме.

— Нів... — починає він із застережною ноткою в голосі, та я не даю закінчити.

Натомість нагинаюся і міцно його цілую.

За секунду відчуваю, як його губи м'якшають і рухаються назустріч моїм. Джонні відкриває рот,

і мене пронизує солодка дрож — він теж цього хоче. Вільною рукою торкаюся його шиї, гладжу тонке волосся. Все змінюється в одну мить: Джонні раптом широко розплющує очі і відштовхує мене.

— Я не можу, — хрипить він. — Це... Я... Вибач, я не можу.

Джонні зривається і йде геть, лишаючи мене в заціпенінні й шоці, що пробирає кожну клітинку тіла. Холод змінюється жаром приниження, і на очах виступають сльози. От же дурепа! Він узагалі не хотів мене цілувати, а я нав'язалася і все зіпсувала.

Чую, як з-за спини долинає смішок, за ним — глухий удар. Повертаюсь і бачу насупленого хлопця, який тре плече, і дівчину, що винувато позирає на мене. Спересердя ще глибше кутаюся в пальто і стримуюся, щоб не розридатися. Досить з мене сліз.

Потім плетуся до нічного міні-маркету і тиняюся там між рядами, аж доки не помічаю біля каси знеболювальні. Купую упаковку й по дорозі до зупинки ковтаю дві таблетки — знаю, що не допоможе, але мені все одно.

Сьогодні такий день, що спробувати варто все.

— Прикольна футболка, — відзначає Марко, коли ми в понеділок бредемо з ним по шкільному коридору. — Не знав, що ти прешся по «Нірвані».

Я вагаюся з відповіддю, бо встиг послухати лише кілька пісень. Хоча мушу сказати, що мені сподобалось, і я зрозумів, чому Лео від них фанатів.

— Ага, прикольна група.

— Як вихідні провів?

Несподіване запитання, чесно скажу. Уважно дивлюся на Марко, чи він, бува, не кепкує з мене. Та на його обличчі читається непідробний інтерес.

— Непогано, дякую.

— Матч дивився? «Барса» добре себе показала, але, думаю, «Реал Мадрид» уже може вважати кубок Ла-Ліги своїм.

Я неуважно киваю: лише зараз пригадую, що Марко говорив про це минулого тижня. Іншого разу я б його детально розпитав про всі нещодавні футбольні баталії, але сьогодні не той день. Сьогодні я кожні п'ять хвилин згадую про Нів, і перед очима з'являється її обличчя, коли я вчора відсахнувся від неї. Мені дуже треба обговорити це з Ем, замаскувавши під класичну історію «про одного друга», але вона ще не відповіла на моє останнє повідомлення. Отже, лишається тільки Марко — радник з нього такий собі, але хтозна...

— Слухай, а можна я дещо спитаю?

— Зважаючи що.

Я примовкаю, думаючи, як би не затупити, а потім стишую голос:

— Я тут з однією дівчиною гуляв...

Марко зупиняється і з усмішкою дивиться на мене.

— А ти не розповідав про неї, паскуднику.

Озираюсь, чи ніхто часом не слухає. Здається, всім пофігу.

— Та я ось лише на днях зустрічався з нею. Тут

така фігня... Усе складно, розумієш. Вона... еммм... поцілувала мене, а я... Я її відштовхнув.

— Хочеш сказати, що ти гей? — з обличчя Марко злітає усмішка.

— Ні!

— Значить, вона страшко? — підозріливо мружитья він.

— Ні, — повторюю я, уявляючи перед собою обличчя Нів. — Вона класна. Але я ж кажу, тут усе складно.

— Не бачу нічого складного, — рушає далі Марко. — Схоже, вона хотіла полизатися, а ти з якогось дива її обламав.

— Добре, забудь, — бурмочу я, жалкуючи, що завів розмову.

— Думаю, ти надто сильно паришся, — Марко кидає свій наплічник на парту й опускається на стілець. — Якщо вона симпотна й не проти, то не гальмуй, якщо страшна — заплющ очі та уявляй когось іншого.

Дівчина за сусідньою партою, здається, Ізабель, кидає на нас звинувачувальний погляд. Я її розумію: Марко і правда висловлюється як останнє хамло, і я за компанію з ним попадаю під роздачу. Але, схоже, Марко плювати хотів на зневагу однокласниці, тому відкрито підморгує їй:

— Я б з тобою залюбки, кицю.

Ізабель нажахано морщить носика й відвертається. Марко стенає плечима, і хоч не подає виду, але я бачу в його очах розчарування. Він що, реально сподівався, що вона пристане на його пропозицію? Якщо так, то про дівок Марко знає ще менше, ніж я. Дістаю ручку і починаю калякати на обкладинці блокнота — малюю дівчину з овальним обличчям і нещасними очима. Може, Марко правий щодо Нів, і я просто надто сильно парюсь? Скажімо прямо: в неї нема хлопця, у мене нема дівчини, ми ніяк не пов'язані — просто так вийшло, що серце її померлого брата зараз у моїх грудях. Якщо прибрати з рівняння цю обставину, то нам ніщо не заважає бути разом: вона просто дівчина, якій, вочевидь, подобаюсь я, а я просто хлопець, якому точно подобається вона. Хто сказав, що я повинен їй щось розповідати про серце Лео? Особливо якщо брати до уваги той факт, що формально я взагалі не повинен про нього знати.

У всіх же є секрети, правда?

Пацани після школи йдуть у парк побуцати м'яча. Я плетуся слідом і потім стовбичу біля купи наплічників та курток, спостерігаючи за грою. Так я хоча б чимось займаю вільний час, бо Нів досі не відповіла на мою смску й повідомлення у Фейсбуку з проханням дати шанс усе пояснити. Я не знаю, що їй сказати, коли вона відпо-

вість, як і те, чи відповідь вона взагалі, але я щось придумав би. Чим більше думаю про той вечір, тим більше жалкую, що перервав наш поцілунок, — цілий день потім згадував, яким приємним він був і до чого міг привести. Але найбільше за все мені хочеться забрати той біль в очах Нів, коли я відсахнувся. За останні місяці вона й так настраждалася, і їй зараз найменше треба, щоб хтось такий, як я, своїми секретами досипав солі на рану.

— Джонні! — гукає Джексон, вириваючи мене з задуми й повертаючи в парк. — Подай круглого!

Роззираюся і бачу поодаль м'яча. Підбігаю і тільки-но хочу його взяти, як до мене доходить, що я теж можу пограти. Мені ж і так рекомендували спорт, то чого б не поганяти з хлопцями? Хтозна, може, в мені проявиться дрібка футбольного таланту Лео?

Через двадцять хвилин я готовий визнати, що нічого в мені не проявилось. Решта пацанів грають набагато краще за мене; незважаючи на прокурені легені, більшість із них прудкіші з м'ячем. А те, що вони не добирають у швидкості, компенсують завзяттям. Я вже задовбався рахувати, скільки разів падав, збитий прийомчиками, за які можна було б отримати червону картку, будь у нас арбітр.

— Вибачай, чувачок, — нещиро усміхається Джексон, допомагаючи мені встати. — Я думав, що по м'ячу б'ю.

До кінця гри я вже наче менше лажаю. Ми всі за-сапались, однак доки я хапаю повітря, Марко з хлопцями запалюють цигарки. Демонстративно кашляю і переходжу на навітряний бік. Марко шкіриться і кидає по мені пустою сигаретною пачкою. Вона відскакує від грудей і падає під ноги молодій матері, котра саме проходить мимо з візочком. Вона сердито зиркає на мене, тож я нагинаюся по пачку, бурмочу скоромовкою вибачення і пхаю її до кишені куртки. Джексон дивиться услід і безсоромно присвистує.

— Я вдув би, — вигукує він достатньо голосно.

Жінка не зупиняється і жодним чином не реагує, хоч не могла не почути. Мені взагалі не подобається, як хлопці говорять про прекрасну статку, наче то не люди, а ходяче м'ясо. От якби хтось про їхніх матерів або сестер так говорив, то вони б такому відразу по макітрі настукали. Але такої аналогії, вони, очевидно, не проводять. Складно уявити, щоб Лео теж так поведився, — йому, капітанові футбольної команди, дівчачої уваги точно не бракувало. Не можу допустити, щоб Джонні 2.0 поведився гірше.

— Закрий ротяку, Джексоне, — зневажливо бурчу я, підіймаючи з землі свій наплічник.

Він умить опиняється поряд і нахиляє до мене своє спітніле обличчя.

— А якщо не закрию?

Колишній Джонні зараз мовчки ввімкнув би задню, але я більше не такий. У мене тепер серце Лео й бажання його не осоромити, тому я розпрямляю плечі й дивлюсь Джексону в очі.

— Визнай, чувак, ти ж про дівчат тільки язиком ляпати можеш.

— А за тобою вони табуном бігають? Щось не бачу, щоб ти їх від себе ціпком ганяв. Ти хіба лисого можеш ганяти...

— У Джонні є дівчина, — неголосно зазначає Марко. — Чи, може, хлопець?

Відчуваю, як щоки заливає жар, проте стараюся тримати себе в руках.

— Дівчина, — запевняю я, і цієї миті в руці вібрує телефон. — Це, до речі, вона. Бувайте.

Ідучи геть, навмисно не дивлюсь у телефон, доки не пропаду з виду. Поглянувши на екран, трохи розчаровуюсь: там одне повідомлення від матері, де вона питає, коли буду вдома, і несподівана смс-ка від Ем.

17:01

А коли ти прийдеш мене провідати? Ем

Від Нів досі ні слуху ні духу.

Може, ми з Джексоном не такі вже й різні.

Гелен не зловтішається, коли я розповідаю їй про Джонні. Не корчить гримас і не погрожує розтрити його дурну голову, як мені хотілося зробити минулого вечора. Навіть не шпиняє мене тим, що я поїхала з ним до Брайтона, не сказавши їй ні слова. Хоча моїй мамі Гелен збрехала, що я була з нею. Натомість за обідом вона просто вислуховує історію мого приниження.

— Він просто втік і лишив тебе там? І нічого не пояснив? — питає Гелен, коли я замовкаю.

— Ні, — похмуро відповідаю я, суплячись на семикласника, що проходить повз. — А пізніше написав, що хоче все пояснити. Але що тут пояснювати? У нього є дівчина, тут і так усе ясно.

— І хто вона? — спантеличено питає подруга.

— А ота Емілі, що писала мені і просила дати Джонні ще один шанс, — я намагаюсь не фиркнути. — Я спитала про неї, і він запевнив, що вони лише друзі, але, по ходу, там далеко не дружба.

Гелен тепер ще більше спантеличена.

— Але ж це безглуздя якесь. Якого біса їй писати тобі, якщо вони зустрічаються?

— Не знаю, — жмакаю я пакетик від сендвіча. — Може, вони на той час розбіглися. Єдиною іншою причиною може бути те, що я йому зовсім не сподобалася, але навряд чи це так. Навіщо було морочити голову й підбивати клинці, якщо я йому задарма не здалася?

Бухаюсь на стіл і хапаюся за голову.

— Навіщо тоді було говорити мені стільки серйозних речей, якщо насправді вони для нього ніщо? Ну, або я його конкретно настрьомала, коли мене понесло про Лео.

— Не придумуй! — співчуває Гелен. — Але навіть якщо так, то це значить, що він черствий беземоційний довбень і ти заслуговуєш кращого.

Сумніваюсь, що вона права, — а чи справді я заслуговую кращого? Я похмура, саркастична і часом у мене зриває дах через мого померлого брата.

З якого дива хтось має цікавитися мною?

Сяк-так перебувши вівторок, у середу мене вже просто нудить від самої думки про школу. Прикидаюся, що в мене мігрень, і сплю до обіду. Відповідно, пропускаю сеанс у Терези. Спочатку мама ведеться на мою історію про головний біль, проте коли я не встаю в четвер, вона телефонує Гелен. У п'ятницю вранці чую бурмотіння за дверима спальні, але вдаю, що не помічаю, як вони відчиняються, та ігнорую настирливі вимоги Гелен піднятися з ліжка.

— Ах так, — каже подруга, побачивши, що я навіть не ворущуся. — Тоді я почекаю.

Чую, як вона гортає якусь книжку, потім вошкається на підлозі, підбираючи речі і знову кидаючи їх. Розумна, зараза. Гелен знає, що скоро я не витримаю.

— Якого біса ти робиш? — грубо питаю я, коли вона починає копошитися під ліжком.

Хоча мені ховати нічого... Принаймні не під ліжком. Таблетки я заникала під подушку і ще навіть не відкривала, однак потай поправляю її, щоб переконатися, чи, бува, нічого не видно.

— Я не дам тобі цього робити, — заявляє Гелен, нарешті всівшись і діловито позираючи на мене.

— Що ти мені не даси — спати?

— Я не дам тобі страждати через ситуацію, у якій нема твоєї вини, — голос подруги м'якшає. —

Я знаю, що тобі боляче, але повір, Джонні зараз узагалі не париться.

Я не відповідаю. У словах Гелен є сенс, та мені пофігу, що відчуває Джонні. Мене більше хвилює власний стан, і прямо зараз темінь у голові така важка, що притискає до землі.

— Я вночі не можу заснути. А коли треба вставати до школи, то не можу піднятися.

— Мама твоя реально розпереживалася, — каже Гелен. — Жаліється, що ти майже не їси.

Після цих слів я відсуваю ковдру й показую купу порожніх пачок від чіпсів та обгортки від шоколадок.

— А коли це мама щось про мене знала?

Якийсь час Гелен мовчки роздивляється увесь цей срач, потім рішуче складає руки на грудях.

— Тобі зараз треба одне: згадати, як бути живою. Ходімо завтра увечері на феєрверки біля Парламент-Гілл.

Втикаюся в подушку й заплющую очі: я геть забула про Ніч Гая Фокса.

— Ні.

— А там луна-парк буде, — спокушає подруга.

— Там, мабуть, прикольно, — тягну я. — Але мама мене на атракціони все одно не пустить. Вона їх ще до загибелі Лео «смертельними пастками» називала.

Гелен, усміхаючись, підводиться.

— А пам'ятаєш, що ти мені на днях казала? Що менше вона знає, то їй же краще.

— Але в школу я все одно не піду, — попереджаю я.

— Я зайду о шостій, — стенає плечима подруга. —
Вдягайся тепліше.

Натягую ковдру на голову, щоб приховати мимовільну усмішку.

— Добре, мамуню.

* * *

Якщо хочете поспостерігати за феєрверками, то місця кращого за Парламент-Гілл годі й шукати. Тут стоїш ніби посеред галактичної канонади — скрізь чути вибухи й куди не кинь оком — світляні переливи усіх можливих кольорів. А вкрадена в батьків чвертка горілки робить враження ще яскравішими. Гелен спочатку в шоці, потім починає мене шпетити, але зрештою і сама робить кілька ковтків, коли я обзиваю її нудною. Зараз мене вже хитає, бо я випила добрячу частину порції Гелен і тепер стою на краю лавки в парку, не надто вправно показуючи прийоми карате під здивовані погляди перехожих.

— Злізь! — тягне за рукав подруга. — На нас же люди дивляться.

Хочу прокричати, що плювати хотіла на людей, але протестні настрої в мені вгамовуються і я чи то зістрибую, чи то падаю з лавки і плюхаюсь біля Гелен.

— Гарні феєрверки.

— Еге ж, — киває вона.

Тільки-но я підношу до рота пляшку, щоб зробити пару ковтків, як очі Гелен звужуються і вона тягне мою руку вниз.

— Залиш трохи на потім.

— Зануда ти, — дуюся я.

До того часу як найкращі салюти вже відгріміли, я поганенько тримаюся на ногах, і тому коли ми йдемо на атракціони, Гелен тримає мене під руку. Миготіння лампочок, шум — перед очима все пливе. Навіть у неадекваті я розумію, що швидкісна карусель Waltzers з хвилеподібною підлогою і поворотними кріслами зараз не найкраща ідея, навіть без материних засторог.

— А давай на «Автодром» підемо, на прості машинки, — пропоную я і чую, як трохи заплітається язик. — Там дозволяють бухим машинкою керувати?

Гелен здивовано витріщається, плями світла від атракціонів танцюють на її обличчі щось психоделічне.

— Мабуть, ні.

— Тоді сама покатайся, — хитаю я головою, вдихаючи солоно-солодке повітря. — А хоча, знаєш, забий на машинки. Гайда краще по хот-догу жахнемо.

— Ти вже й так добряче жахнула, давай спершу трохи погуляємо, — Гелен тягне мене до пістрявих прилавків з величезними плюшевими ведмедями й китайськими диснейвськими іграшками.

Вона грає у «Накинь кільце», я потай роблю ковток горілки. Гелен бере ще кілька спроб, і я підбадьорюю її, не забуваючи прикластися до пляшки, поки вона не бачить. Гелен нічогісінько не виграє, і коли ми добираємося до яток з їжею, у голові вже такі «вертольоти», що про хот-дог і думати не хочеться.

— Я не можу вести тебе додому в такому стані, мати капець як казитиметься.

— На, випий трохи. Тоді обидві будемо вигрібати. Гелен сміється і забирає пляшку.

— Непогана спроба, але хоч одна з нас має лишатися тверезою.

Подруга викидає горілку в переповнену урну й веде мене до виходу.

— Ходімо, може, трохи роздуплишся, поки додому дійдемо.

— Еее, — протестую я, однак без особливого запалу.

Не хочеться визнавати, та, здається, мене починає нудити. Пити вже не хочеться зовсім.

На пів дорозі в кишені раптом дзвонить і вібрує телефон. Витягую його і туплю в екран, намагаючись навести різкість.

— Це Джонні.

— Знову? — хмуриться Гелен. — Він що, не отримав твого повідомлення?

— А він і не міг його отримати — я ж нічого йому не писала, — зізнаюся я, дивлячись, як перед очима танцюють слова. — Він хоче поговорити.

Гелен презирливо фиркає і йде далі.

— Спитай його, чи він часом не хоче розказати про свою дівчину.

Мій мозок просякнутий алкоголем, проте я розумію, що, мабуть, так і слід зробити. Він мене сам знайшов. Він сам хотів познайомитися ближче, але звалив, щойно я його підпустила. Мене переповнює гнів — я заслуговую на пояснення, і маю право його вимагати. Але тут у голову приходить інша думка: по телефону можна викрутитися і запросто придумати якісь мудровані вибачення. А от що мені зараз дійсно треба, то це подивитися Джонні в очі й запитати, що він мутить. Чому вважає нормальним морочити людині голову і змушувати її відчувати таке, чого за інших обставин вона б не відчула. Та ще й тоді, коли ця людина й так ледве терпить цей довбаний світ.

Гнів міцніше і виплавляється у тупу лють, що грудкою застряє всередині. Навіщо він узагалі почав усе це — ось що мені зараз найбільше хочеться знати.

Міцно хапаю Гелен, щоб вона зупинилася.

— У мене є божевільна ідея.

— Ні! — застерігає подруга, і на її настороженому обличчі відбивається оранжеве світло ліхтарів. — Давай я просто проведу тебе додому, поки ти не вскочила в якусь халепу.

— А їдьмо в Сент-Олбанс?

У очах Гелен страх упереміш із розумінням.

— Це ти погано придумала, Нів. Ти ж навіть не знаєш, де він живе.

— А я його зі станції наберу, нехай вийде і зустріне нас, — кволо махаю рукою. — А коли прийде, я скажу, що він мудило, і поїдемо додому.

— А він точно біля станції живе? — хмуриться Гелен. — Цей Сент-Олбанас узагалі великий?

Я вагаюсь, бо не знаю відповіді на жодне з цих запитань, однак ідея з поїздкою видається настільки правильною, що мені не хочеться перевантажуватися деталями.

— Менший, ніж Лондон, та ще й недалеко звідси, — запевняю я, та подруга, схоже, не дуже вірить. — Ну, їдьмо. Мені так легше стане, чесно. Хіба ми не для цього сьогодні виходили?

— А давай ти не будеш тиснути на жалість, — Гелен знову тягне мене за руку, щоб іти далі. — Якщо ти і правда хочеш його побачити, то зустрінься з ним тверезою.

— А я не захочу його бачити тверезою, — кліпаю я.

— Значить, питання вирішене. Вранці ти мені ще «спасибі» скажеш.

Проходжу кілька кроків, потім зупиняюся посеред тротуару і вириваю руку.

— Я поїду до нього.

— Нів, не треба, — заперечує Гелен своїм найсуворішим тоном. — Ти нікуди не поїдеш.

— Поїду, — не здаюся я. — Поїду в Сент-Олбанс і розкажу Джонні, що йому слід зробити зі своїм дебільним ведмедиком. Ну, гайда зі мною, Гел, прикольо ж буде!

Гелен якийсь час дивиться на мене, ніби роздумує, як мене втихомирить. Зрештою, переможено зітхає.

— Добре, але запам'ятай — це була твоя ідея.

Я киваю надто сильно — обличчя Гелен розмивається.

— Добре, я запам'ятаю. Тепер уже можемо їхати?

Подруга хитає головою і бере мене під руку.

— Ще ні. Якщо ти вже плануєш завести мене в нестрі Сент-Олбанса, я маю заправитися хот-догом.

К оли дзвонить Нів, я саме слухаю «Нірвану», намагаючись визначити, яка пісня найбільше подобалась Лео, і знічев'я бринькаю кілька вивчених від батька акордів на його старенькій акустичній гітарі. Після цілого тижня повної мовчанки я вже почав було думати, що знову все просрав, аж ось вона дзвонить о десятій вечора. Незважаючи на це, я морожуся якомога довше й лише потім беру слухавку.

— Привіт, — вітаюся, намагаючись здаватися спокійним. — Як ти?

От що я точно не очікую почути, то це нерозбірливе бурмотіння і завивання.

— Що?

Нів знову починає говорити, і цього разу я вже розумію кілька слів. Також чую, що там хтось є на фоні, — дівчачий голос, схожий на Гелен, однак більш чіткий.

— Ти що, напилася? — стримую я роздратований стогін.

Знову незрозуміле бурмотіння. Мені б ото зараз покласти слухавку й передзвонити їй уранці, коли очуняє, але ж вона не відповість. Виходить, це єдиний шанс.

— Нів, я не розберу, що ти кажеш.

Схоже, вона робить над собою зусилля, бо далі я вже чую кожне слово:

— Ти козел, Джонні Вебб.

— Так, я в курсі, — усміхаюся у відповідь на образу.

— Гелен каже, що ти мушиш мені все пояснити, і я думаю, вона права.

Нів так тараторить, що доводиться максимально зосередитися, аби зрозуміти, про що мова.

— Не можна просто так напрошуватися на поцілунок, а потім поводитися як остання скотиняка.

Чую, як хтось стукає, і в двері просовується батько, загальноприйнятим жестом запрошуючи на чай. Я хитаю головою і суплюся, щосили намагаючись уловити слова з телефону.

— А ти де? — питаю, коли тато саме зачиняє двері.
— У Сент-Олбансі, а де ж іще.

В останніх словах вчувається типова для Нів глузлива інтонація. Подумую виглянути у вікно, але ж вони не можуть припертися сюди — вона не знає моєї адреси. Та про всяк випадок відсовую штору.

— Де саме?

Знову приглушені звуки і якісь глухі удари, ніби двоє б'ються за телефон. Ось Нів знову на зв'язку, правда, трохи засапана:

— Біля станції. Нас вигнали з зали очікування, і Гелен хоче їхати додому.

Перед очима відразу постає картинка, як гевали з місцевої громадської варти хапають Нів за перебування в нетверезому стані.

— Лишайтеся там, — кажу я, дістаючи наплічник, — зараз буду.

Дівчата чекають саме там, де я і сподівався їх знайти: на лавці біля порожньої велосипедної стійки. Гелен щось жваво розповідає, а Нів сидить, опустивши голову, і залипає на тротуар — коли її бачу, усередині все наче обривається. Вона гарненька, хоч волосся закриває зараз половину обличчя — красивого, ніжного і просто ідеального. Я постійно прокручую в голові той день у Брайтоні, згадуючи, якою

маленькою Нів здавалася, коли говорила про Лео, як мені хотілося згорнути її в обійми й затулити від болю та страждань. Як же хочеться зараз повернутися в ту саму мить і поцілувати її так, щоб вона забула про сум.

Нів не усміхається, побачивши мене. Вона точно п'яна, але тримається краще, ніж я очікував, враховуючи те, як белькотіла по телефону. З виразу обличчя бачу, що вона сердита, — мабуть, я заслужив. Навіть не знаю, що сказати і як пояснити те, що сталося.

Гелен теж не надто весело, тому вона просто підходить і замість привітання видає:

— У тебе є п'ять хвилин.

— Привіт, Гелен. Радий знову тебе бачити.

— Та що ти кажеш? Правда? — сердито стискає щелепи дівчина.

— Хоч і несподівано, — відповідаю я, дивлячись повз неї на Нів. — Але все одно.

Підійшовши ближче, помічаю сліди від сліз на щоках Нів, і почуття провини стискає горло. Це я винен. Це через мене вона плаче. Наче їй до цього мало горя було, тут ще й я в душу нагидив.

— Вибач, Нів. Мені прикро... — починаю я.

— Так і має бути, — перебиває вона. — Треба було усього-на-всього бути зі мною чесним.

Страх накочується на мене крижаною хвилею. Що вона має на увазі? Про що саме, на її думку, я збрехав?

— Еее... ти про що?

— Треба було розказати мені про вас із Емілі, — Нів зривається на ноги, її очі палають гнівом. — Я б ніколи не пішла з тобою на побачення, якби знала про вас двох.

Не втримуюсь і сміюсь від полегшення — Нів не дізналася моєї таємниці.

— Про нас із Емілі? Та про що ти говориш?

— Ти тільки й умієш, що брехати і зраджувати.

Ну, щодо першого я сперечатись не стану, але кого я встиг зрадити? Що це за дурня?

Бачу напружений вираз обличчя Нів, і все стає на своє місце. Вона вбила собі в голову, що я відсахнувся від неї, бо зустрічаюся з Ем.

— Ти все неправильно зрозуміла, — я обходжу Гелен і впритул стаю до Нів. — Я не збрехав про Емілі. Вона моя подруга і нічого більше. У нас із нею ніколи нічого не було.

Якийсь час Нів мовчки дивиться на мене, певно, намагається зрозуміти, правду я кажу чи ні.

— Отже, ти збрехав, що я тобі подобаюсь.

Тут я згадую, що Гелен чує кожне слово нашої розмови. Власне, не тільки вона: на станції є й інші люди.

Але діватися нікуди, бо завтра Нів може не захотіти мене слухати. Проблема лише в тому, що я все одно не можу виконати її бажання і бути з нею чесним.

— Я і про це не брехав. Я просто... злякався, що все розвивається надто швидко, от і все.

Затримавши дихання, спостерігаю за її реакцією. Кілька секунд Нів дивиться мені в очі, потім обважніло сідає на лавку.

— Козел ти.

— Я знаю, — видихаю з полегкістю, вмоцнюючись поруч. — Вибач мені. Якби ти відповідала на мої повідомлення, нам би зараз не довелося тут сидіти.

— Я їх видалила, — хитає головою Нів. — Значить, ти нікого не зраджував, а просто повівся як звичайний мужик.

Беру Нів за руку.

— У коміксах Marvel є два персонажі — Чорна Вдова й Соколине Око. Іноді вони б'ються в одній команді, іноді ні, однак між ними є хімія і вони створені одне для одного.

Глибоко вдихаю і дивлюсь їй в очі.

— Так само, як і ми. Ти — моя Чорна Вдова, а я — твій Соколине Око.

Нів просто мовчить. На її обличчі вже не відбивається гнів, лише сум — і це навіть гірше. Я ніжно гладжу її по щоці.

— Вибач.

Нів зітхає, але руку не відштовхує.

— А ти завтра згадаєш нашу розмову? Не будеш мене знову ігнорити?

— Мабуть, згадаю. Скоріш за все.

Я не можу лишати все на волю випадку, тому риюся в кишені й дістаю погризену ручку та пожмакану пачку цигарок, якою Марко кидався у парку, — її я хутко засовую назад.

— Дай руку, — кажу я і малюю на долоні лук Соколиного Ока і стрілу. Поряд пишу: Джонні дуже прикро. Дай йому ще один шанс.

— Ти що, малюєш на мені? — мружиться Нів.

— Трохи.

— А якщо зітреться?

Закакую рукав її пальта і на м'якій шкірі передпліччя роблю розлогішу версію вибачень.

— Це має протриматись до ранку, — запевняю я, розкочую рукав і ніжно стискаю руку Нів.

Гелен у цей час стоїть біля входу на станцію і уважно вивчає табло прибуття та відправлення.

— Потяг буде через п'ять хвилин.

Ми ще багато чого маємо сказати одне одному, але зараз не той час і не те місце. До того ж я не певний, чи то зі мною говоритиме Нів, чи її випивка. Тому я просто проводжаю дівчат до платформи лон-

донського напрямку, де чекаю з ними на потяг. Щойно той приходить, Гелен відразу йде у вагон і плюхається на місце. Нів трохи затримується. Вона розводить поли моєї куртки і тягне мене за футболку з черепом — ту, що вибрала мені у Брайтоні. Не встигаю я і слова сказати, як вона заводить руки мені за потилицю і прихиляє до себе. Цього разу я вже нікуди не тікаю.

У неділю вранці мама грюкає усіма дверима, які тільки є в будинку. Готова закластися, що деякими навіть двічі, — щоб уже напевне виразити своє невдоволення. Коли по обіді я нарешті виповзаю з кімнати, мама з неприхованим розчаруванням люто зиркає на мене.

— Напитися, Нів? Як ти могла?

Вона реально говорить дуже голосно, наче сподівається посилити мої страждання від похмілля. Правда, вона не знає, що я вже прийняла кілька таблеток знеболювального, тому мені не так уже й хриново. Батько ж зараз бозна-де, мабуть, пішов на не-

дільну гру — досі вдає, ніби Лео живий. Втім, якби він був тут, то став би на материн бік, якщо узагалі звернув би на нас увагу.

Я багато чого не пам'ятаю з минулої ночі, пригадуються невиразні уривки з атракціонами... А ще в мене кетчуп у волоссі, отже, якийсь фаст-фуд їла. Слава богу, що хоч голова не дуже болить, правда, без чергової маминої «лекції» все ж можна було обійтися. Я навіть знаю, як вона закінчиться — у матері будуть повні очі сліз, і вона хтозна-яким боком усе одно приплете Лео.

— Ма, а давай просто вдамо, що ми вже поговорили? Вибач, що я напилась. Ти це хотіла почути?

Не встигаю закінчити фразу, як розумію, що вибрала неправильний тон. Мама люто зиркає і мало не розбиває чашку кави об стільницю.

— Та ні, я з тобою таки поговорю. Ми з батьком намагаємося ставитись до тебе з розумінням, закриваємо очі на твої вибрики...

Тут мама робить глибокий вдих, і навіть це в неї виходить сердито.

— Ти хоча б на секунду задумувалася, як небезпечно це було? Ти уявляєш, як ми переживали? З тобою все що завгодно могло трапитися!

Намагаючись стриматися, стискаю кулаки так, що аж нігті впиваються у шкіру.

— Я випила зовсім трохи, нічого зі мною не сталося. Це ж не з хмарочоса на мотузці спускатися.

— Це так ти нас караєш? — хитає головою мама, ігноруючи мій «колючий» натяк. — Змушуєш переживати, що ти напилася в дим або й того гірше?

Я щосили стараюся, щоб у мене не зірвало клямку, та, схоже, у мами є натхнення поскандалити.

— Це називається «бути живою», ма. Раджу й тобі якось спробувати.

— Нів, не починай, — губи в матері стискаються ще сильніше.

Але мене вже понесло.

— А я почну. Мені вже майже шістнадцять, а тобі досі невтямки, що я можу вирішувати за себе сама.

— Я все розумію, — відповідає мама, і голос її зрадницьки тремтить. — Не повіриш, але ти не завжди ненавиділа мене. Колись ти нікому, крім мене, не давала зав'язувати тобі шнурки. А всі твої проблеми зникали, коли тебе приголубиш. Але ж зараз...

На маминому обличчі з'являється благальний вираз, коли вона затинається, змушуючи мене згадати, як усе було раніше. Але я не хочу розкисати, не хочу, щоб вона думала, ніби зачепила мене за живе, тому лишаюся незворушною.

— Я вже доволі доросла, щоб подбати про себе. Вираз маминого обличчя стає кам'яним.

— Лео так само думав, — відрубую вона. — Я просто намагаюся тебе захистити.

— Захистити? Скоріше, задушити, — огризаюся я.

Після цих слів у повітрі зависає тиша. Мама не плаче, але плечі її тремтять. Вона вже не кричить — просто дивиться на мене ще одну нестерпну секунду так, ніби бачить незнайомку, а потім розвертається і йде з кухні.

— Мам, — гукаю я, пожалкувавши про сказане, однак вона не зупиняється.

Сповзаю на підлогу навпроти раковини. Зараз, коли гнів уже випарувався, я почуваюся побитою і змученою. Я знаю, що матері зараз тяжко, вона намагається виборсатися з цього безпросвітнього кошмару — як і всі ми. Але про задушення я правду сказала — іноді мені реально бракує повітря, коли вона починає наді мною труситися. Та це все одно не дає мені права поводитися, як останнє стерво.

На дверях холодильника помічаю фотку Лео, приклеєну до жовтого листка з графіком його матчів. Він шкіриться, як завжди, коли ми з матір'ю сварилися. Впиваюся в тонку тканину піжами, чухраючи нігтями полущену шкіру на ліктях, і сльози самі навертаються на очі.

— Щоб ти пропав, Лео... — шепочу я, як завжди, коли він мене доймав. — Просто згинь.

І в голові крутиться думка: це не Лео пропав, це ми всі пропащі.

Минає не менше години, поки я приходжу до тями і збираюся в душ. Знявши піжаму, помічаю розмазаний малюнок — лук і стріла. Я ще зранку побачила якісь темні цятки на руці, але думала, то бруд і змила їх. Зараз же уважно розглядаю шкіру, намагаючись розібрати ледве помітні слова біля малюнка, і в голові зринають картинки, де є потяги, станція та Джонні. Влетівши в кімнату, хапаю телефон і строчу до Гелен, але мені навіть не треба чекати на її відповідь: я і так знаю, що ми були в Сент-Олбансі, і я видзвонила Джонні, щоб він нас зустрів. Аж ось іще один спогад: я знову його поцілувала. Але цього разу вийшло краще.

Пищить телефон.

6 листопада 13:16

О, «правопорушниця в нетверезому стані»! Привіт.

Можу впевнено заявити, що ви з Д. вже розмовляєте...

Гелен

Залажу в душ і змиваю ледь чутний запах алкоголю, що затримався з учорашнього дня. Якщо ми з Джонні цілувалися, значить, спершу поговорили про Емілі. Насупившись, пригадую розмиту картинку, де він

із серйозним обличчям сидить біля мене. Якби ще я пам'ятала, що він говорив...

Вийшовши з душу, бачу повідомлення від Джонні.

13:41

Як там твоя голова?

Навіть не знаю, що відповісти. Ясна річ, він вважає, що ми помирилися, але я досі й гадки не маю, що в нього на думці. Мабуть, треба відповісти чесно й зізнатися, що я мало що пам'ятаю з минулого вечора.

13:52

Ще на місці.

Дякую, що прийшов поговорити.

13:54

Норм, не парся. То в нас тепер усе ОК?

Вагаючись, гризу ніготь. Не показати виду чи сказати правду?

13:59

Я мало що пам'ятаю, якщо чесно.

І правда ОК?

Цього разу інтервал між повідомленнями стає більшим, тому я вже перевіряю, чи повідомлення узагалі було відправлене. А тоді починаю переживати, чи не відлякала Джонні своїми п'яними вибриками. Аж ось телефон дзеленчить, і на екрані висвітлюється його ім'я.

— Привіт.

— Я подумав, краще набрати, щоб потім не було непорозумінь. Емілі — моя подруга, і не більше. Мені подобаєшся ти, і я думав, що доволі однозначно це пояснив, коли ви з Гелен сідали на потяг. Принаймні три пацанчики, які нам аплодували, зацініли. Я казав тобі, що ти моя Чорна Вдова, а я — твій Соколине Око. А ще я хочу побачитись, коли будеш вільна. Як тобі ідея?

Захват переповнює кожну клітинку мого тіла. Тепер я згадую, що ми не відлипали одне від одного, аж доки черговий по станції не дунув у свисток і двері потяга запищали. Губи навіть трохи підпухли, та я згадую, що не могла й не хотіла відриватися. Але Чорна Вдова і Соколине Око, реально? Так ось до чого цей малюнок на руці був. От же повернуло його на коміксах.

— Я не проти, — відповідаю, усміхаючись.

— То коли здибаємось?

— А давай зараз? — напівжартома пропоную я. — Думаю, в мене вийде вибратися з дому.

У слухавці пауза.

— Я б залюбки, але зараз трохи зайнятий. Давай завтра?

«Цікаво, чи він часом не з Ем буде чимось зайнятий», думаю я, однак вирішую промовчати. Натомість іду вниз звіритися з календарем, що висить на іншому боці кухонних дверей. Там розграфлено три стовпчики для мене, мами й тата — Лео в календарі вже нема.

— Завтра в обід батьків не буде. Може, приїдеш до мене після школи, і ми вже на місці вирішимо, куди піти?

Знову пауза, цього разу ще довша.

— Добре, — протягує Джонні, і мені стає цікаво, про що він у цей момент думає. — А де ти живеш?

Даю йому свою адресу і кладу слухавку. Серце калатає в передчутті, ніби теж радіє зі мною. Може, оця його фігня з коміксами дійсно щось означає, і ми-таки створені одне для одного?

Зайшовши до Ем у неділю, дивуюся, що її досі тримають в ізольованому блоці, а не в загальній палаті. Перш ніж дозволити мені увійти, медбрат вручає маску й сині латексні рукавички — уже поганий знак.

— Вона зараз на імунодепресивних препаратах, — відповідає він, коли я питаю про стан Ем. — Ми просто перестраховуємось.

Коли я бачу Ем, усередині все аж стискається: виглядає вона зовсім погано. У неї задишка, тому в кінці кожного вдиху вона хапає повітря так, наче його не вистачає. Я ще ніколи не бачив над нею стільки

крапельниць. То це тому вона мене покликала — бо їй погіршало?

— Ем, — тихо гукаю, сідаючи поряд. — Що з тобою?

— Та довбана легенева інфекція, — вона робить ще один вдих. — Усе ніяк не проходить. А зараз особливо доймає, бо мені сказали, що додому відпустять, як тільки зможу нормально дихати.

Наші погляди зустрічаються, і я намагаюся визначити, чи Ем бреше й насправді все набагато серйозніше. Але дзуськи: очей вона не відводить.

— Ти б сказала, якби мені слід було щось знати, так?

— Звичайно. Між нами немає таємниць, хіба ні?

Тепер уже я щосили намагаюся не відвести очей — боюся, вона відразу прошарить і зрозуміє, що я уже мільйон разів порушив нашу домовленість говорити одне одному лише правду. Однак вираз обличчя Ем не міняється. Натомість вона підіймає свою кістляву руку і торкається голови, де вже встиг відрости «їжачок» тонкого темного волосся.

— Як тобі?

— Гарно, — відповідаю я, додаючи ще одну брехню.

— І з харчуванням у мене теж усе ОК, — іронічно всміхається Ем.

Її зап'ястя такі худющі, що кістки просвічують крізь шкіру. Вона бухикає, і цей мокрий деренчливий

кашель навіть слухати боляче. Коли приступ проходить, Ем витискає з себе винувату усмішку.

— Ну, зі мною все ясно. Тепер розкажи, як ти? Як там зовні?

Через задишку Ем не може багато говорити, і кашель має спонукати мене розв'язати язика. Тому я розповідаю їй про Марко й решту хлопців, про те, як зацікавився футболом і тепер можу навіть пояснити, що таке офсайд. Ще розповідаю про батькову гітару й уроки гри, на які скоро піду. Спершу Ем просто киває, але під кінець трохи хмуриється.

— А я не знала, що ти хотів навчитися грати на гітарі. Ти ніколи не казав.

— Я багато чим не цікавився, доки хворів.

Ем досі дивиться на мене, як на незнайомця, і мені вже не хочеться уточнювати, що добряча частина моїх нових хобі раніше були улюбленими заняттями Лео.

— Ну, сама знаєш, як воно буває.

— А як малювання? Не закинув ще?

Останнім часом мені хочеться малювати лише Нів, та я краще про це промовчу. Крім того, я ж і досі не побачив малюнка, що дарував Ем, значить, моє мазюкання їй не таке вже й цікаве.

— Та забив трохи, якимось не до того.

Ем підозріливо зиркає і відкидається на подушку.

Висне незручна пауза.

Ніяковий момент триває нестерпно довго.

— А я в кіно був, — мимохить випаляю я. — Зжер купу всілякого фаст-фуду, до якого мені й підходити близько не можна.

— Он як. А з ким ходив? — питає Ем, і я помічаю в її очах дивний блиск.

Вагаюся перш ніж відповісти — розказувати про Нів чи ні? Щось у мені підказує, що Ем не можна зараз про це знати, враховуючи, як довго я тримав усе в таємниці. Та з іншого боку я таки хочу з нею поділитися.

— З Нів. Ми... Ми, бува, переписуємося з нею...

Замовкаю, побачивши хрінову реакцію Ем. Вона не сердиться, а просто мовби затискається від болю, і від цього я почуваюся ще гірше — краще б вона кричала на мене. А ще я не второпаю, чи проблема в тому, що я пішов у кіно без неї, чи в тому, що пішов із Нів?

— Не можу дочекатися, коли ми разом сходимо, — додаю скоромовкою. — Начос будуть за мій рахунок, я пригощатиму.

Ем мовчить, і я лякаюся, побачивши в неї сльози. Гарячково шукаю, чим би її відволікти, і нарешті згадую про подарунок: шпильку у формі метелика, яку купив їй у Ковент-Гардені по дорозі сюди.

— Поглянь, — лізу в куртку, — тобі приніс.

Виймаю подарунок, але він чіпляється за щось у кишені. Перш ніж я встигаю зрозуміти, пуста сигаретна пачка, якою в мене кілька днів тому кинув Марко, випадає на біле простирадло Ем.

Вона піднімає її і якийсь час просто роздивляється.

— Це що, жарт?

Я пробую засміятись. Смішок виходить сухий і недолугий.

— Ну ти що, це ж не моє.

Ем підіймає на мене очі — сльози вже висохли, замість них там палає лють.

— Ти приколюєшся, Джонні?

Піднімаю руку, щоб забрати пачку, проте Ем не розтискає пальці.

— Кажу тобі, це не моє. Марко кинув її в парку, а я підібрав.

— Ага, урн у парку, виходить, немає?

— Та є вони, є. Просто забув викинути, от і все.

Я хмурюся, бо не розумію, нащо робити з цього страшну проблему. Ну серйозно, я ще ніколи не бачив Ем такою сердитою. І тут до мене доходить — вона думає, що я почав курити. Вона лежить у лікарні й бореться з клятою інфекцією за кожен вдих, а я, на її думку, ризикую новим серцем, наповнюючи легені отрутою.

— Ем, клянуся, я не почав курити. Ти б відразу почула від мене запах диму, хіба ні?

Вона важко вдихає і не зводить з мене очей.

— Повірити не можу, що ти такий довбень. Тут лежать діти, які все віддали б за те, що дісталось тобі — шанс на життя.

Вона знову заходиться кашлем, від якого її худеньке тіло здригається так, ніби зараз розлетиться на шматки, і я не знаю, як цьому зарадити. По одній, а потім і по другій щоці Ем починають текти сльози.

— І що ти робиш із цим шансом? Ти його просираєш — намагаєшся вразити купку дебілів, з якими ледве знайомий.

— Ем, заспокойся.

Сльози вже котяться градом, і вона витирає їх кістлявими пальчиками.

— Ти вже не той хлопець, якого я знала. Той Джонні ніколи б не став таким ідіотом і... егоїстом. Хтось помер, щоб ти отримав серце, чи ти забув?

— Нічого я не забув, — відповідаю я, і у вухах дзвенить від несправедливості. Краще б я ніколи не піднімав ту кляту пачку, хай би та жінка переїхала її візочком. — Я тобі ще раз кажу — це не моє.

Ем робить глибокий, хапливий вдих.

— А тепер ти ще й волочишся за тією Нів! Вона в курсі, що тебе насправді її померлий брат цікавить?

Вона знає, що ти її використовуєш?

Очі Ем горять від гніву, а я все намагаюся зрозуміти, чого вона казиться. З сигаретами все ясно, але чого заводитися через Нів?

— Ти про що? Ми ж просто раз у кіно сходили.

І знову сльози.

— Брехло! Я ж не ідіотка, Джонні, я по очах твоїх бачу, що між вами щось більше.

А тепер я за Ем реально переживаю: монітори біля її ліжка починають тривожно пищати, на лобі виступає піт. І хоч я уявлення не маю, чого вона бере все так близько до серця, розумію, що її треба якось заспокоїти.

— Ем, я тобі клянуся, це не те, що ти думаєш...

— Пішов геть! — кричить вона так голосно, що збиває з пантелику медбрата, який прибіг перевірити монітори.

З останніх сил Ем кидає по мені сигаретною пачкою, і та падає на підлогу.

— Вали звідси... разом зі своїми брехнями, самолюбством і смердючими цигарками. Йди геть і більше ніколи не повертайся.

Вона знову заходиться кашлем, і медбрат мовчки спішить до ліжка. Йому не треба нічого казати, я вже й так почуваюся лайном. Щоки горять від сорому, коли я нагинаюся підібрати сигаретну пачку, після

чого йду на вихід. Обернувшись, бачу, як медбрат перевіряє апарати й поправляє крапельниці. Ем лежить, відвернувшись в інший бік, і ледве дихає. Дуже не хочеться йти і лишати її отак, та я зрештою вирішую, що їй поки буде краще без мене.

6 листопада 22:47

Нів, ти ще не вляглася?

22:48

Нє, а що?

22:50

Та щось заснути не можу. Де з ким погиркався і зараз прокручую в голові розмову і все, що треба було сказати.

22:51

О, знайомо до болю. У мене таке постійно було після сварок із Лео. Та й зараз буває. Правда, я вже частіше виграю в цьому уявному батлі. А з ким ти погиркався?

22:56

А ти не біситимешся, якщо скажу, що з Ем?

23:08

Нів?

23:09

Я тут. Ні, не біситимусь. Вона — твоя подруга, тобі можна з нею говорити. А чому посварились?

23:12

Та через дурню. Вона думає, що я курити почав.

23:13

А ТИ ПОЧАВ? 0_0

23:13

Нів, ну хоч ти не починай! У мене просто в кишені була пуста пачка, і Ем вирішила, що вона МОЯ.

23:15

Ясно, чому вона так подумала. Це все, чи ви ще за щось зчепилися?

23:17

Та майже все... але через тебе теж трохи було.

23:17

А я там яким боком?

23:18

Вона вважає, що мені не варто з тобою зустрічатися.

23:20

Он як. А чого? Ревнує?

23:21

Ні! Нічого такого, просто все трохи складно. У неї, якщо чесно, деякі труднощі.

23:22

Труднощі.

23:22

Ясно.

23:25

До того ж серйозні. Але думаю, вона вгамониться, коли я наступного разу її зустріну. Ти ж знаєш, як у дівчат це буває ;)

23:28

...ну, типу того...

23:30

Я, мабуть, спробую заснути. Щоб декого побачити завтра ;)

23:31

OK. Добраніч.

23:33

Дякую, що потріщала зі мною, Чорна Вдова.
Добраніч.

Побажавши Нів добраніч, я ще цілу вічність не можу склепити очей, бо тільки збільшив свій тягар вини. Хоч по суті я і не збрехав, однак усю правду теж не сказав — Ем таки ревнує, але не зовсім так, як думає Нів. Вона ревнує, бо я пішов у кіно не з нею і здійснюю бажання з нашого списку з кимось іншим. Замість Нів зі мною хто завгодно міг бути, Ем усе одно казилася б. Та й реакція на сигаретну пачку була цілком нормальною — на її місці я б теж істерику влаштував.

У голові постійно крутиться той момент з пачкою на ліжку, і розгніване обличчя Ем, і мокрий хриплий кашель, що звучав мені навздогін. От чого я не викинув ту довбану пачку? Чому не подумав про те, як Ем почуватиметься, побачивши її? Найсмішніше те, що

я так і не віддав їй ту шпильку-«метелика», вона досі в кишені лежить. За кілька днів знов провідаю Ем, поясню, що це було непорозуміння і я таки не безнадійний ідіот, — колись ми ще будемо зі сміхом про цей випадок згадувати. Мабуть.

А ще я заклав маленьку годинникову бомбу провини, змовчавши про серце Лео, і знешкодити її можна, лише розповівши Нів правду. З отакими думками я ще довго не можу заснути і зрештою беру альбом та малюю, доки не починаю клювати носом. Вже перед тим як вирубитися, встигаю настрочити повідомлення для Ем.

7 листопада 01:36

Вибач, що засмутив тебе. Вибач, що я зараз тут, а ти — там. Вибач, що зробив тобі боляче, Ем. Я не хочу, щоб ти мене ненавиділа.

Перечитую написане кілька разів, вагаючись, чи правильні підібрав слова, і зрештою натискаю «Відправити». Навіть якщо там щось не так, я принаймні зробив перший крок.

* * *

Ідучи до Нів, почуваюся фігово. Голова гуде від недосипу, а зранку я взагалі ледве не провтикав ліки

прийняти — мати доганяла мене на вулиці, щоб передати таблетки. Навпроти мого повідомлення до Ем вперто світиться лише одна позначка, вказуючи, що воно не прочитане. Я реально парюся з цього приводу, хоча більше переживаю за те, що вона у Фейсбуку мене розфрендила. По ходу, добряче на мене розсердилася. Хай там як, а я не можу дочекатися зустрічі з Нів, біля якої просто вдаватиму, що не чую тихого цокання невидимої бомби.

Прибувши за адресою, ще десь хвилину стою і роззираюся. Отже, це тут Лео жив, тут він ріс. Будинок гарний, навіть більший, ніж я собі уявляв, ще й у козирному районі. Не знаю, що там за робота у містера Броуді, однак платять йому щедро. Пробую уявити, як Лео у футбольній формі виходив з цих червоних дверей і махав батькам, поспішаючи на матч, або вибігав з гітарою на репетицію своєї групи. Яюсь дивно знати, що всього чотири місяці тому він був тут, і ще дивніше відчувати, що його серце повернулося сюди, але вже в моїх грудях.

Нів відчиняє ще до того, як стихає звук дверного дзвінка. Вона, як завжди, неусміхнена й одягнена у звичні завужені чорні джинси та футболку.

— Привіт.

— Привіт, — вітаюсь я і задумуюся, чи не буде занадто, якщо я її цьомну.

Нів у цей момент швидко відходить назад, і я втрачаю свій шанс.

— Як ти? Що чути від Емілі? — питає вона, беручи моє пальто.

— Я написав їй уранці, але повідомлення досі не прочитане, — хитаю головою я. — Ем пересердиться. Рано чи пізно.

Блиск співчуття в очах Нів дає зрозуміти, що впевненості в моїх словах ще менше, ніж мені самому здається.

— Може, вона тебе заблокувала.

Згадую за оту одну позначку — відправлено, але не отримано.

— Не, вона б так ніколи не вчинила.

— Пити щось будеш? У нас є кола й апельсиновий сік.

Кладу наплічник на підлогу й роззираюся. Навкруги майже все нагадує про Лео: на каміні стоять його нагороди — великі й трохи менші, й усі з його іменем. А з іменем Нів нема жодної. Якби я не знав, що в Лео є сестра, то дивлячись на цю полицку, нізащо б про це не здогадався. Вона є на кількох фотках, виставлених у буфеті: мені найбільше подобаються ті, де вони з Лео першачки. У нього там прикольна щербата либа, що потім стане красивою усмішкою, яку я бачив у Фейсбуку. А в Нів там дві золоті косички в різні

боки, і хоч вона гарніша за брата, однак уже більш боязка. Незвично бачити її з усмішкою, але впертий вигин підборіддя читається добре. Я переводжу погляд від фотографії до фотографії, ніби копіюючи в мозку зображення, і навіть не помічаю, де ділася Нів.

— То що ти будеш? — вигулькує вона з кухні.

— А, воду, — хапливо відповідаю я, стаючи назад у центр кімнати. Нів знову зникає і за мить повертається зі склянкою в руках. — Тобі треба більше всміхатися.

Кажу це і ледь не згораю від сорому. Я реально зараз порадив більше усміхатися дівчині, в якій помер брат? Боже, не вистачало ще додати: «Не картайся, ти ж не знала, що так станеться».

Нів з кам'яним обличчям подає мені воду.

— Я вже казала, що ти говориш точно як моя мама?

— Раз чи два, — зізнаюся я. — Але я серйозно щодо усмішки — вона в тебе гарна.

Западає тиша, і Нів наче вагається, чи варто мені щось розповідати.

— Ще десь рік тому, — починає вона, хитнувши головою, — я носила брекети. Цільнометалеві такі, я в них на робота скидалася.

Тільки-но я відкриваю рота, як Нів осаджує мене:

— Навіть не думай порівняти мене з якимось ідіотським персонажем із коміксів. Не треба.

Я замовкаю; мені приємно і водночас ніяково, що вона так добре мене знає.

— Лео вічно діставав мене через них, — веде Нів далі, дивлячись на одну з фоток. — Казав, що вони згодом сплавляться в одне ціле й тоді мені або вирвуть усі зуби, або я здохну з голоду. Не знаю, хто з нас був більшим ідіотом — він, бо знущався з мене, чи я, бо вірила йому.

Мені тепер і самому усміхатися перехотілося. Це воно лише на перший погляд звучить смішно, а якщо задуматися, то виходить, що Лео не був таким ідеальним, як я собі уявляв. На фоні цього моє прагнення бути більше на нього схожим якесь недолуге. Щоб змінити тему, махаю на нагороди:

— Вони всі його?

— Ага, — кривиться Нів. — Нагорі ще більше, у нього в кімнаті їх море. Мені часом здається, що йому призи вручали просто за те, що він приходив на стадіон.

Сьорбаючи воду, шукаю хоча б щось з іменем Нів — і нічого не знаходжу. Починаю розуміти, чому вона така конфліктна, і трохи бачу Лео її очима: вічний приклад для наслідування, який навіть зараз не переплюнеш. Причина її неврівноваженості теж тепер очевидна, адже не можна заздрити мертвим. Тут я розумію, що мені ніколи не вдасться підібрати вдалий момент, щоб розповісти їй про Лео.

— Я навіть уявити себе не можу на твоєму місці, — кажу я, хоча насправді трохи можу.

У лікарні часто доводиться стикатися з горем, коли сім'ї мусять знайти в собі сили пережити непоправну втрату. Багато хто цих сил не знаходить.

— На моєму місці фігово, — стенає плечима Нів. — Життя ніби розвалюється на шматки, усі навколо торочать одне й те ж, давлять власними переживаннями. Але найгірше те, що всі вдають, наче знають, що я відчуваю, хоч насправді й гадки не мають.

Нів на перший погляд тримається нормально, але вираз у неї напружений і сердитий — помітно, що вона щосили намагається контролювати емоції. Я не спеціаліст, але мені довелось потріщати з кількома психологами, тому я майже впевнений, що Нів так повністю й не оговталася після смерті брата, хоч і вдає протилежне. Сказати їй про це я не можу, тому просто віджартовуюсь.

— А якщо сказати, щоб засунули свою думку собі в дупу, то ще й ображаються, ге?

— Типу того, — криво всміхається Нів.

Я фиркаю, згадавши, скільки разів мені самому хотілося накричати на медсестер і лікарів, щоб не лізли й дали мені спокій. Нів, певно, помічає, як змінився вираз мого обличчя — ця тінь розуміння змушує її підійти й узяти мене за руку.

— Ходімо, покажу тобі будинок.

У кухні Лео ще більше. На холодильнику висить фотка; підійшовши ближче, помічаю ще й графік матчів, прикріплений магнітиком з логотипом «Челсі». Підіймаємось на другий поверх, де Нів штовхає зачинені двері.

— Це кімната Лео, — каже вона, і перед очима постає дивне поєднання постерів гранжових рокгуртів і синіх прапорів «Челсі». — Він був не надто охайним. Мати позабирала його брудні труси і щотижня прибирає тут із пилососом. Віриш, вона йому досі постіль міняє, ніби він ось-ось повернеться.

Голос у Нів рівний і без емоцій, але мене не обдуриш.

— Це нормально, що ти сумуєш за ним, — обережно кажу я.

Вона відводить очі, і пасмо волосся закриває її обличчя.

— Я не сумую.

Знаю, що Нів лукавить. Це відчувається у всьому, що вона робить, — як поранена кішка вдає, що їй не боляче, і шипить на усіх, хто посміє наблизитись. Я переймаю її біль, бо хочу допомогти, а не знаю як: Лео звів нас, і водночас став між нами. Ну, принаймні його серце.

Нів іде до крайніх дверей. Коли вона озирається на мене, помічаю у її очах інший вираз — я розпізнаю

його і відчуваю, як усі думки про Лео вивітрюються з голови.

— А це моя кімната. Зайдеш?

Це запрошення і страшенно вабить, і лякає. Мені ще ніколи не доводилося бувати в дівчачій спальні. Нів просто хоче мені її показати чи натякає на щось інше? А якщо і справді натякає? Та нє, не може бути, для такого ще зарано.

Вона дивиться на мене, чекаючи відповіді.

— А можна мені спочатку в туалет? — випаляю я, радше щоб виграти трохи часу й обмізкувати подальші дії.

Якщо Нів і здогадується, яке торнадо в мені збурила, то по ній цього не скажеш. Вона просто показує пальцем у кінець коридору, за кімнатою Лео.

— Отам. Не помились дверима.

З цими словами вона йде до себе, лишаючи мене самого. Доки відливаю, руки трусяться так, що доводиться витирати унітаз. А закінчивши, стою біля умивальника так довго, як тільки можу. Відчувши тремтливими пальцями м'який рушник, змушую себе подихати: глибоко так, вдих-вииниидих. Дійшовши до дверей, чую сигнал телефона — прийшло нагадування прийняти ліки. Змахую його з екрана, рефлекторно знімаю наплічник і розстібаю блискавку. Вагаюсь, бо якщо зараз довго тупитиму, котрий

«коктейль» препаратів приймати, Нів подумає, що я від неї морожуся, і я знову провтикаю даний мені шанс. Довбані ліки, я їх уже ненавиджу. Через них я набираю вагу і маю жити за їхніми правилами.

Коли виходжу з туалету, помічаю, що двері в кімнату Нів прочинені. Проходячи мимо спальні Лео, зупиняюсь у проїмі: так ось який він був, хлопець, чие серце зараз калатає в моїх грудях швидше, ніж повинно було б. На постері з ґранж-групою передбачувано виявляється «Нірвана». На полиці над ліжком ще більше нагород, ніж на першому поверсі; на покривалі красується емблема «Челсі». Поряд зіперта акустична гітара — здається, що Лео тільки-но на ній вправлявся і просто вийшов з кімнати. Я роблю до неї кілька кроків, борючись із бажанням взяти пару недавно вивчених акордів, але стримуюся, щоб не почула Нів. Натомість беру один із призив Лео — «Золота бутса» Гемпстед Гіт, Лео Броуді. Серце гупає трішки гучніше, ніби впізнає, що я тримаю фрагмент його минулого, частинку Лео.

Уважно розглядаю цю «бутсу» і пробую на вагу, чи то справді золото, чи лише позолота. Для мене вона мов талісман, який допоможе стати сильним, упевненим і сміливим, як Лео. Стати героєм. Стати переможцем, може, навіть лідером; не ідеальним, але в мільйон разів кращим за теперішнього мене.

Розумом я усвідомлюю, що ніколи цього не буде, але чого б не помріяти? Я хочу, щоб люди дивилися на мене так, як дивилися на Лео. З захватом, а не зі співчуттям. Хочу, щоб життя було простим, як у нього. Хочу перейняти хоча б трохи його зірковості, щоб і собі посяяти.

Шум із сусідньої кімнати нагадує про те, що мені не можна тут бути. Нів зараз сполошиться, в будь-який момент може піти шукати, де я дівся. А якщо знайде мене в кімнаті Лео, то захоче дізнатися, що я тут забув, і тоді доведеться викласти всю правду — розповісти свою історію від самого початку.

«А може, то й на краще, — шепоче внутрішній голос. — Все одно рано чи пізно доведеться розказати, то чому б не зараз?»

Дивно, але щось у цьому є. Нів мені справді подобається, то чому я повинен мати від неї таємниці, тим більше такі серйозні, як ця?

Але біда в тому, що моє зізнання усе змінить, я точно знаю. Мабуть, Ем права і я таки егоїст, але в нас із Нів усе тільки почало налагоджуватися, тому зараз не найкращий час розкривати карти. Я обов'язково їй розповім, проте не сьогодні — не тоді, коли вона чекає мене в сусідній кімнаті.

Поставивши «бутсу» назад, іду до Нів.

Джонні заходить і відразу червоніє — таке враження, що його лихоманить. Знайоме відчуття, маю сказати. Сама я сиджу на ліжку; кров у венах аж закипає від адреналіну. Мама згодом питатиме, чого це я раптом чистоту в себе навела, але дзуськи я скажу правду. Ледь усміхаюся, уявивши її реакцію: вона б здуріла, якби знала, що тут був хлопець.

— Оце моя спальня, — озиваюся і ледь стримуюсь, аби не поморщитися від власної ж тупості.

Джонні й так знає, що це моя кімната, бо я йому вже казала і, крім того, він бачив попереджувальний знак на дверях. Однак, схоже, мій ідіотський коментар його не парить. Коли він роззирається, помічаю якийсь

дивний вираз на його обличчі: мабуть, завважив, що це чи не єдине місце в домі без речей, які б нагадували про Лео. Їх насправді можна знайти, але якщо знати, де шукати: це і джемпер, засунутий під подушку, і підібраний на пляжі камінець з діркою, що я його іноді ношу як кулон, і образлива листівка на день народження, яку він подарував мені торік. Таблетки з-під подушки я переховала — вони тепер у шафі. Помічаю, що Джонні зараз не думає про Лео, він не відводить від мене очей, пітніє і сильно нервується.

— Нів...

Він замовкає, коли я підводжусь, — у мене самої ноги від хвилювання підкошуються. Цього разу я не планувала робити перший крок: якщо він мене хоче, то нехай доведе. Але Джонні виглядає так невпевнено, що я починаю сумніватися, чи вистачить йому духу. Зрештою підходжу ближче і беру його за руку.

— Я починаю думати, що ми не Чорна Вдова й Соколине Око.

Джонні зазирає мені в очі, і я бачу сум'яття — він мовби хоче й не хоче мене одночасно. Аж ось він бурмоче щось, але я не розбираю слів, бо його наплічник падає на підлогу. За мить Джонні хапає мене й цілує так міцно, що мені аж дух забиває.

Не пам'ятаю, як ми опиняємося на ліжку, але пам'ятаю, що при цьому наші губи не роз'єдналися. Мені

страшенно подобається цілувати Джонні знов; нехай несподівано, хапливо, але це те, що треба. Ось він запускає одну руку в моє волосся, другу кладе на талію...

— Нів, — шепоче він біля щоки, — Боже, Нів.

Лежу непорушно, слухаючи, як кожну клітинку переповнюють нові відчуття. Я стаю вільною, так наче це і не я зовсім — Нів Броуді не водить до себе хлопців. І вони точно не шепочуть її ім'я, розпалившись до краю. За якусь мить перестаю відчувати губи Джонні на своїх. Застогнавши, ніби від болю, він відривається від мене.

— Щось не так? — питаю я, стривожившись, що знову десь напартачила.

Джонні відкидається на мою подушку: очі в нього заплющені, груди важко здіймаються.

— Усе нормально, — запевняє він, наморщивши лоба й ніяково засміявшись. — Мені просто треба було зупинитись, розумієш?

— Ой, вибач, — червонію я.

— Тобі нема чого вибачатись, — глибоко вдихає він і сідає. — Це було чудово. Але я... Ну, не хочу поспішати.

Він такий серйозний, що мені хочеться кинутися на нього й зацілувати. Однак я стримуюсь.

— Ясно, чуйний ти наш. А ти не такий, як решта хлопців твого віку, так?

Джонні спочатку напружується, але його погляд м'якшає, коли він бачить, що я просто кепкую.

— Та, по ходу, ні. Я не шарю в цьому взагалі. Ти... у мене це вперше.

Зараз він такий милий, що я дивуюся, чи людина взагалі може подобатися аж так.

— У мене теж, — засоромлено видаю я. — Ти хіба не зрозумів?

— Ні.

Джонні нахилиється і знову цілує мене, але цього разу це радше ніжний цьом.

— Непогано, як для першого разу.

— Ага.

Витягую руку і гладжу його обличчя, проводжу пальцями по губах, підборіддю, спускаюся до горла, ковзаю по кадику й пірнаю під футболку. Почуваюся вільною і нестримною, гладячи його ніжну шкіру біля ключиці, аж раптом натрапляю на дещо несподіване: напливи та рубці на зморщеній шкірі. Шрам.

— Що це? — питаю я, сягаючи наскільки дозволяють пальці.

Мені тепер видно верхній край шраму: сіро-рожева лінія, що витикається за комір футболки Джонні. Але як далеко вниз він іде?

Джонні на мить завмирає, а потім відводить мою руку.

— Це був нещасний випадок?

Він нашорошується, ніби олень у світлі фар, але я не розумію, чому.

— Я... Це не те, що ти думаєш.

Тепер я геть спантеличена. А що саме я маю думати?

— То це не був нещасний випадок?

Джонні заплющує очі.

— Ні, — тихо відповідає він. — Це була операція.

Відчуваю, що нахмурилася. Я не спец у шрамах, але знаю, що з часом вони робляться малопомітними або зникають. Хоч би яка це була операція, її провели зовсім недавно. Але чому тоді Джонні про неї мовчав?

— Джонні? — питально дивлюся я, вимагаючи пояснень.

Він лежить із заплющеними очима, мовби намагається вирішити внутрішній конфлікт, суті якого я не розумію. Так проходить кілька довгих секунд, тиша між нами стає важкою і майже матеріальною. Зрештою Джонні надсадно видихає і нерішуче позирає на мене.

— Я мушу дещо тобі розповісти.

Не можу витримати, коли Нів отак дивиться на мене. Усе б зараз віддав, аби відмотати дві хвилини назад і не дати їй знайти шрам. А тепер доведеться розповісти, і мені аж дух забиває від самої думки про її можливу реакцію. Враження таке, наче я бензином пожежу гаситиму. Гадство, з чого ж почати...

— Я слухаю, — каже вона.

Повільно видихаю і дивлюся їй прямо в очі.

— Перш ніж я почну, хочу, щоб ти знала, — мої почуття до тебе справжні. Ти фантастична, Нів, ти найкраще, що є у моєму житті.

Спантеличений вираз Нів нікуди не дівся.

— Зустрівши тебе, я навіть не думав, що мені так пощастить, це правда.

— Та ясно, підлабузнику. Давай уже ближче до суті, розповідай усе як є. Ну реально, хіба це щось аж таке погане?

О, не просто погане, а навіть гірше, ніж вона може собі уявити. Ну от як про це розказати?

— Я ніколи не хотів тебе обманювати. Мене ще Ем застерігала...

Нів нашорошується.

— Ем? А вона тут яким боком?

Нів складає все в одне ціле й робить вибухонебезпечний висновок.

— Боже, я так і знала, що між вами щось було. Ось чому ви посварилися.

— Та справа не в Емілі, — у відчаї зізнаюся я, запускаючи руку у волосся. — Усе дещо складніше.

Нів трохи заспокоюється, однак очі її ще палають.

— Тоді в чому справа? Про що ти збрехав?

Відкочуюся від неї і сідаю. Відчуття таке, ніби я зараз блюватиму, але водночас розумію, що тягнути більше нема куди і слід зізнатися.

— Треба було вже давно тобі розповісти.

Я викладаю усе: як хворів більшу частину свого життя, як майже все дитинство провів у лікарні і як близько був до смерті, коли з'явилося донорське серце. Почувши про нього, Нів усе розуміє — по ній відразу видно. Вона сидить біла, як стіна, а коли я пробую пояснити, то

бачу в її очах лише жах. По щоках котяться сльози, вона жадібно ковтає повітря і потім кидається на мене з кулаками. Я терплю, навіть не намагаюся стримати град ударів, бо ще й не таке заслужив. Я брехав з першого ж дня, брехав, коли вона була найбільш вразлива. І брехня ця множилася так, що я вже не можу згадати, коли говорив правду.

Нів лупцює мене аж доки не влучає кулаком під око. Коли я стогну від болю, вона втихомирюється і сідає на ліжко, затуливши обличчя руками. Вона досі й слова не сказала, хоча тут усе ясно і без них.

Безпорадно дивлюсь, як вона плаче, переповнений власним розпачем і жалем. Повірити не можу, що так облажався. Аж ось Нів піднімає голову і крізь сльози дивиться на мене.

— Я ж тебе взагалі не цікавлю, правда? Тобі весь цей час потрібен був Лео, а не я.

Біль у її очах такий сильний, що мене ніби ножем ріжуть.

— Ні. Так було лише спочатку, але потім ти стала для мене понад усе.

Мені дуже хочеться взяти її за руку, але не вистачає духу. В цю ж мить я усвідомлюю ще дещо, і ця думка мене просто ошелешує.

— Ти мені дуже подобаєшся, Нів. Здається, що я... я... кохаю тебе.

Вона дивиться на мене так, ніби вагається, брешу я чи кажу правду, і на секунду в мене навіть з'являється надія, що, незважаючи на все, вона теж мене кохає. Але Нів лише глумливо пирхає.

— Забирайся, — гаркає вона з такою ядучою ненавистю, що всередині все холоне. — Забирайся звідси і більше ніколи не потрапляй мені на очі.

Що ж, я заслужив. Мовчки киваю, а в горлі все одно клубок.

— Можеш не вірити, але мені справді прикро, — хриплю я, беручи наплічник. — Я не хотів, щоб так вийшло.

Нів сміється і відвертається.

— Іди.

Коли я бреду коридором, перед очима пливуть плями, а на сходах навіть доводиться захопитися за перила. Опинившись біля вхідних дверей, видихаю, і мені стає трохи легше. Доки плетусь до головної вулиці, на телефон приходять повідомлення. Це чергове нагадування прийняти ліки — я, мабуть, перед цим увімкнув функцію «Повтор сигналу». По ходу, я і цього разу пропущу прийом, бо мені надто фігово: думати можу лише про Нів і заподіяний мною біль — ніби їй свого не вистачало.

Відтоді як я отримав серце Лео, мені вперше захотілося, щоб воно дісталось комусь іншому.

Гелен єдина, кому я все розповідаю. Вона відразу приходить і з німим жахом мене вислуховує: про те, що я тому Джонні й задарма не здалася, про те, як він мене використав, аби більше дізнатися про Лео, про те, як цей гад брехав на кожному кроці. Переповідаючи свою печальну історію, я усвідомлюю найгірше: Джонні забрав не лише серце Лео, а й моє. Щоправда, воно виявилось не надто потрібним, тому він його пошматував і втоптав у грязюку, щоб нікому не дісталось, а я лишилася з дірою у грудях.

— Нічого собі, — озивається Гелен, коли я замовкаю. — Я здогадувалася, що з ним щось не те, але щоб аж так? Це вже ні в які ворота.

Відкидаюся на подушку, люто шкрябаючи червоні від псоріазу лікті, й намагаюсь не розревітися знов.

— У мене голова болить.

Це й не дивно, враховуючи те, що очі печуть так, мов їх у солоному окропі варили, а ніс закладений наглухо. Думаю, лице в мене зараз наче зіткане з набряклих клаптиків, та Гелен надто хороша подруга, щоб про таке сказати. Хоча пофігу — я почуваюся так, що мені взагалі не хочеться виходити з кімнати. Ніколи.

— На, — Гелен дає мені якісь таблетки. — Це від голови.

Запиваю їх водою і жбурляю флакончик на тумбочку біля ліжка. Якщо пощастить, подруга за них не згадає, і я поповню ними свій екстрений запас, який лежить під подушкою.

— Єдиний плюс у цій ситуації, — хитає головою Гелен, — це те, що ти побачила, який він насправді. Уяви, як би тобі тяжко було, якби все зайшло далі...

Вона, мабуть, права, але мені від того не легше.

— Мені від самої думки стає... — Гелен вагається, не наважуючись глянути мені в очі. — Якось огидно, хіба ні?

Я спочатку не можу зрозуміти, до чого вона веде. Потім врубаюсь і мене аж пробирає.

— Бо в нього серце Лео, — протягую я. — А в чому проблема?

Гелен червоніє і починає соватись.

— Та ні в чому, то я просто так сказала, — відповідає вона, проте голос звучить невпевнено. — Забудь. Я не мала на увазі, що ви тепер якимось боком рідня...

Гелен зніяковіло замовкає. Я заплющую очі, бо перед ними все пливе. От наче мені досі було недостатньо хріново, тепер ще й це. Повертаюся до стіни і провалююся у чорну безодню свого розпачу.

— Ти краще йди. Я тобі пізніше напишу.

— Впевнена? Не думаю, що тобі зараз варто лишатися одній. Я можу хоча б чимось допомогти?

Гелен нервується, переживає і співчуває водночас. Відповідати їй нема сенсу, бо тут нічим не зарадиш, як у випадку зі смертю Лео. Саме тому я перестала ходити на сеанси до Терези — тижні пустих балачок, а легше не стало ні на грам. Я ніколи не цікавила Джонні, він використав мене, щоб дізнатися про брата, і саме думка про те, що йому потрібен був тільки Лео, дошкуляє найбільше. Хоч Гелен і не знає, як я почуваюся, вона знає, коли треба звалити.

— Відпишись мені потім, — озивається вона після кількох хвилин нестерпної тиші.

Коли Гелен виходить з кімнати, я чую тихеньке клацання, якому невдовзі вторить глухий звук вхідних дверей. Ще одна сльоза викочується з-під міцно стулених повік і скрапує на давно промоклу подушку.

* * *

Я так і не відписуюсь Гелен. Не говорю з нею аж до середи, коли по обіді вона вирішує пробратися крізь моторошні завали з пакетиків від чіпсів та шоколадних обгортки і боляче тицяє мене в спину.

— Ти чого не була в школі?

Був би це хтось інший, я проігнорила б, як, наприклад, маму, коли вона вчора зайшла спитати, що сталося. Я подумки глушила її слова й рахувала до тисячі, аби не чути вмовлянь поїсти курячого бульйону, випити чашку чаю і просто поговорити з нею. Батько теж приходив; посидів трохи на ліжку, похмуро запевнив, що я можу на нього розраховувати і він завжди поряд. Глузує чи що? Де він поряд, якщо його навіть удома ніколи нема? Мені треба змінити ім'я на Лео, щоб дістати хоча б крихту його уваги. Проте з Гелен усе інакше: вона знає, на які важелі тиснути, тому просто морозитись не вийде.

— Чхати я на неї хотіла, — відповідаю я, не відвертаючись від стіни.

Чесне слово, я прямо чую, як подруга хмуриється.

— Так не можна. Я розумію, що ти вбита, але скніти в чотирьох стінах — це теж не вихід.

Мовчу.

— Твоя мама весь час допитується, у чому річ. Вона ж бачить, що в тебе щось сталося.

— І що ти їй наплела? — зиркаю я на подругу.

— Та нічого, — трохи ображено каже Гелен. — Ну годі тобі, ходімо десь пошвендяємо. У боулінг підемо, чи в кіно — як захочеш.

— Не хочу нікуди йти, — бурмочу я і знову відвертаюся до стіни.

— Тоді я залишуся тут. Пам'ятаєш той комедійний серіал, що ти хотіла подивитися?

Авжеж, пам'ятаю. Особливо те, що хотіла його подивитися вночі із Джонні, по ходу обмінюючись смс-ками з коментарями про побачене.

— Ні.

Гелен десь хвилину сидить мовчки.

— Ну як я можу зарадити, Нів? Я уже й так намагаюсь, і с'як — але не знаю, чим тобі допомогти.

Умисний надрив у її голосі боляче шкребе по зболілому серцю. Гелен, мої батьки — усі вони метушаться і переймаються мною, хоча я цього не заслуговую. Краще б я померла замість Лео на тому пляжі, тоді б усі трошки поплакали, але жили б собі далі, а так я лише висну тягарем на їхній шиї.

Проте навіть стривожене вмовляння Гелен не дає мені сил підвестися.

— Я втомилася. Приходь завтра.

— Від чого ти втомилася? — питає вона з ноткою гніву, точно як у матері. — Твоя мама сказала, що ти з понеділка не встаєш, і якщо судити по запаху, то так воно і є.

Це ще одна тактика Гелен — присоромити мене, щоб спонукати до чогось. Хоч я і не дуже виспалась уночі, мені все ж невтямки, чому я така виснажена. Може, через страшенну вагу останніх подій — я зовсім крихітна під цією горою нещастя, яка давить так, що мені вже несила її тримати. Зрада Джонні стала останньою краплею, вибухом, що викликає лавину. Я сама втомилася від свого стану, хочеться просто вимкнути емоції. Отут і стають у пригоді флакончики під подушкою; вони як перемикач, що гасить усе світло.

Але я не можу пояснити це подрузі — не зрозуміє. Та і як їй зрозуміти, це ж моя неторкнута горем Гелен, у якої навіть усі баби з дідусями живі. Починаю подумки рахувати.

Я люблю цифри, вони стабільні й передбачувані. Одна йде за іншою, і в цій їхній надійності є щось заспокійливе, якась втіха від того, що рахувати можна до нескінченності. Не знаю, скільки я встигла нарахувати,

доки Гелен пішла. Певно тому, що я навіть не помічаю, коли вона виходить.

У п'ятницю мамі уривається терпець і вона вдирається до мене, вже навіть не вдаючи співчуття.

— З мене досить, — каже вона, різко розсуваючи штори.

Світла все одно катма — я ще у вівторок викрутила лампочку. А якщо їй хотілося залитої сонцем кімнати, то мушу розчарувати: вікна я заліпила сміттєвими пакетами. Так мені хоч було чим зайнятися, коли безсоння доймало. Думалося, що як вдасться затулити навіть найменший промінчик світла, то мозку полегшає і я вже не буду так фігово почуватися. Задум ще не спрацював, але я сподівалася на довгострокову перспективу.

Мама аж ціпеніє, коли бачить сміттєві пакети.

— Так далі не можна, Нів, — тремтливим голосом каже вона. — Тобі потрібна допомога.

Стримую усмішку: вона й гадки не має, які «помічники» в мене лежать у пакетику під подушкою. Там у флакончиках ціла колекція — материні антидепресанти уперемішку з іншими ліками, які я збирала останні кілька тижнів.

— Я тут пошукала трохи в інтернеті, — каже мама. Її голос звучить значно ближче — мабуть, стоїть біля мого ліжка.

Чую, як вона глибоко зітхає.

— Здається, у тебе посттравматичний стресовий розлад. Правду кажучи, він у всіх нас.

Ці слова ніби зависають наді мною. Посттравматичний стресовий розлад — його діагностують у солдатів, що повернулися із зони бойових дій, або у жертв терористичних атак, котрі виживають у страшній м'ясорубці. Я ж просто бачила, як помер мій брат. Через таке рано чи пізно всі проходять, але ж хіба це привід приписувати всім ПТСР?

— Нів! Ну поговори зі мною, люба. А як не хочеш зі мною, то з лікарем. Мені страшно за тебе.

З цими словами мама кладе мені на плече руку. Це вперше за кілька днів хтось торкається мене — вперше після Джонні. На спітнілій шкірі її дотик видається надто холодним, однак я з усіх сил стримуюсь, аби не реагувати. Ніхто й ніщо з запропонованого нею мені не допоможе. Буде краще, якщо мене просто не займати.

— Нів! — вигукує мама, і я чую в її голосі відчай. — Та заради бога, поговори зі мною!

Вона хапає мене за руку й висмикує її з-під подушки. Цей рух такий несподіваний, що я не встигаю випустити з пальців пакетик з ліками, — він летить через усю кімнату, вдаряється об двері й падає на підлогу.

Зиркаю на маму: вона заціпеніло дивиться на котрийсь із флакончиків, що повипадали.

— Що це? — ледь чутно питає вона.

Піднявши ліки з підлоги, мати читає етикетку. Її руки починають тремтіти.

— Вони ж мої. Що вони роблять у твоєму ліжку?

Якийсь час думаю, що відповісти.

— Нічого, — якомога буденнішим тоном запевняю я.

— Нічого? — з недовірою повторює мама, не зводячи очей з подушки.

Я намагаюся не зірватися. Зараз мені хочеться тільки одного: щоб вона пішла й дала мені спокій. Ну чого вона лізе? Аж раптом матері уривається терпець, і вона різко вихоплює з-під мене подушку: у повітря злітає решта таблеток, вони градом падають їй до ніг. Мама дивиться на них і блідне: зрозумівши все, кривиться від плачу й уся тремтить. Не маючи сил сидіти, вона сповзає на підлогу і хапається за голову.

— Нів... Мало нам горя, тепер ще й оце? — схлипує вона.

Чую, як батько загупотів по сходах. Він зупиняється у дверях, роззирається і обличчя його сіріє.

— Що сталося?

Мама збирає в жменю флакончики й один за одним починає відкривати їх, перевіряючи, чи вони повні.

— Глянь, Еде! Глянь, що вона ховає у себе під подушкою.

Тато довго дивиться на материні руки, потім переводить погляд на мене.

— Нів? Може, поясниш?

Я думала, він казатиметься, натомість його голос лагідний і навіть з нотками допитливості. Батько дивиться на мене так, ніби я його улюблена іграшка, яку він боїться зламати. Це мене спантеличує.

— Та я... ну, просто... про всяк випадок.

Тато переступає розкидані по підлозі таблетки й сідає навпочіпки біля мого ліжка.

— Це ти що за випадок маєш на увазі?

— А хіба не ясно? — втручається мати. — Хоче наковтатися цієї гидоти й померти.

Батько мовчить, але я помічаю в його очах такий біль, що дивитися страшно, — мені наче самій голки під нігті заганяють. Втім, гірше за це лише іскра розуміння, що пробігає між нами. У мене аж піт на лобі виступив — невже йому знайоме відчуття, коли усвідомлюєш, що вже ніколи не станеш колишнім? Хіба що він відчувається так само...

Голова аж гудить. Батько найсильніший з нас; він змучений, прибитий горем, але не дає нам розкиснути вкрай. Якщо він зламається, то що вже про нас казати?

Дивлячись татові в очі, міцно стискаю ковдру і щиро сподіваюся, що все ж помилилася.

— Але ж ти тримаєшся, — кажу йому. — Я чую, як мама ночами плаче, а ти... У тебе ж усе під контролем.

— А ти чула? — питає батько з кам'яним обличчям.

— Що чула? — розгублено перепитує мама. — Я не плачу ночами, перестала вже.

— Не обманюй, ма, — кажу я, тручи очі. — Я знаю, що ти пробираєшся до Лео в кімнату, коли думаєш, що ми всі спимо. Але ходиш не так тихо, як тобі хотілося б.

— Я не ходжу в кімнату Лео, — хитає головою вона. — Не можу.

Та що вона меле? Як це вона туди не ходить, якщо спальня Лео зараз найчистіша кімната в будинку? Втім, я не бачу на її обличчі жодних ознак обману, там тільки непідробна розгубленість. Але якщо це не вона плаче ночами, то...

Тато уникає мого погляду.

— Я думав, мене ніхто не чує, — шепоче він. — Вибач.

У міру того, як мама усвідомлює правду, її очі наповнюються слізьми.

— Це ти, Еде?

Тепер частинки пазлу стають на свої місця. Затримки на роботі, уникання мене, небажання викидати речі Лео: я думала, що батько просто по-своєму переживає його смерть. Мені здавалося, що мама єдина всіляко намагалася не втратити землю під ногами, однак увесь цей час то був тато. Це він прибирає у кімнаті Лео й міняє постіль. Це він ховається у темряві минулого й тримає своє горе за зачиненими дверима.

— А чому ти вдаєш, що в тебе все нормально? — питаю я, стискаючи кулаки, щоб не розплакатися.

— Я мушу, — стиха відповідає він. — Я щодня мушу вдавати, ніби він просто десь вибіг і скоро повернеться. Я не можу звикнути, що його не стало, тому запевняю себе, що він живий. Кожен ранок я починаю з однієї і тієї ж брехні, але вона вивітрюється з приходом ночі.

Мама дивиться на батька так, наче бачить його вперше в житті.

— Але... ти ніколи не розказував...

— А як я міг? — розводить руками тато. — Тобі треба, щоб я був сильним. Кому стане легше, якщо я розклеюсь?

— Ох, Еде, — хрипить мама, — тобі не треба перейматися мною, я в нормі.

— Ні, Грейс, — хитає головою тато, дивлячись мені в очі. — Ніхто з нас не в нормі.

Він правий. Після смерті Лео все пішло шкереберть — у всіх нас. І хоч я — живе нагадування про нього, кожен погляд батьків у мій бік викликає біль. Але ж і це ще не все. Є одна річ, у якій ми всі боїмося зізнатися: батько хотів би, щоб замість Лео померла я. Мама теж цього хотіла б. Та і я, по правді, теж.

Тато розкриває обійми і мама падає в них. Дивлячись на це, я ледь не згораю від почуття провини — це через мене вони зараз плачуть.

— Вибачте, мені так прикро....

— За що? — питає батько. — За таблетки? Не думаю, що ти хоча б одну звідти взяла.

Я мовчу, не можу дивитись татові в очі.

— Нів? — він бере мою мокру долоню. — За що ти взагалі вибачаєшся?

Щоб відгородитися від них, мені треба всього лише заплющити очі. Але тут у пам'яті дещо спливає: Джонні розповідав про почуття провини за те, що він живий лише завдяки смерті Лео. І я розумію, що мені треба буде вибирати: знову збрехати батькам чи сказати правду, яку я приховувала ще з того дня на пляжі.

Роблю глибокий переривчастий вдих.

— Мені прикро, що ми полізли на скелі. Мені прикро, що я дала йому впасти.

Відчуваю, як усередині здійсмається хвиля нестерпного болю.

— Мені прикро, що я не померла замість Лео.

Мама розпачливо охкає, а в батька градом котяться сльози.

— Ох, Нів..

Не знаю, чи це тому, що я нарешті виговорилася, чи тому, що він згріб мене в обійми, але щось у середині ламається і я починаю ревити так, як ще ніколи не ревла.

Усі муки й шок від смерті Лео на моїх очах, уся провина за те, що він через мене поліз на скелі, усе те обурення від постійного перебування на задньому плані — хоч я і вижила, — усе змивається страшним розпачливим цунамі. Батьки роблять усе можливе, аби вгамувати цю хвилю відчаю, та вони й самі на краю безодні. Тато гладить мене по голові, а в самого теж котяться сльози. Мама обіймає нас обох, на обличчі розмазаний макіяж — впереміш зі стражданням. Врешті-решт, серед усього горя, жалю і порожнечі, щось змінюється. Не сильно, але все ж достатньо для того, щоб я нарешті відчула спокій, якого не відчувала вже кілька місяців. І тут у мене починають злипатися очі. Я не опираюся, коли батьки підмоцують мені подушку, не зважаю, коли мовчки забирають флакончики.

— Ти не винна, Нів, — долинає з порога. — Ніхто не винен.

Коли в понеділок вранці мама приносить ліки, але відмовляється заходити в кімнату, це стає першою ознакою того, що батьки захворіли.

— Це всього-на-всього застуда, — гукає вона з-за дверей. Ніс у неї такий закладений, що я ледь розбираю слова. — Але я залишу тацю тут. Краще пере-страхуватися.

Мені все ще треба берегтися інфекцій, однак застуда зараз уже не така небезпечна, як три місяці тому. Втім, навіть за таких умов мама воліє не ризикувати: доходить до того, що вона не хоче бути зі мною в одній кімнаті. Тато дозволяє мені пройтися

до коледжу пішки, бо не хоче, щоб я сидів у машині «з його мікробами», а коли я повертаюсь додому, виявляється, що він в обід відпросився з роботи, — раніше такого ніколи не було. На ранок вівторка батьків обох лихоманить, тому я ігнорую їхні заперечення і не йду до коледжу.

— Попроси тітку Роуз, хай прийде, — каже мама, коли я готую їй з батьком протигрипозний засіб. — Тобі не можна біля нас бути, ще захворієш.

Я усміхаюся, збиваючи їй подушки й подаючи напій з лимоном та медом. Вона стільки років доглядала мене, а тепер забороняє мені робити те саме для неї. До того ж тітка Роуз — учителька, вона вдень прийти не зможе.

— Не турбуйся про мене, мам. Краще зосередься на одужанні.

Тато спить поряд: рот у нього відкритий, через нежить він хропе. Йому наче жарко, хоч у кімнаті відчинене вікно, а на вулиці морозно.

— Ти ж приймаєш ліки? — питає мати, дивлячись, як я ставлю батькову чашку на тумбочку. — Щоденник прийому ведеш?

Слава богу, що їй не дуже добре мене видно в тьмяному світлі. Я вже кілька разів несамохіть забував прийняти дозу, але останній раз пропустив прийом із власної волі.

— Так, мам, звичайно.

— Добре, — киває мама, відкидаючись на подушку. — Ти в мене молодець.

У себе в кімнаті я переписую мамині записи про прийом доз за попередній тиждень. У її нотатнику безліч сторінок із таблицями прийому, які вона акуратно заповнює з першого дня моєї виписки, тобто майже три місяці. Заповнивши два дні пропущених доз, я дістаю коробку з ліками, виймаю звідти таблетки, які мав випити, і кладу в коричневий флакончик, схований під подушкою. Ну от на який біс приймати дванадцять різних препаратів, що жодним чином не впливають на мій стан? Що менше мама знає, то їй же краще. У фізичному плані я ще ніколи не почувався ліпше — хоч у голові зараз казна-що, з тілом усе ОК.

А ще мені подобається самому приймати рішення. Я відкриваю банку забороненої коли, всідаюся навпроти телика і знічев'я малюю на полях щоденника прийому ліків. Раптом на телефон приходить повідомлення, і в мене мелькає надія, що воно від Нів. Але де там: то несподівано написала Ем. Вона ігнорила всі раніше надіслані мною повідомлення, і я було подумав, що вона мене заблокувала, однак, бачу, помилився.

15 листопада 09:26

Привіт, Джонні. Вибач за ту істерику — від нових ліків я трохи з нервами не в ладах. До мене зараз не пускають відвідувачів, але чула, що скоро будуть виписувати.

Коротше, я просто хочу, щоб ти знав, — я на тебе більше не серджуся.

З любов'ю, Емілі

Я ледь не регочу, бо знаю, як виглядає її фігова реакція на препарат, тому «трохи не в ладах» це ще слабо сказано. Усміхаючись, набираю відповідь.

09:37

Привіт, Хіміо-дівчинко! НАРЕШТІ. Тобі вже казали, що ти страшна до всирачки, коли сердишся?

Не дивно, що рак відступив ;)

Ем довгенько відповідає, але в повідомленні одне коротеньке слово.

10:22

Ха-ха.

Мабуть, її від нових ліків хилить на сон — лікарі, буває, довго не можуть правильно підібрати дозу.

Але я все одно радий, що вона вийшла на зв'язок.
І ще більше радію тому, що Ем на мене вже не сердиться, — може, ще не все втрачено.

10:24

То ми можемо знову зафрендитися на Фейсбуку?

На це повідомлення Ем не відповідає.

Я ніколи не сиділа у шкільному меморіальному саду. До смерті Лео я й не звертала уваги, що він там є, — хіба краєм ока помічала, коли ми йшли навпростець до іншого корпусу на уроки англійської. Але порекомендований Терезою сімейний психолог порадив нам визнати той факт, що Лео не стало, і частиною цього прийняття має стати похід на кладовище, або в моєму випадку — в оцей сад. Ось чому я зараз із парасолькою проводжу тут свою першу велику перерву після повернення до школи; розглядаю втіленого в камені футболіста, який вічно виконуватиме вільний удар.

Останні п'ять днів видалися емоційними. Усі вихідні ми просто без кінця говорили, виливаючи душу. Це було найважчим, найбільш виснажливим з усього, що мені будь-коли доводилось робити. Ми домовилися більше не брехати й не приховувати своїх емоцій. Про Джонні я розповіла загальними фразами — батькам і так досить стресів. Хоч би що Гелен казала, а я все ж не думаю, що збрехала, — просто оминула увагою деякі деталі. В понеділок у мене був невідкладний сеанс із Терезою: коли я перестала сприймати наші розмови як гру, котру маю виграти, мені стало легше з нею говорити. Сподіваюсь, із сімейним психологом буде так само, головне — не ніяковіти.

Отак я тут і опинилася в цю дощову середу; сиджу, нервово гризу ніготь і чекаю на Гелен. Вранці я запізнилася, тому ми ще не бачились. Я зрозумію, якщо вона проігнорить моє вчорашнє повідомлення з проханням зустрітись тут — особливо зважаючи на дощ.

Коли я, зневірившись, збираюся йти, помічаю Гелен у дверях навчального корпусу навпроти. Намить вона завмирає, дивлячись на мене й мою мокру парасольку, потім розкриває власну і скаче між калюжами до мене.

— Класний день ти вибрала для повернення, — каже, сідаючи поруч на лавку.

— Та мені й вибирати особливо не довелося, уже цілий тиждень ллє.

— Тобі ще пощастило, а то замість дощу міг би бути акул'ячий торнадо.

Я з цікавістю позираю на Гелен, намагаючись угадати, чи згадка про наш улюблений серед найтупіших фільмів жахів означає те, що я думаю.

У Гелен ледь смикнувся кутик губ — ще один доказ того, що вона, мабуть, мені пробачила.

— Точно, — погоджуюсь я і роблю глибокий вдих. — Що нового розкажеш?

— Та нічого, — кривиться подруга. — За той тиждень, що ми не говорили, мало що відбулося.

Я не вірю: для найкращих подруг тиждень — це ціла вічність.

— Що, навіть манюсінської порції свіжих пліток не підкинеш?

— Не, — хитає головою вона. — Мати вирішила записати мене на йогу, щоб гасити наростаючий стрес перед екзаменами. Ото й усі новини. А ти як?

З чого ж почати? Задумуюсь і надимаю щоки.

— Наступного місяця стрибатиму з хмарочоса. Можеш до спонсорства долучитися, якщо хочеш.

— Сімейне самогубство? Хороший план.

Не знаю, сміятися чи ні: Гелен ще не знає про таблетки, і я не впевнена, чи готова їй розповісти. Рано

чи пізно розповім, але спершу треба прийти до тями. Сеанси у психолога з цим якраз допомагають, бо зараз ми вже майже сім'я — ще неповноцінна, надламана, та ми давно не були такими близькими.

Якось в інтернеті я читала статтю про потопельників. Там ішлося про те, що збоку не видно, коли людина в біді, бо вона не махає руками, не плеще по воді й не кричить: вона витрачає всі сили на дихання. Навіть сильна людина може втонути — тихо, без метушні, коли навколо думають, що з нею все добре. Я зараз відчуваю те саме: всю енергію витрачаю на те, аби тримати голову над водою, і не можу нормально дихнути, щоб покликати на допомогу. Я не могла змиритися зі смертю Лео і намагалася впоратися власними силами, у результаті тонула в горі від його втрати. Усі ми тонули.

Тому якщо мама в січні зважиться на благодійний спуск із «Шарда», ми з батьком маємо бути поруч. А ще поруч із Софі. Мені треба якщо не миритися, то хоча б навчитися терпіти її.

— Самогубство? Думаю, навпаки. Це має бути життєствердний вчинок, чи як там каже наш новий психолог.

— Ага, схоже на те. А ти ходиш до нового психолога?

— Ага. Ми всі ходимо.

— Он як. І що, помагає?

— Спершу було трохи незвично, — зізнаюся я. — Нам, наприклад, не можна брехати.

— А як це перевірити? — з цікавістю питає Гелен. — Вони тебе до детектора брехні прив'язують чи як?

— Не зовсім.

Не знаю, як це правильно пояснити — я можу брехати, але не хочу. Бо це вже відчувається як зрада. Гадки не маю, як це вдалося психологові, однак я б його фішку запатентувала і купу грошей заробила б.

Западає тиша, наповнена нескінченим перестуком крапель по наших парасольках. Я витягнула Гелен на зливу не для того, щоб обговорювати свою сімейну терапію. Я повинна звести міст до нормальності. Це звучить, як несусвітня психологічна дурня, та я вперше за багато років сама хочу почуватися нормальною. Не сердитою, не ображеною, не самотньою, не розгубленою, а просто нормальною. І для цього мені треба помиритися з Гелен.

— Вибач, — випаляю я. — Я паскудно повелася з тобою, це було несправедливо.

— Еге ж, — відповідає вона, не зводячи очей зі статуї Лео. — Але в тебе були вагомні причини.

Я вагаюся, бо не знаю, кого саме вона має на увазі: Лео, Джонні чи обох.

— Він так і не дав про себе знати?

Мабуть, вона все-таки про Джонні. Принаймні сподіваюся на це.

— Ні.

— Ще переживаєш через нього?

— Та не сказала б, — протягую я, бо з усього, що ми розбирали в ході індивідуальних сеансів, тема Джонні лишилася найменш упорядкованою. — Уже оговталась, і, здається, він більше мене не хвилює.

— Добре. Це добре. У вас із ним однаково б не склалося, ти ж розумієш?

— Ага, — бурмочу я, намагаючись приховати, як мені тужно.

Мені не хочеться сумувати за Джонні, та десь у глибині душі все одно сумую. Мені щодня доводиться нагадувати собі, що він брехав мені про все на світі, і я вже ніколи не дізнаюся, що зі сказаного було правдою, а що говорилося, аби лиш вивідати більше про Лео.

Тереза каже, що інтерес Джонні особисто до мене був мізерно малий. Вона не подавала це як образу й не хотіла сказати, що він узагалі мною не цікавився, радше мала на увазі, що його негідні вчинки стали наслідком його власних проблем. Отримати нове серце після стількох років хвороби — це не така вже й проста штука. Я нарешті збагнула, що до нього треба звикнути. Я вже трохи краще розумію Джонні, але це не означає, що він повівся зі мною правильно.

Проте я не можу розповісти все це Гелен. Суддя повернулася в залу засідань, і, наскільки їй відомо, підстав для виправдання Джонні нема. Зважаючи на всі наявні докази провини обвинувачуваного, я не можу їй заперечити.

У суботу вранці материна сестра, Роуз, знову навідується до нас і майже силоміць випихає мене з дому.

— Іди подихай свіжим повітрям, — наполягає вона, ігноруючи мої заперечення. — Глянь на себе: блідий як мрець.

Нічого дивного — я ще з вівторка з дому не виходив. Зате встиг багато всього намалювати. Мені приємно знову тримати в руках олівець і папір, — вони, як виявилось, добряче відволікають.

Думаю поїхати в Лондон і піти до будинку Нів. Ця ідея не нова — вона з'явилася близько тижня тому, тоді коли Нів викреслила мене зі свого життя.

А ще я подумую сходити до Ем, але вона так і не дала добро на відвідини. Може, хоч поговорити з нею вдасться довше, коли я доберуся до лікарні.

Якийсь час я просто безцільно тиняюся, аж раптом згадую, що в парку пацани по суботах ганяють у футболчик. Марко цілими тижнями довбав мене, щоб я приєднався. Помітивши, як я йду по вкритій памороззю траві, він відразу запитує, чи я нормально почуваюся.

— Джексон сподівався, що ти здох, — каже Марко, відбігши від решти хлопців, що гомонять поодаль.

— Не хотілося б його розчаровувати, — відповідаю я, помітивши, як на мене зиркають Джексон та Івіс, — але я живий-здоровий. А от батьки захворіли, довелося поняньчитися з ними.

Я закочую очі, мовляв, що тут поробиш, і Марко усміхається.

— Чуєш, я ото все хотів спитати за твою дівчину. У тебе стало духу довести справу до кінця?

— Ми порвали, — я відводжу погляд.

Вираз обличчя у Марко стає такий, ніби він щиро співчуває.

— Вибачай, бро. Якби знав, краще промовчав би.

— А чого ти паришся? — питаю я і складаю руки на грудях, приготувавшись до підступу.

Марко, мабуть, хоче все вивідати, щоб потім розказати пацанам і глузувати з мене.

Але відповідь мене дивує.

— Тому що вона тобі реально подобалась. І тому що ти мій бро. А мені не начхати на моїх бро.

Дивлюсь йому в очі, проте він не відводить погляд рівно стільки, щоб я упевнився — він говорить серйозно.

— Ну то як, грати будеш? — вказує Марко на гурт. — Нам якраз гравця не вистачає.

Надворі морозний ранок, з рота валує пара, однак мені чогось жарко і трохи трусить: мабуть, батьківська застуда добралася й до мене. Подумую піти додому, випити протигрипозний напій і лягти, але ж я уже тут. Та й хлопцям не вистачає гравця. Хтозна, а що як свіже повітря і фізична активність виженуть з мене мікробів?

Знімаю куртку і згадую, як Джексон минулого тижня насміхався над моєю вагою, — питаю, чи я, бува, не надуваю себе насосом. Ця фраза боляче вжалила, та я більше таке терпіти не буду.

— Я гратиму, але на ворота не стану.

Марко стенає плечима.

— Чарлі, йди на рамку.

Коли підходимо ближче, погляди хлопців уже звернені на нас. Більшість із них я знаю по коледжу —

Чарлі, Біллі, Джексона та Івіса, — а з рештою ще не знайомий. Марко відрекомендовує мене, і я киваю усім на знак вітання. Джексон стоїть з посмішечкою, тому я подумки готуюся до якоїсь низькопробної погрози, і він не змушує довго на себе чекати.

— Зараз ти порачкуєш, товстунчику.

— Це так у твоїх фантазіях місіс Волш говорить? — незворушно питаю я, здійнявши брову.

Чарлі вибухає реготом, а за ним і всі присутні. Шия у Джексона паленіє огидним відтінком червоного, і він гатить по м'ячу. Він так і не відповідає на мій жарт, значить, треба готуватися до брудних прийомчиків.

Нас усього десятеро, та гра дається нелегко: доводиться багато бігати, мотатися, відтягуватися назад і ганяти в захисті. Попервах я почуваюсь нормально, бо відчутно покращив форму за весь той час, який граю з хлопцями, однак хвилин через п'ятнадцять відчуваю, що видихуюсь швидше, ніж зазвичай. А ще я добряче впрів: краплі поту градом котяться по спині й холонуть, всотуючись в одяг. Приступ кашлю змушує мене стати — упершись руками в коліна, намагаюся відсапатись.

— Джонні, ззаду!

Підіймаю голову і бачу м'яч на підльоті. У цей же час помічаю, як ззаду з вищиром чистої ненависті

на мене мчить Джексон. З останніх сил випростуюсь, приймаю м'яч і, рвонувши до воріт, зміщуюся з Джексонової траєкторії. У грудях з'являється тупий біль, однак увага вмить переноситься на прогалину між захисниками, в якій воротар гарантовано не побачить удару. Тому терплю і мчу далі. Восстанне підвівши очі, щоб прицілитись, відводжу ногу і б'ю прямісінько в центр м'яча. Затамовую подих, проводжаючи його поглядом у напрямку воріт, — якщо він зараз влетить у сітку, я вже напевне знатиму, що серце Лео мені підійшло.

Воротар стрибає, але невдало: м'яч таки залітає в сітку. Усі четверо моїх товаришів по команді з криком навалюються на мене, наче ми виграли Кубок світу.

Біль пронизує так, що забиває дух. На мить здається, що то від ваги тіл, які вдавлюють мене в мерзлу землю, але коли підводжуся, він не зникає, а навпаки, сильнішає. Намагаюся вдихнути жаданого кисню, та легені охоплює спазм і я лише кашляю. Перед очима танцюють чорні цятки, а голова ніби перетворюється на наповнену гелієм кульку, яка повільно відлітає від тіла. Я чую дивний звук, схожий на свисток паровоза, але йде він із моїх грудей. До мене ще долітають голоси і крики, та це вже як далеко відлуння. Я хочу повернутись до них, але свідо-

мість полишає мене і з боків наповзають тіні. Я падаю на їхні підставлені руки і провалююся у чорноту.

Перше, що я бачу, прийшовши до тями, це квадрати. Великі білі квадрати над головою, схожі на схематичне зображення хмар безталанного художника-кубіста, — коли я кліпаю, вони стають то чіткими, то розмитими. Я вже бачив ці квадрати: вони зринають у скаламученій пам'яті, бо свого часу я надивився на них донесхочу.

— О, ти прокинувся, — чую збоку. — З поверненням.

Мені доводиться докласти чимало зусиль, щоб хоч трохи поворухнути головою і побачити, хто біля мене говорить. Я втомлений, суглоби і м'язи реагують із запізненням. Коли все-таки вдається повернутися, бачу знайоме обличчя: це містер Бартосінскі. Він стоїть у мене в ногах, біля мого ліжка з металевою оправою, і тримає в руках планшетку. Так ось звідки взялися ці знайомі квадрати на стелі — я знов опинився у лікарні.

Я хмурюся. Точніше, пробую хмуритися, бо зараз і це дається нелегко. Таке враження, ніби я пробігся Великим китайським муром — від початку й до кінця.

— Що трапилось? — вичавлюю з себе.

Містер Бартосінскі навіть не усміхається.

— У тебе виникли ускладнення з серцем. Деякий час ти був у критичному стані, однак, схоже, нам вдалося зупинити відторгнення, тож тобі має стати ліпше.

Це якась нісенітниця. Я ж нормально почувався, все було класно — показники аналізів були хороші. Чого це моя імунна система вдарила по серцю, якщо до цього вона кілька місяців нормально з ним уживалась? Містер Бартосінські ловить мій зчудований погляд.

— Ти перестав приймати ліки, — у голосі його не чути навіть натяку на звинувачення чи гнів. — Без необхідної кількості імунодепресантів твій організм атакував серцевий м'яз. На щастя, шкоди завдано мінімальної, і його функція відновилася. Але ще одного шансу в тебе може й не бути.

Він має на увазі нове серце — жодне у світі не підійде мені так, як підходить серце Лео, а мені воно й так дивом дісталось. Від роздумів мене накриває хвилиною сорому: я ж сам перестав пити таблетки, бо вирішив, що вони більше не потрібні.

— Але ж я добре почувався...

— Так, та це було б ненадовго, — киває містер Бартосінські, і в його усмішці я завважую смирення. — Ти не перший і не останній реципієнт органа, який перестав приймати ліки. Підлітки після трансплантації занадто сильно хочуть влитися в нове

життя, особливо коли їхній стан покращується і їм здається, що вони невразливі й можуть обійтися без препаратів.

У голові зринає образ Залізної Людини, але я винувато відкидаю його подалі. Мені чогось не легше від того, що я не єдиний, хто ігнорить лікарів. Люди помирають, так і не дочекавшись нового серця, а я своїм просто нехтую.

— Але, на жаль, це ілюзія. Твоє хороше самопочуття безпосередньо залежить від призначених медикаментів. Без них воно дуже швидко погіршиться — ти вже й сам переконався.

Мені хочеться крізь землю провалитися. А тут я ще й згадую про батьків: після стількох років страху й невизначеності вони вже, певно, сподівалися, що найгірше лишилося позаду, але я жорстко лажаю і ось ми знову тут, починаємо все спочатку. Вони мене, мабуть, ненавидять.

Містер Бартосінські помічає мій стривожений погляд.

— Твої батьки лишалися тут, доки ти був у важкому стані. Вони трохи видихнули, коли ти почав реагувати на препарат, і десь пару хвилин тому пішли снідати.

Усередині прокочується хвиля полегшення. Я мушу вибачитися перед ними, причому конкретно так.

— А скільки я вже тут?

— Сорок вісім годин. Ми вливали тобі кілька концентрованих доз, щоб стримати відторгнення, тому останні два дні в тебе випали з пам'яті. У цих ліків доволі сильні побічні ефекти, тому ти відчуваєш слабкість і маєш симптоми грипу.

Влучний опис — я й справді почуваюся так, ніби підхопив грип. І щодо решти лікар теж правий, бо я взагалі не пам'ятаю, як мене везли до лікарні. Останнє, що є в пам'яті, — це футбол у парку, далі ж просто порожнеча. Можна лише здогадуватись, як я потрапив сюди. У горлі з'являється клубок, доводиться відвести очі. Не знаю, чи заслужив я на цей другий шанс.

Містер Бартосінські робить кілька поміток у моїй медичній карті і пришпилює її назад до ліжка.

— Ти не дуже картайся. Найскладніше в будь-якій трансплантації — це навчитися жити з новим органом. Ми можемо лише допомагати. Кінцевий результат залежить тільки від тебе.

Він співчутливо дивиться на мене.

— Відпочинь трохи.

Коли він іде, я ще довго лежу й дивлюся у стелю, дослухаючись до звуків за дверима палати. Я вже й забув, якими шумними бувають лікарні, де гамір і гомін не стихають ні на мить. Тихо тільки в післяо-

пераційній і у відділенні інтенсивної терапії. Тут кардіологія, що завжди гуде розмовами і призначеннями. Раніше я міг відсікати цей шум, але зараз він добряче діє на нерви, наче мені без того мало гризоти за свої невдачі — я облажався з Ем, потім з Нів, а тепер ще й із серцем, яке мало б стати початком нового життя. Добре, що лікарі підлатали його. От якби з усім так можна було...

У середину вранці Гелен чогось незвично тиха. Не каже мені, що сталося і відводить погляд, коли я намагаюся зазирнути їй в очі. Відповіді на свої запитання я отримую лише на великій перерві, коли ми сидимо під природничим корпусом.

— Я знаю, що пожалкую про це, — глибоко зітхає подруга, — але, гадаю, ти все ж мушиш знати...

— Що? — хмурюся я. — Що я мушу знати?

Гелен шарпає «блискавку» на своїй куртці — сто відсотків не хоче нічого казати. Коли мені уриваєть-

ся терпець, і я вже готова все з неї витрясти, подруга знову глибоко зітхає.

— Добре. Слухай, ну от суто гіпотетично — що б ти робила, якби дізналася, що Джонні знову потрапив до лікарні?

— Що значить «гіпотетично»? — питаю я, а в самій аж холоне все всередині. — Щось сталося з його серцем?

З серцем Лео.

— Думаю, так. Я стежила за його сторінкою у Фейсбуку, щоб він, бува, не почав обсирати тебе в дописах.

— І?

— Та він про тебе й словом не згадав, — стенає плечима Гелен.

— Та я не про це, дурепо, — ледь не завиваю я, згадуючи всі статті про трансплантацію, які встигла прочитати відтоді, як дізналася правду. — Чого Джонні знову в лікарні? У нього все гаразд?

— Гадки не маю, — зізнається Гелен. — Просто в нього на сторінці кілька побажань якнайшвидшого одужання, і народ там у коментах планує провідати його. Сам Джонні на жоден допис не відповів, тож я і подумала...

— Ану покажи, — перебиваю я, вказуючи на телефон.

Гелен передає мені свій мобільний. На обличчі в неї відбивається здивування впереміж із покірним прийняттям ситуації.

— А ти мені збрехала, Нів Броуді.

Я майже не слухаю. Я шукаю хоч якісь ознаки, що з Джонні все добре. Побажання одужувати вперше почали постити п'ять днів тому, в суботу.

— Га?

— Ти збрехала мені, сказавши, що він тебе більше не хвилює. А виявляється, таки хвилює. Ще й як.

Я починаю гортати його коментарі та публікації. Я б зараз могла посперечатися з Гелен, спробувати їй довести, що вона помиляється, бо насправді я просто переживаю за серце Лео і заради батьків хочу дізнатися, чи воно ще б'ється. Але глибоко в душі я розумію, що подруга має рацію.

І я не знаю, що з цим робити.

Здається, я вже цілу вічність стою перед лікарнею. Я саме встигла на вечірні години відвідування, але досі не можу змусити себе зайти. Не те щоб я не хотіла побачити Джонні... Ну, якщо чесно, то десь глибоко в душі я таки не хочу його бачити, однак здебільшого тому, що гадки не маю, як із ним говорити. Я досі не знаю, хто він. Хоч би як я намагалася, а все ж не можу не думати про нього: мені треба з ним зустрітися. Хай

навіть він зробив мені боляче, я мушу впевнитися, що з ним усе гаразд. Якщо наявність такого брата, як Лео, мене чогось і навчила, то це того, що любов не виходить перекрити мов кран, навіть коли дуже хочеться забути про почуття. Вона просочується в душу, знаходить шлях до серця і, зникаючи, лишає там нестерпну порожнечу. А я таки люблю Джонні.

Тому і стою тут, наважуючись дати йому останній шанс. Якщо він, звісно, захоче ним скористатися.

Коли я зупиняюся за пару метрів від його ліжка, у Джонні ледь щелепа на підлогу не падає. Біля нього сидить пара, мабуть, батьки. Побачивши, як їхній син витріщається на мене, вони теж повертаються, і я ледве стримуюсь, щоб не вибігти.

— Нів! — вигукує Джонні. У голосі чується радість і подив. — Я... А звідки ти...?

Джонні заговкає і глипає на мене так, ніби я пустельний міраж. Я все ще в шоці від того, що бачу його в лікарні, однак виглядає він краще, ніж я думала. Власне, якби не припухле обличчя, він виглядав би як той самий Джонні, якого я знала. Або думала, що знала.

— Привіт, — підходжу я на крок ближче.

Його батьки поглядають на мене, та, схоже, моє ім'я нічого їм не каже. Сподіваюсь, Джонні не розповів їм про те, що йому вдалося встановити особу

донора. Опинившись ближче, помічаю в них його риси: від тата йому дісталися сірі очі з чарівливими краплинками золота, від мами — довгі вії і повні губи. Батьки обоє високі й стрункі, і мене це вже не дивує, бо, почитавши про трансплантацію серця, я з'ясувала, що пацієнти часто набирають вагу через препарати, які їм доводиться приймати протягом першого року після пересадки. Від стероїдів також густішає волосяний покрив — ось чому я відчувала м'який пушок на шиї Джонні, коли цілувала його. Але я мало переймалася зовнішністю — не в це я закохалася. Дивно, скільки всього стало на свої місця, коли я дізналася правду про його серце.

Мама Джонні робить крок назустріч, очі в неї допитливо блищать.

— Рада знайомству, Нів, — простягає вона руку й відкрито розглядає мене. — Сто років чекала нагоди познайомитися з друзями сина — і дарма, а тут за тиждень уже двоє трапились.

За її спиною Джонні страшенно червоніє, і я прекрасно його розумію. Батьки, одним словом. Присоромлять у будь-якій ситуації. Потискаю руку і повторю процедуру з його татом, після чого западає незручна пауза: ми мовчки перегледаємося, аж доки мама Джонні не прокашлюється й робить чоловікові недвозначні знаки очима.

— А ми саме збиралися кави попиту, так, Стіве?

— Що, правда? — хмуриться чоловік.

— Звичайно. То ми пішли, а ви тут погомоніть.

Жінка усміхається до мене, і я завважую, що Джонні успадкував її усмішку. Ми лишаємось наодинці і знову висне незручна пауза.

— Звідки ти дізналася? — зрештою питає Джонні. — Ну, про те, що я тут.

Він вказує рукою на стілець, і я сідаю, намагаючись не дивитися на крапельниці та дроти.

— Гелен зайшла на твій профіль, побачила пости з побажанням одужати. Подробиці я вже потім розпитала в Марко.

— О боже, — стогне Джонні, — що він тобі наплів? Поводився як ідіот, ге?

Ледь помітно всміхаюся.

— Ні, цілком нормально поводився. Здається, він справді за тебе переживає. А він тебе провідував?

— Ага. Це про нього мати згадала, коли нарахувала двох друзів разом з тобою. Вона ледь не зомліла, коли його побачила, та він її потім причарував. Особливо коли мама дізналася, що це якраз Марко і викликав «швидку».

Ага, Емілі, значить, не приходила.

— Але ж у тебе має бути більше друзів.

— Еге ж! — ясніє Джонні. — З коледжу навідалось

кілька, якраз між батьківськими візитами. Приходив навіть Джексон, хоч він мене й ненавидить.

Джонні уважно дивиться на мене, і на лобі в нього залягають крихітні зморшки.

— Якщо чесно, я реально здивувався, що ти прийшла. А ще більше мене дивує, що тебе Гелен пустила.

— Вона думає, що я віднайду рівновагу, лише якщо правильно попрощаюся з минулим.

Варто було це сказати, як блиск в очах Джонні згас.

— Попрощаюся, значить, — тихо повторює він.

Якби хотіла, я б у цей момент могла піти — перекинутися ще парою фраз для ввічливості і просто звалити, вдовольнившись тим, що з Джонні все гаразд. Він нічого не чекає і не сподівається, що мені захочеться чогось більшого за вибачення і нормальне прощання, під час якого мені не доведеться на нього кричати. Сказати по правді, я і сама не знала чого хочу, доки не побачила його. Але тепер знаю.

— Чому, Джонні? — я дивлюсь йому просто в очі. — Людям щодня пересаджують органи, і більшість із них не порушують вимогу про анонімність донора. Чому ж ти так зациквився на Лео?

Він на кілька секунд заплющує очі і глибоко зітхає.

— Тут не все так просто. Я не певен, що сам себе до кінця розумію.

Чекаю, доки він продовжить — Джонні збирається з думками, щоб пояснити. Мої подальші дії залежатимуть від того, що він скаже, тому найменше, що я можу зробити, це дати йому час викласти все правильно.

— Думаю, мені просто хотілося стати ним, — зізнається він, дивлячись мені в очі. — Я стільки прохворів, що не мав уявлення, хто я... І дуже боявся, що буду не гідним даного мені другого шансу на життя. Тому заховався за особистістю Лео.

У мене ледь щелепа не відпала — я була готова почути що завгодно, але не це.

— Я завжди був «овочем». Ніколи не займався спортом і не ганяв на ігрових майданчиках, як-от решта дітей. У мене ніколи не було багато друзів, як люб'язно зазначила моя мама. Хвороба може сильно переінакшити людину, — хитає головою Джонні. — Я ніколи не мав достатньо таланту чи популярності, щоб змінити щось. Тому коли мене госпіталізували, я навіть не дуже парився — був надто хворий. Ну, і в лікарні діти тебе добре розуміють. Чи не вперше за життя мені вдалося завести друзів.

Джонні замовкає і криво посміхається.

— Отут я і зустрівся з Ем.

На цих словах я пригадую, що бачила кілька її фоток з лікарні, коли вона вперше мені написала.

Від наступної думки мене ледь не вивертає в буквальному сенсі: увесь час, поки я ревнувала до Емілі, поки я хотіла нашпигати голками її ляльку вуду, щоб її не існувало, вона просто була подругою Джонні з лікарні? Боже, мене зараз знудить від почуття провини.

— На той час, коли мені сказали про серце, я вже зовсім зневірився. А після пересадки ніяк не міг позбутися думки про донора — людину, яка померла і тим самим повернула мене до життя. Я знав, що це був хтось юний, хлопець мого віку. Але скільки б я не намагався запевнити себе, що нема різниці, кому раніше належало моє серце, ця думка гризла зсередини і я мав щось із нею робити. А коли знайшов Лео, мені захотілося дізнатися про нього все.

Джонні відкидається на подушку і роздивляється моє обличчя.

— Отут і з'явилася ти.

Я не знаю, чи витримаю далі. У роті пересохло, я нервово сьорбаю воду зі своєї пляшки.

— А що за біда з Емілі?

Джонні трохи розслабляється.

— Гостра мієлоїдна лейкемія. Один із найгірших видів раку, але вона його скоро подолає.

На його обличчі читається гордість, і спалах ревності пронизує тіло, однак майже відразу зникає.

Я не можу ревнувати до дівчини, яка хворіє на рак, навіть якщо виявиться, що Джонні кохає її, а не мене.

— А вона ще тут?

— Її зараз тримають в ізольованому блоці, — випробовують новий препарат чи щось таке. Але вона сказала, що скоро выпишуть, — усміхається він. — Я думаю, вона тобі сподобається.

З полегкістю видихаю.

Хоч би якою класною була ця Ем, зараз я навряд чи готова до зустрічі з нею.

— Я теж так думаю.

— Ну, оце, власне, і все. Я розповів тобі всю свою страшну історію. Загалом, я був як губка, намагаючись всотати крутість Лео. Та в результаті лише завдав тобі болю і мені тепер дуже, дуже прикро.

Здається, він розкаюється. Його сірі очі, що нагадують мені грозові хмари з проблісками сонця, серйозні і сумні.

— То хто ти? — питаю я, боячись почути відповідь. — Хто ти насправді, коли не намагаєшся бути Лео?

Якийсь час Джонні мовчки дивиться на мене, потім вказує на шафку біля ліжка.

— Заглянь.

Встаю і повільно підходжу до неї, намагаючись угадати, що всередині. Якщо там якийсь набір з логотипом «Челсі», то я відразу звалю звідси.

Але ж ні — там лежить альбом. Дивлюсь на Джонні з німим запитанням.

— Розгорни, — каже він, заплющуючи очі. — Отам я справжній.

Розгортаю і аж дух забиває — малюнок там просто надзвичайний. Це виконане у стилі манга зображення дівчини з кислотно-синім волоссям і величезними блискучими очима. У неї ямочки на щоках і красива скромна усмішка. А ще вона б'є опецькуватого рожевого монстра в те місце, де, здається, мають бути його яйця. Але мене вражає не сам сюжет, а майстерність виконання. Я жадібно гортаю аркуш за аркушем, і кожен малюнок там кращий за попередній. Вони не всі стилізовані під мангу, деякі просто накидані олівцем, решта — пастеллю. Сюжети сильно різняться: від людей до тварин, від дерев до будинків, від персиково-червоних до розкішних жовто-червоних заходів сонця. Дівчина з синім волоссям з'являється доволі часто й у різних позах. «Емілі», здогадуюсь я і розумію, що не помилилась. «Це Емілі». Щось тенькає всередині, коли я відзначаю, як часто він її малював. Якщо Ем так багато в альбомі Джонні, значить, він її любить. Як називається людина, що надихає художників, — муза, так?

Альбом так мене захоплює, що майже забуваю, де я. Аж ось доходжу до аркуша, який різко повертає мене на землю. А все тому, що на останній сторінці

не один малюнок, а ціле розсипище: він раз за разом малював те саме обличчя, яке вигулькує, мов дикі троянди на садовій огорожі. Посередині аркуша один великий портрет, виконаний поєднанням жирних ліній і легкої штриховки. Деталізація просто вражає, обличчя ніби живе — надзвичайно красива робота. І ще одне — там намальована я.

Завмираю в непевності. Я зараз навряд чи поразую точно, але, здається, тут тридцять моїх портретів. Якщо малюнки Емілі означали, що він її кохає, то як тоді бути зі мною?

— Отепер коли ти тут, я не впевнений, чи правильно намалював твого носа, — голос Джонні аж дзвенить від хвилювання — він переживає, що малюнки мені не полюбилися.

А вони полюбилися. Як і він сам.

— Вони неймовірні, — хриплю я, часто кліпаючи, щоб відігнати сльози. — Ти неймовірний. Якого біса ти намагаєшся косити під Лео, якщо вмієш отаке? Він би душу віддав за твій талант.

— А мені це завжди здавалося невдалим мазюканням, — стенає плечима Джонні. — Я малював лише тому, що був надто хворий для чогось іншого.

Знову дивлюся на альбом — від кількості моїх зображень починає крутитися голова, тому я просто швидко гортаю сторінки назад.

— Вони неймовірні, — повторюю я. — І я так кажу не лише тому, що на деяких зображена я.

— Ти не йдеш у мене з голови, — каже Джонні після найкоротшої з сьогоднішніх пауз.

Різко переводжу погляд на нього, і мені перехоплює дихання.

— Що?

Він червоніє, однак не відводить очей.

— Від того самого дня, коли я вперше побачив тебе на благодійному ярмарку, ти не йдеш у мене з голови. З того часу я можу малювати лише тебе, але мені здавалося, що це теж неправильно.

Альбом вислизає з моїх пальців і падає на ліжко.

— Але... чому?

— Я тобі вже казав, — відповідає Джонні, червоніючи ще більше. — Відтоді як ми зустрілись, я лише про тебе й думаю. Ти моя Чорна Вдова. Але тоді я сумнівався, що мені можна бути з тобою.

— Що ти маєш на увазі?

— Звучить по-дурному, — опускає голову Джонні, — та я переконав себе, що з серцем Лео я не можу бути з тобою. А коли ти мене поцілувала, я зрозумів, що не можу бути без тебе.

Я не відразу усвідомлюю сказане. Я говорила з Терезою про зв'язок між Джонні та Лео, і тепер от маю відповідь, якщо не сказати більше.

— Я теж про це думала. І спочатку все видавалося занадто стрьомним.

Я беру долоню Джонні в свою і глибоко вдихаю.

— Але ж Лео мертвий, і від нього нічого не лишилося, крім спогадів. Коли його серце почало битися у твоїх грудях, воно перестало належати йому.

Джонні стискає губи й киває. Очі в нього змучені, темні й такі схвильовані, якими я їх ніколи не бачила.

— Я знаю, що облажався. Знаю, що все зіпсував. Але це не означає, що мої почуття до тебе зникли, тому скажи мені прямо: ми з тобою ще колись можемо... Ну, типу, у мене ще є надія?

Ну ось і настав час вирішувати. Я дивлюся на наші пальці, переплетені між крапельниць і дротів. Чи зможу я забути всю ту брехню і весь той біль, якого Джонні мені завдав? Чи він так і залишиться у моїй підсвідомості тоненьким голоском, який буде піддавати сумніву кожне його слово? Я усвідомлюю, що не знаю відповіді на це запитання.

А от що я знаю, то це те, що не хочу повертатися у ті темні дні, коли Джонні не було в моєму житті. Спершу це буде непросто — треба визнати, ми обоє проблемні — однак з часом нам і справді може бути добре разом. Так, це ризиковано, але що за життя без ризику?

Погляд знову падає на альбом; здається, Джонні взяв у мене все хороше й зафіксував на папері — все, що я за собою не помічала. Тут я згадую нашу поїздку до Брайтона, коли ми стояли в парку і я до болю хотіла його поцілувати.

— Так, — кажу я, скотнувши. — Надія є.

Навіть коли мої батьки застають нас із Нів під час поцілунку, я ще не можу до кінця повірити, як мені пощастило. Вона мала б ненавидіти мене за все, що я зробив, але насправді все інакше. Вкупі з новинами від містера Бартосінські про те, що через декілька днів я можу повернутися додому, у мене тепер є привід для оптимізму. Все, що зараз треба, — це нормально залагодити конфлікт з Ем, і тоді життя взагалі заграє всіма барвами веселки.

Коли я саме думаю, чи її вже перевели з ізольованого блоку, з-за шторки вигулькує знайома голова.

— Фемі! — скрикую я, від радості всміхаючись «на всі тридцять два».

Я його кілька місяців не бачив — навіть було подумав, що він перевівся до іншої лікарні чи повернувся в Нігерію і ми так ніколи й не реалізуємо наш план щодо лондонського СуперКомікКону. Однак зараз я бачу, що Фемі в халаті, тобто досі тут працює.

— Ах ти жабка-мандрівниця, де ти пропадав?

— Це я пропадав? — запитує він, підходячи до ліжка. — Та я тут був, як завжди. А що ти тут забув?

Фемі бере мою медичну карту, гортає і супитьсья.

— Трохи не розрахував з ліками, — кривлюся я, сподіваючись, що він не добереться до останніх записів. — Але зараз мені вже краще, не зважай. Краще розкажи, як ти?

Фемі опускає медкарту і махає рукою.

— Та нормально. Ось у відпустці був, позасмагав трохи. Хіба не видно?

Я широко усміхаюся. Шкіра у Фемі виблискує найтемнішим відтінком чорного, який мені будь-коли доводилося бачити.

— Не, не видно.

— Тю. А я реально відпочивав: два тижні ледарювання і повного релаксу...

Тут усмішка Фемі трохи гасне.

— І я радий зустрічі, жаль тільки, що в лікарні.

Слово за словом, і ось ми повертаємося до давніх балачок. Коли я лежав у кардіології, Фемі швидко

став моїм улюбленим медбратом. Ем він теж дуже подобався. Він радіє моїм футбольним здобуткам, однак засмучується, дізнавшись, що я трохи закинув малювання. Побачивши на ліжку альбом, Фемі гортає його і в процесі схвально ухкає.

— А хто ця симпатична леді? — запитує він, дійшовши до останнього аркуша.

— Та так, зустрів її недавно... — червонію я.

— Угу, і зараз ти скажеш, що вона просто знайома. А от олівець твій вважає інакше.

Не встигаю і оком моргнути, як уся історія виливається з мене, ніби словесний пронос. Я все ніяк не можу зупинитися, навіть коли вираз обличчя у Фемі стає таким розчарованим, що мені аж у подушки заритись хочеться. Коли нарешті закінчую, він довгенько мовчить, потім зітхає і хитає головою.

— Ти реально ускладнив своє одужання. А як зараз справи в тієї бідолашної дівчинки?

Згадую, як Нів помахала мені на прощання, і як ми домовились зустрітися після мого одужання.

— Думаю, у неї все нормально. Принаймні все налагоджується. Ми тепер не будемо спішити.

— Ну, тоді тобі пощастило навіть більше, ніж ти заслуговуєш. Хоча, може, то ми просто багато від тебе хочемо. Серйозні хвороби лишують шрами не тільки на тілі, а й на душі.

— Я знаю, що мені пощастило, — квапливо зауважую я. — І я засвоїв цей урок. Коли побачу Ем, то взагалі буду на сьомому небі. Ти часом не знаєш, як вона?

Обличчя Фемі кам'яніє.

— Емілі? Що ти маєш на увазі?

— Вона досі в ізольованому блоці? Я ходив у її стару палату, але її там нема. Мені лише сказали, що вона закінчила курс «хімії».

Фемі поглядає через плече на двері відділення так, ніби шукає підмогу. Коли він повертається до мене, очі його повняться печаллю.

— Ми дійсно перестали її лікувати, але не тому, що їй покращало.

Тіло проймає крижана дрож — таке враження, що хтось пройшовся по моїй могилі.

— Ти про що? Вона сказала мені, що лежить в ізольованому блоці, і скоро буде виписуватись.

— Ми і правда її виписали, — стиха відповідає Фемі, — але не так, як тобі хотілося б. Вибач, Джонні, я думав, ти знаєш. Минулої суботи Емілі померла.

Я чую сказане, однак не можу нічого зрозуміти. Принаймні не відразу.

— Померла? — відмовляюся вірити я. — Не може бути, вона ж писала мені минулого тижня. Не могла вона померти.

Сказавши це, я пригадую, якою хворою вона виглядала останнього разу, — худюща і з жаром у карих очах. Невже це я прогледів брехню про інфекцію, бо був надто зайнятий собою? А оті повідомлення без відповіді, відправлені минулого тижня і досі позначені як непрочитані, — я думав, це через новий препарат. Субота? Це ж якраз у той день мене повторно госпіталізували після футболу. Боже, вона ж, напевно, тихо вмирала на очах лікарів, які боролися за моє життя. Хапаюся руками за голову й намагаюся вдихнути. Досі не можу повірити в те, що відбувається.

— А ти хіба не отримував від неї листа? — запитує Фемі. — Тобі мали відправити його поштою або покласти до медкарти під час чергового огляду.

Про який лист він говорить? Підіймаю голову, хоч перед очима усе пливе.

— Зі звичайним оглядом не склалось, я опинився тут.

— Ану зажди хвилину, я зараз.

Увесь час, поки Фемі нема, я прокручую в голові останню зустріч з Ем і намагаюся згадати якісь приховані ознаки невідворотного, котрі я мав би помітити, але проґавив. Навіть якби вони й були, зараз вони невловимі, власне, як і тоді. Я і гадки не маю, чому вона нічого не сказала про рецидив, — ми ж домовлялися бути чесними одне з одним у всьому,

якою б страшною не була правда. Ну, добре, я і сам їй не все розповідав про нас із Нів, але ж то фігня порівняно з цим. Може, її лист усе прояснить, бо я вже геть заплутався, їй-богу.

Фемі повертається з конвертом. Він похмуро передає мені його й каже, що лишить мене наодинці, нагадавши, що я можу за потреби покликати його. Після цього виходить у коридор, і я чую, як його звичай дзвінкий і чіткий голос перетворюється на шепіт, коли він говорить з кимось із медперсоналу. «Мабуть, попереджає, щоб приглянули за мною, — думаю я, крутячи закритий білий конверт, — якщо мені захочеться утнути якусь дурницю». А ще ловлю себе на думці, що робити дурниці останнім часом у мене виходить найкраще.

Перше, що знаходжу в конверті, — це браслетик зі срібним сердечком, який я купив Ем на тому благодійному ярмарку. Розглядаю його і, коли до горла підступає давлюча грудка відчаю, витягую лист. Він написаний на доволі затертому аркуші, розгорнувши який я було подумав, що то якась помилка, — це виявився мій малюнок Хімію-дівчинки. Той самий, котрого, зі слів Ем, забули забрати, коли її перевели до ізолюваного блоку. Я перевертаю малюнок і бачу на зворотному боці написане її нерівним почерком.

Привіт, Джонні!

Вийшло так, що ти виграв, а я – програла. При-
кольно, що тут скажеш.

Пам'ятаєш наші плани щодо списку бажань піс-
ля одужання? Як ми хотіли жити яскравіше за
всіх, сміятися більше, ніж нам довелося плакати
і спробувати втілити всі пункти – хоч би чого це
коштувало. Ми ніколи не думали, що буде, якщо
один із нас виживе, а другий – ні. Пак або про-
пав, обоє вижили, або ж обоє померли.

Вибач, що я трохи це переінакшила.

Знаю, тобі буде цікаво, чому я не сказала про
рецидив раку. Чесно кажучи, я і сама собі бояла-
ся в цьому зізнатися. Все уявляла, що це лікарі
наплутали щось із медкартою і помилилися
з результатами біопсії. Не могла ж я стільки
всього витерпіти дарма, скажи? Якщо Хіміо-ді-
вчинка не надерла ракові дупу, то хто взагалі
зможе?

Вибач, що останні кілька зустрічей поводи-
ла, як істеричне стерво, – я заздрила, якщо ти не
допетрав. Я відчайдушно, жахливо, неймовірно
заздрила, що ти одужав, а я ні. Я не була тобі
дуже хорошою подружкою, Джонні, і за це теж
мені вибач. Ми не винні в тому, що тобі пощас-
тило, а мені – не дуже. Мені б хотілося, щоб наша

остання зустріч була схожою на ті дні, коли ми реготали так, що я гикала, а ти аж синів. Дарма я тоді вигнала тебе.

Але не марнуй ні секунди на жалкування і роздуми, як усе могло б бути, – просто відпусти й живи далі. Дотримуйся моїх настанов: ризикуй – не давай страху стримувати тебе. Виконай бажання з нашого списку – я знаю, ти не захочеш, але мусиш. Наостанок я лишила найважливіше: навчись жити.

Ти все своє життя чекав на серце, Джонні. Сподіваюся, ти знаєш, що моє серце завжди належало тобі.

Ем

Коли я прокидаюсь, надворі вже майже ніч. Хтось прибрав мій альбом і поклав на тумбочку браслетик від Ем — срібне сердечко на ньому знову нагадує, який я ідіот. Очі печуть і сльозяться, але це ніщо порівняно з душевним болем. Треба було краще старатися залагодити нашу сварку з Ем, коли в мене була така можливість. Треба було роззути очі, а не бачити перед собою лише Хімію-дівчинку, тоді як моя подруга потроху опускалася в безодню. Краще б вона не писала останній рядок, бо це ще одне, чого я не помітив через завісу своєї тупості. Більше всього мені хотіло-

ся б, щоб вона зараз була тут, — я подивився б їй в очі і вибачився. Я б за це майже все віддав.

Перебування в лікарні з-поміж іншого примітне тим, що дає багато часу на роздуми. За ті дні, що я пролежав у палаті після смерті Ем, я дійшов такого висновку: не хочу більше робити помилок. Якщо буду обачним, у мене може бути хороше життя, мною пишатимуться батьки і я сам матиму привід для гордості. Я повинен старатися заради Ем та Лео. Заради Ем — тому що в мене є майбутнє, за яке вона віддала б усе, і заради Лео — тому що він дав мені більше, ніж міг би собі уявити. І хоч це капець як банально, але якщо сьогодні перший день мого нового життя, я маю дещо зробити. Щоправда, це треба було зробити ще кілька місяців тому, та краще пізно, ніж ніколи. Дістаю альбом, вириваю звідти аркуш і беруся за ручку — гризу її кінчик, добираючи правильні слова.

Вітаю!

Ви мене не знаєте, однак цього літа Ви врятували мені життя. Ви віддали серце Вашого сина на донорські потреби, і так воно опинилося в мене.

Мені б хотілося показати, як сильно воно змінило моє життя і мене самого, але натомість я кобдіцяю

Вам завжди дбати про нього й бути вдячним за його силу і за Вашу жертву.

Я ніколи, ніколи не забуду, як воно мені дісталося, — з глибини Вашого горя і втрати заради чийогось майбутнього. Я у неоплаченому боргу перед Вами.

Дякую Вам від усього мого — нашого — серця.

Завтра дам листа Фемі й попрошу передати моєму куратору трансплантації — він знає, що з ним робити. І одного дня, якщо ми з Нів подолаємо наслідки моєї тупості, то розповімо її батькам, хто я такий.

Можливо.

— Ти впевнений?
Джонні, бачу, нервується, але я не знаю, чому, — я на кладовищі не вперше, і мені тут усе знайоме. Хоча, якщо по правді, то бути з ним тут усе одно трохи дивно. Нормальні парочки нашого віку по цвинтарях не тиняються, але я не могла відпустити його самого. Він не має бути один, опинившись на кладовищі вперше після похорону.

— Так, упевнений.

Могила Ем вирізняється серед решти, але хорошого в цьому однаково мало. Вона свіжа, притулилася останньою у невеличкому ряду надгробків, що

похмуро нагадують про скороминущість життя. Ця ділянка цвинтаря порівняно нова. На одних могилах із вмурованих кам'яних вазончиків стирчать вицвілі пластикові квіти. На інших лежать давно засохлі «живі» букети — складається враження, ніби люди, які їх туди принесли, вже й самі пішли на той світ. Могилу ж Емілі усипають квітами й ревно доглядають. Як і могилу Лео в перші місяці після смерті. Згодом вона стане такою ж, як і в нього: про неї піклуватимуться з тією самою любов'ю і сумом, але вже стриманіше. А поки що тут сконцентрований біль спільної втрати: на надгробку Ем висить ланцюжок переплетених браслетиків.

Джонні мовчить, коли ми стаємо біля її могили. Мені це знайомо, бо я теж іноді приходила до Лео і просто стояла, не знаючи, навіщо прийшла, однак відчуваючи, що маю там бути. Правда, Джонні знає, чому він прийшов: йому треба попроситися.

Я стою на мокрій траві і волога всотується у черевики, які виявились не такими водонепроникними, як я думала. Листопадове сонце намагається пробитися крізь хмари: все навкруги то підсвічується жовтавим світлом, то знову блякне в сірості. Крім нас ще доволі багато людей — мабуть, у неділю по обіді тут поминальні години. Деякі відвідувачі врівголоса вітаються, та не заводять розмову, поважаючи наше мовчання.

Джонні роздивляється ім'я Емілі. За кілька хвилин він присідає, щоб прочитати пару глянцевого листівка. Більшість із них залиті водою, текст деінде зовсім розплився. Це мені теж знайома. Аж ось Джонні дістає з куртки прозорий файл з аркушем А4 і обережно кладе його між квітів. Там намальована Ем: з усмішкою, неслухняними темними кучерями й живими очима. Це не Хіміо-дівчинка, це щось більш душевне й особисте. Малюнок ідеальний.

— Ти ж розумієш, що він тут зіпсується, — стиха кажу я.

— А я тоді ще один зроблю, — відповідає Джонні, не підводячи очей. — Я зараз усе одно без упину малярюю.

Він заговкає. Сонце ховається за хмарами, починається мжичка, що повільно вкриває нас срібними краплинками.

— Це нормально, що ти сумуєш за нею.

— Я знаю. Просто...

Джонні затинається і дивиться кудись удалину.

— Під час останньої зустрічі ми посварилися. Мені здавалося, що привід був нікчемний, але прочитавши її листа, я вже не знаю, що думати.

— Що вона тобі написала? — питаю я, сумніваючись, чи хочу знати.

— Ем дала мені кілька настанов: не боятися ризикувати, виконати всі бажання з нашого списку й почати жити по-справжньому.

Він заговкає, певно, добираючи слова, і я чую тільки майже невловимий шум дощу. Потім Джонні зітхає і стає поруч.

— А ще вона сказала, що її серце завжди належало мені.

У мене аж у животі холоне, коли я це чую. Джонні хоче сказати, що Ем його кохала? Чи треба це розуміти так, що якби він знав, то вчинив би якимось інакше?

— Он як.

Він проводить рукою по волоссю, розмазуючи блискучі краплинки.

— Чому вона нічого не сказала мені перед смертю? Навіщо було тягти до моменту, коли я вже не зможу дізнатися, що вона мала на увазі?

Намагаюся поставити себе на місце Ем — як би я вчинила, якби кохала Джонні і при цьому знала, що скоро помру? Здається, я її розумію.

— Бо у вас не було спільного майбутнього. Бо вона не могла дати тобі нічого, крім болю. Бо в неї не було часу.

Джонні киває і дивиться мені в очі.

— Або тому, що знала, — я не міг відповісти взаємністю. Думаю, Ем здогадувалася, що я кохаю тебе.

На його обличчі відбивається така щемлива суміш болю й надії, що мені хочеться задушити його в обіймах тут і зараз. У цей момент напруга всередині зникає.

— Ну то як, допоможеш мені виконати настанови Ем? — простягає руку Джонні.

Я дивлюся на її портрет і уявляю, як вона писала мені те повідомлення, про яке я ніколи не розповідала Джонні, — з проханням дати йому ще один шанс. Чи Ем уже тоді знала про його почуття? І ризикнула, незважаючи ні на що? У пам'яті вигулькує непроханий спогад про Лео. Ось він стоїть на девонському пляжі: його білявим волоссям грається вітер, а на засмаглому обличчі відбивається задирливий заклик позмагатися. Він наче каже: «Ну! Давай! Чи тобі слабо?»

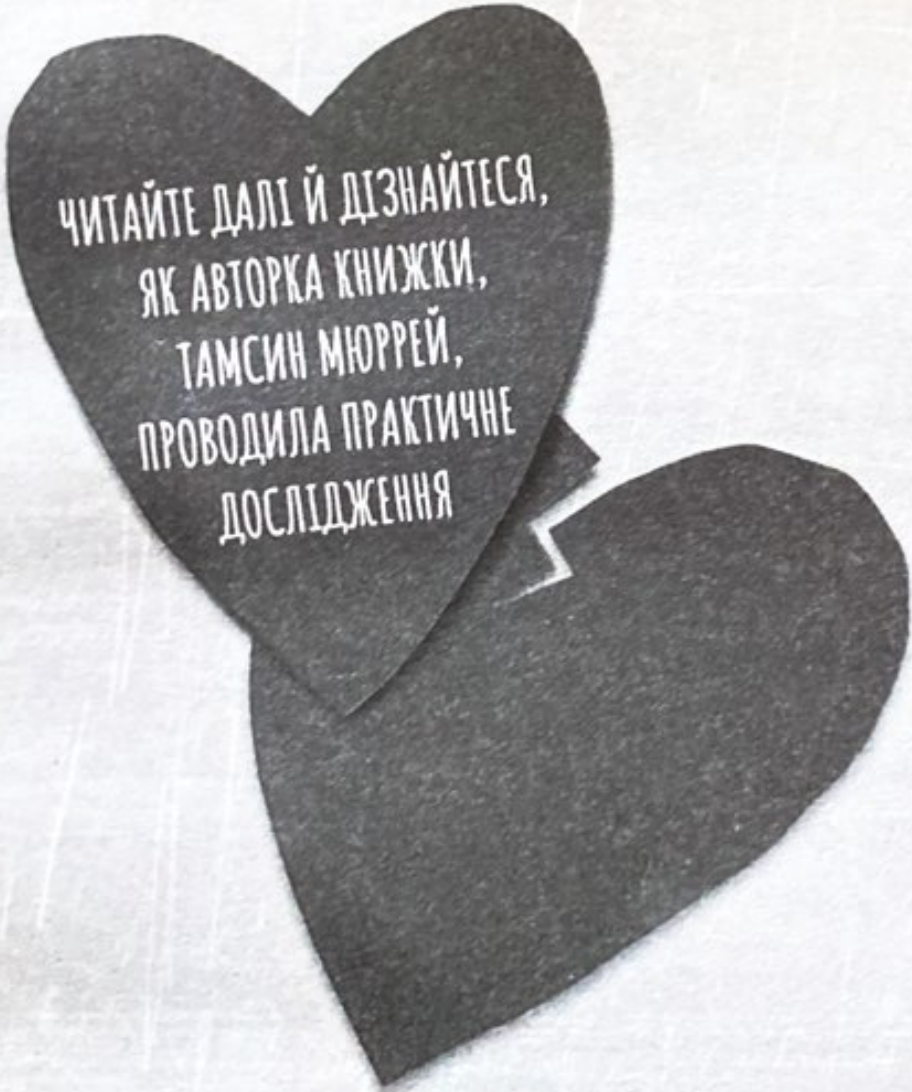
Швидко кліпаючи, струшую з вій краплі дощу впереміш зі слізьми і дивлюся на Джонні, який чекає моєї відповіді.

— Допоможу, — відповідаю я і беру його руку. — Думаю, у мене вийде.

Він цілує мої пальці, і кожною клітинкою тіла розливається тепло.

— Добре, — каже він. — А то мені б не хотілося починати без тебе.

У моїй уяві Лео зараз усміхається.

ЧИТАЙТЕ ДАЛІ Й ДІЗНАЙТЕСЯ,
ЯК АВТОРКА КНИЖКИ,
ТАМСИН МЮРРЕЙ,
ПРОВОДИЛА ПРАКТИЧНЕ
ДОСЛІДЖЕННЯ

СЛОВО АВТОРА

Перш ніж ми почнемо, я б хотіла перенестися у вересень 2012 року. Інша авторка поширила посилання про підлітка, який трагічно загинув на відпочинку і його органи передали на донорські потреби. Тоді моему синові було менше року, і чомусь та історія мене зачепила — я не могла не думати про сім'ю загиблого хлопчика й те, як його батьки трохи втамували душевний біль, бо знали, що їхній син урятував комусь життя. Після цього я почала цікавитися людьми, яким могли дістатися його органи, і в уяві мимохіть проклюнувся образ Джонні, потім Лео і зрештою Нів (вони з Лео спочатку не були двійнятами, і Нів узагалі була хлопцем, тому історія попервах виглядала інакше). Першу чернетку я закінчила лише у 2014 році — було пролито багато сліз, — але ще більше часу в мене забрало доведення цієї чернетки до чогось схожого на книжку, якою я хотіла її бачити. У 2016 році роботу нарешті було закінчено.

Без СЕРЙОЗНОГО дослідження написати книжку просто неможливо. Я почала з інтернету, шукаючи інформацію про хворобу Джонні, і таким чином дізналася про диво медицини під назвою «берлінське

серце». Мені хотілося зрозуміти, як у лікарні живеться дітям з хронічними та смертельно небезпечними хворобами, тож я переглянула кілька документальних фільмів BBC про лікарню Грейт Ормонд Стріт, зокрема про дітей з хворобами серця і раком.

Щойно у голові сформувалася історія Джонні, я відразу почала думати про Лео — це привело мене до відділу трансплантації та хвороб крові Національної служби охорони здоров'я (NHS), де я отримала контакти заступника директора, Джеймса Нойберґера. Його внесок у книжку важко переоцінити, адже саме Джеймс допомагав мені не лише з термінологією, а ще й із розумінням того, яким складним та делікатним може бути питання донорства органів. Пан Нойберґер прояснив, чи міг Джонні самотужки знайти донора: так, дійсно міг, це можливо і часом трапляється.

Я втратила лік годинам, проведеним на сайті NHS у пошуках даних про кров чи типи тканин. Думаючи, як вплести цю інформацію в історію Джонні, я заодно читала про тромби й інсульти. Виявляється, саме вони — основна загроза для пацієнтів з «берлінським серцем». Ще я читала багато блогів, що їх ведуть підлітки й дорослі з трансплантованим серцем, і це допомогло зрозуміти, як змінюється життя людей

після пересадки. Один із таких пацієнтів надихає своїм прикладом: після операції він п'ятнадцять разів пробіг Лондонський марафон!

У Емілі діагностували гостру мієлоїдну лейкемію, це особливо агресивна форма раку. Я довго вивчала складний курс терапії цього захворювання, оскільки воно протікає в трьох різних стадіях і дуже тяжко позначається на хворому.

Сцени в лікарні з Лео писалися найважче: не лише тому, що вони дуже емоційні, а ще й через те, що наведені аспекти важко було дослідити. Інформацію про специфічні захворювання та їх лікування досить просто знайти в мережі, однак набагато складніше знайти опис та враження від перебування людей у відділенні травматології і невідкладної допомоги. Чи дізнатися, як медперсонал поводить з сім'ями пацієнтів відділення інтенсивної терапії. Тому в цьому випадку мені довелося скористатися власним досвідом та уявити себе на місці членів родини Лео. Я також знайшла декілька навчальних відеоматеріалів для персоналу NHS, що спеціалізується на донорстві органів, — вони допомогли мені зробити реалістичні діалоги медперсоналу з родиною Лео. Крім цього, мені довелося особисто консультуватися з великою кількістю лікарів.

Історія Нів майже повністю «виліплена» з мого власного болю й депресії. Як і більшість людей, я втрачала рідних, тож мені добре знайомі розпач і відчай, — я знаю, як через це проходять сім'ї. Мені довелося пережити втрату внаслідок самогубства і допомагати близькій людині виходити з депресії, тому я доклала чимало зусиль, щоб ця сюжетна лінія була чуйною і водночас реалістичною. Організація Samaritans теж дуже в цьому допомагала — там читали деякі сцени й радили, що можна покращити. Ще я хотіла вихопити сильне суперечливе почуття любові-ненависті, що часто виникає між братами і сестрами. Нів не завжди приємна через свої конфліктні емоції, пов'язані з Лео та батьками, але мені здається, що за рахунок цього її образ цілком правдоподібний, — він здебільшого запозичений з мого власного досвіду сімейних стосунків.

Насамкінець, я довго думала про те, чим є для нас наше серця. Джонні запитує свого лікаря-консультанта, чи почуватиметься він якось інакше, отримавши нове серце, — ще на ранніх етапах свого дослідження я дізналася, що це питання часто ставлять пацієнти, яким роблять таку операцію. Здається, у цьому справді проявляється віра в те, що наше серця — дещо більше за просто помпи для прокачування крові. Вони — сховок нашої душі. Це орган, який

визначає, кого ми любимо і хто ми є насправді. Якщо вам дісталось чуже серце, чи всотаєте ви частку чиєїсь особистості, чиїхось надій та емоцій? Чи, може, ви навіть якоюсь мірою станете кимось іншим?

Саме через це і проходить Джонні. Мати тяжку хворобу означає не знати, хто ти, і я гадаю, що його захоплення «золотим хлопчиком» Лео цілком зрозуміле. Глибоко в душі він боїться, що не заслуговує на другий шанс, що він чомусь не гідний подарунка Лео, тому й намагається стати більш схожим на нього. У процесі написання і дослідження я зрозуміла, що життя після трансплантації може бути непростим, — полегшення і радість від поверненого здоров'я супроводжується медичними та емоційними проблемами, які, сподіваюсь, я розкрила через образ Джонні.

ТАМСИН МЮРРЕЙ пише для всіх вікових категорій:
від віммельбухів до книжок для юнацтва, включно
з серіями Completely Cassidy й Tanglewood Animal
Park видавництва Usborne Publishing.

Її серію книжок для підлітків Afterlife добре
прийняли критики, що засвідчила премія
Teenage Booktrust Prize за My So-Called Afterlife
у номінації Highly Commended.

Книжка My So-Called Phantom Lovelife
пройшла до фіналу премії
«Романтична книга року»
за версією Асоціації авторів
романтичної прози
для юнацтва.

ПОДЯКА

На цю книжку в мене пішло чотири роки і, як ви вже здогадалися, перелік людей, яким я хочу подякувати за її появу, буде досить великим.

Однак почати хотілося б із Джоджо Моєс — саме вона розмістила посилання, що зрештою перетворилося на нав'язливий задум про книжку. На наступному етапі я звернулася до Джеймса Нойбергера, заступника директора відділу трансплантації та хвороб крові NHS, котрий терпляче відповідав на мої неоконкретні питання, навіть коли я сама не знала, про що саме питаю, і ділився власним безцінним досвідом. Пізніше Джеймс прочитав написане і знову вніс правки — за його люб'язність і великодушність я безмежно вдячна. Також я хочу подякувати докторці Джо Кеннон — вона тепер і сама авторка бестселерів — за допомогу у формуванні перших розділів: я тоді все ще працювала над тим, як правильно описати нещасний випадок Лео. Я багато чим завдячую докторці Філіппі Берман, котра прочитала всю книжку і виправила купу помилок. Насамкінець, маю подякувати Лорні Фрейзер з організації Samaritans, котра давала цінні рекомендації щодо сюжетного висвітлення душевно-

го стану Нів. Усі ці професійні медики ревно стежили за тим, щоб я все робила правильно, і зараз я від усього серця дякую їм. Будь-які можливі помилки або розмиття медичної складової книжки — цілковито моя провина, а не їхня.

Також мені неймовірно пощастило мати цілу юрбу класних подруг-письменниць, які завжди готові підтримати колегу по цеху. Верховодить у них Джулі Коен, яка читала чорновий варіант і жорстко, але справедливо критикувала — завдяки їй моя книжка стала такою, якою є зараз. Здається, я їй досі винна за це пляшку. На п'яти Джулі наступають Роуен Коулман, Міранда Дікінсон, Кейт Гаррісон та Келлі Тейлор — мої героїні та натхнення на кожен день. Наступних чудових авторок я маю честь вважати своїми подругами і хочу подякувати їм за підтримку й поради: Джилл Менселл (її книгами я захоплююсь уже більш як 20 років і досі не можу повірити, що вона моя подруга), Розі Волш (також відома як Люсі Робінсон), Александра Браун, Міллі Джонсон, Кеті Ріган, Кріссі Менбі та Мег Сандерс. Мої колеги з #УКУА просто неймовірні — особливо хочу відзначити Керіс Стейнтон, Сюзі Дей, Керен Девід, Софію Беннет, Кет Кларк, Луїзу Плаха, Кейті Дейл, Рейчел Лукас, Лізу Вільямсон, Ліз Кеслер, Зої Марріотт,

Ріан Айворі, Лізу Гласс, Клер Фернісс, Рут Варбертон та Рей Ерл. Прошу вибачення у всіх, кого не згадала, — ви самі знаєте, хто ви, тому просто продовжуйте в тому ж темпі. Велика подяка Елейн Пенроуз за сприяння у продажу книжок. Дуже вдячна Катіні Райт із Creatively Well за виготовлення браслетиків — точно таких, які Джонні дарував Ем. Сподіваюсь, пальці у неї більше не ниють.

Величезне спасибі моему агентові, Джо Вільмсон з Anthony Harwood Ltd: ти супроводжувала мене на кожному кроці, і з 2008 року ми таки пройшли немало! В Usborne Publishing хотіла б відзначити свою зіркову редакторку, Стефані Кінг, за турботу про Джонні та Нів — саме завдяки її небайдужості і увазі до деталей книжка вийшла такою, що я тепер пишаюся своїм авторством. Дуже дякую Ребецці Гілл, Енн Фінніс, Сарі Стюарт та Беккі Стюарт за додаткову допомогу з редагуванням. Подяка Ханні Коблі за розкішний дизайн обкладинки і Сарі Кронін за оформлення тексту. Відділу PR та маркетингу видавництва Usborne Publishing вдячна за співпрацю — особливо Емі Добсон та Стіві Гопвуд.

І насамкінець хочу подякувати моїм крихіткам, Т та Е, які втішали свою маму, коли вона довгенько пла-

кала над уявними дітьми. Ви навчили мене, що таке справжня любов. Я б не написала цю книжку, якби не могла час від часу приголубити їх, коли ставало надто тяжко. Моє серце завжди належатиме вам.

Такі як Джонні — живуть серед нас. Важко уявити, але в Україні це 5 000 людей, які щороку потребують трансплантації серця, нирок, печінки чи легень. 9 з них щодня йдуть із життя, так і не дочекавшись своєї черги на операцію.

Грип чи ангіна можуть вивести із ладу будь-який орган, і тоді, як і герою цієї книжки, людині знадобиться запасний. В Україні розбудовують дієву систему трансплантації, і єдине, про що ми просимо вас — поговоріть про донорство зі своїми рідними та друзями.

Ірина Заславець,

голова громадської організації

«Всеукраїнська платформа донорства iDonor»

Дізнатися більше можна на сайті організації iDonor: <https://idonor.org.ua>,
або написати на пошту: idonor.ua@gmail.com